

Pandemiyle birlikte emperyalist-kapitalist sistemin insanlığı ve doğayı nasıl katlettiği ve dünyayı nasıl yaşanmaz bir hale getirdiği daha net biçimde görüldü. Bir yılı aşkın süredir devam eden koronavirüs salgınında ölenlerin sayısı 3 milyona yaklaştı. Bu sayının daha da artacağı kesin. Kesin, çünkü aşılama son derece yavaş ve dengesiz gidiyor.

Bir yandan emperyalist ülkelerle bağımlı ülkeler arasında aşılama oranlarında büyük bir fark görülüyor; diğer yandan her ülkedeki zenginlerle yoksullar arasında aşılama da ayrımcılık yapıldığı ortaya çıkıyor. Örneğin emperyalist ülkelerin 2021'in ilk yarısında tamamen aşılanmış olacağı, bağımlı ülkelerde ise 2021 sonunda en iyi ihtimalle nüfusunun yarısının aşılanabileceği tahmin ediliyor. Oysa bu salgının dünya ölçeğinde bitmesi için, dünya nüfusunun yüzde 80'nin aşılanması gerekiyor.

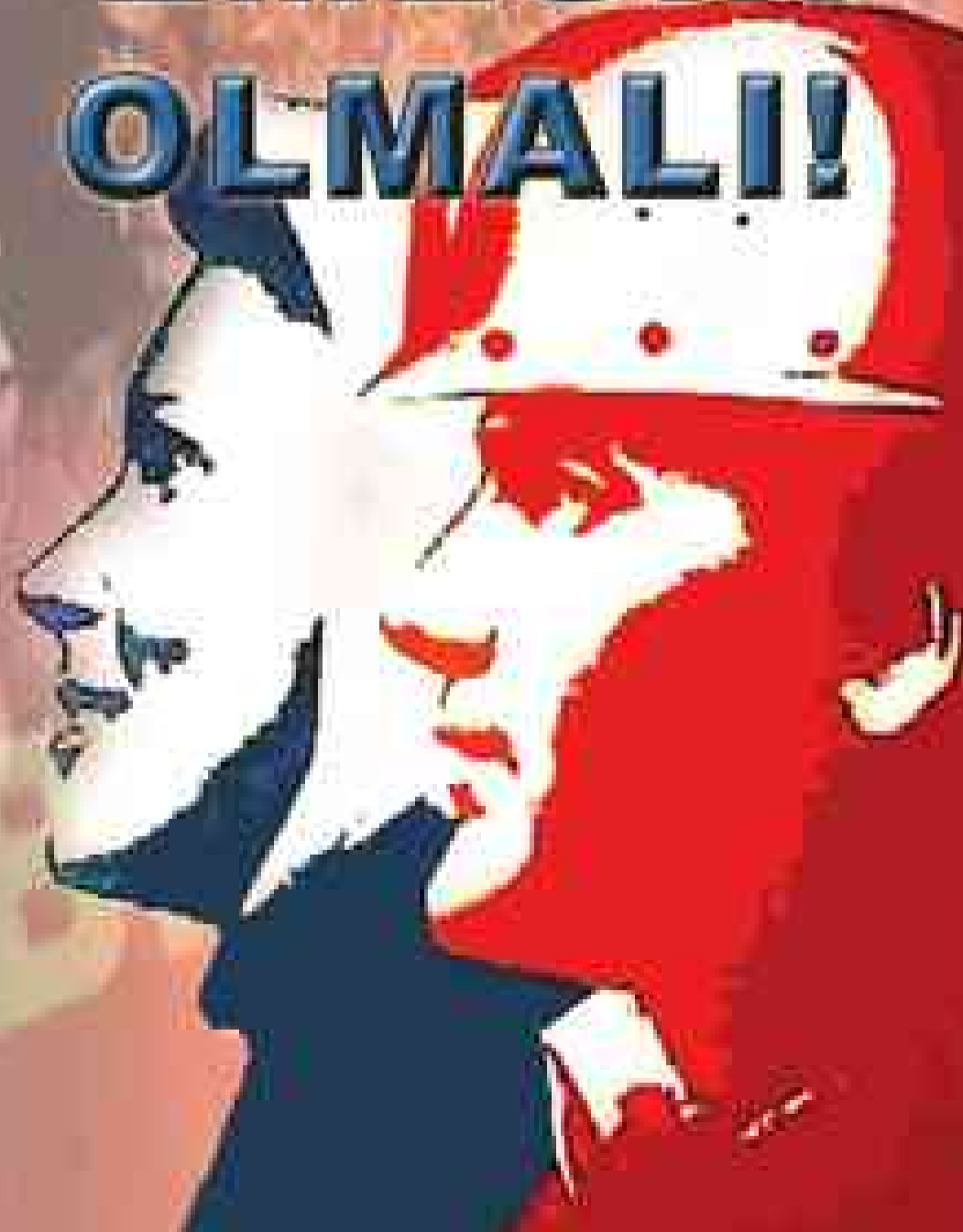
Aşı, emperyalist ilaç tekellerinin günümüzdeki yeni kar aracı oldu. Üstelik dünyanın nüfusu kadar ihtiyaç olduğundan, çok büyük ölçekte bir kar vurgunu. O yüzden emperyalist ülkeler kendi aşılarını daha fazla pazara sürbilmek için kıyasıya yarışıyorlar. Çin kendi aşısı olan Sinovac'ı vurduran yabancılara vize kolaylığı sağlayacağını bildiriyor; AB ülkeleri ise, Almanya menşeli Pfizer-BioNTech aşısı dışında aşı yaptıranları ülkelere almayacaklarını duyuruyor. Ya da halkının yaklaşık yarısını aşılmasıyla, aşılama birinci sırada olan İsrail, ilişkilerini geliştirmek istediği ülkelere fazla aşı stoğunu gönderirken, işgal ettiği Filistin'de halkın aşılanma oranının çok düşük olmasını hiç sorun etmiyor.

Kısacası aşı, emperyalist-kapitalist sistemin tüm çelişkilerini, eşitsizliklerini, paradokslarını ortaya koyan bir meyata dönüşmüş durumda. Ve emperyalist savaşın bir parçası olarak "aşı savaşları" yaşanıyor artık.

Sayfa 2'de sürüyor

İnsanlığın ve doğanın kurtuluşu için

**DÜNYA
EMEĞİN
OLMALI!**

İnsanlığın ve doğanın kurtuluşu için DÜNYA EMEĞİN OLMALI!

Türkiye bu durumu kendine özgü yönleriyle çok daha çarpıcı yaşıyor.

Salgının başladığı günlerde AKP yandaşları "test kiti"ne nasıl kolayca ulaşırsa, aşı da öyle oldu. Halen test yaptırabilmek için kişi başına en az 250 TL ödenmesi gerekiyor, ama AKP kongrelerine katılanlara bedava test yaptırıldığı söyleniyor. Keza AKP yöneticileri de -yaşlarına bakılmaksızın- aşılanmış olmalı ki, maskesiz-mesafesiz kapalı toplantılara katılabiliyorlar. Aynı durum büyük patronlar için de geçerli. Buna karşın ilk elde aşılanması gereken grupta olup da aşılanmayanlar var.

Sağlık Bakanının aşı konusunda verdiği sözler birbirini tutmadı. Ne aşılarda geleceği tarih, ne de miktarları doğru çıktı. Türkiye'de bugüne dek aşısı yapılanlar, ülke nüfusunun yüzde 3.2'sini oluşturuyor. Bu gidişle tüm nüfusun aşılanması yılları alır.

Öte yandan "aşı savaşları" Türkiye'de de yaşanıyor. Türkiye en fazla Çin aşısı alan ülkelerin başında geliyor. Son dönemde Alman aşısı da geldi. Bunların neye göre, kime yapıldığı ise belirsiz. Ama aşı ithalatında yandaş bir "aracı firma"nın kullanıldığı ve bu firmanın milyon dolarlar kazandığı biliniyor. Üstelik Çin, 1 milyon aşısı "hibe" ettiği halde, Sağlık Bakanlığı her bir aşı için 12 dolar ödemiş. Böylece bu aracı firma 12 milyon dolarlık ek bir vurgun daha yapmış.

Ayrımcılık, eşitsizlik sadece aşıyla sınırlı değil. Pandemi gerekçesiyle birçok dükkan kapanmış ve esnaf işinden olmuşken, lüks otellerde, kayak merkezlerinde yiyip içiliyordu. Keza kitle örgütlerinin kongreleri, her tür toplantı ve gösteri pandemi bahanesiyle yasaklanırken, AKP kongreleri tıklım tıklım yapılabildi. 24 Mart'ta gerçekleşen genel kongrede ise tüm ülkeden onbinlerce kişi biraraya toplandı; ardından pandemi haritası kızıla büründü. Cezayı ise yine bütün halka kestiler. Yeniden hafta sonu kısıtlaması getirildi. Dahası, yüzde 50 kapasiteyle açılan lokanta, kahvehane gibi yerler, bir ay sonra yeniden kapatılıyor.

Kapatmanın Ramazan ayı ile sınırlı tutulması ise, gerici-faşist yönetimin oruç tutmayanları cezalandırmaya dönük ideolojik bir karardır. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılarak tarikatlara, dinci-gerici partilere sunulan jestlere bir yenisi daha eklenmiştir.

AKP, pandemi dönemini tıpkı 15 Temmuz gibi "Allah'ın lütfu" olarak gördü ve bir fırsata çevirdi. Salgını kullanarak halk üzerindeki sömürü ve baskıyı, denetim ve tahakkümü arttırırken, arka arkaya saldırılar gerçekleştirdi. Son olarak

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, HDP'ye kapatma davası açılması ve Gezi Parkı'nın İstanbul Belediyesi'nden alınmasına kadar gelip dayandı.

Bilindiği gibi Gezi Parkı AKP'nin, özel olarak da Erdoğan'ın en büyük kabusu. Gezi Parkı'nda başlayan Haziran Ayaklanması'nı hiç unutuyor ve onun intikamını almak için yanıp tutuşuyor. Osmanlı'da olduğu gibi AKP'de de oyun çok! 1481-1512 yılları arasında Osmanlı padişahı Beyazıt döneminde kurulmuş ve bugün tabelası bile kalmamış olan "Sultan Beyazıt Vakfı"na Gezi Parkı'nın devredilmesi de bunlardan biri. Daha önce Galata Kulesi de aynı şekilde vakfa devredilmişti. AKP'nin kamuya ait mallara el koymasının bugünkü yöntemi vakıflar oldu.

Bu uyduruk yolla Gezi Parkı'nı ve onunla simgeleşen büyük direnişi gaspedebilmeleri mümkün değildir. AKP-MHP gerici-faşist bloku, sonu gelen her zalim diktatör gibi saldırılarını daha pervasızca sürdürüyor. Büyük bir çürüme ve çöküş yaşıyor.

Elbette bu durum Türkiye ile sınırlı değil. Bir bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem can çekişiyor, ama ömrünü uzatabilmek için daha fazla saldırganlaşıyor. Pandemi hem bu süreci derinleştirdi, hem de daha görünür hale getirdi. Ve kurtuluşun tek başına olamayacağını, güçlü bir enternasyonal dayanışma ve mücadelenin şart olduğunu gösterdi.

Önümüz 1 Mayıs! Proletarya enternasyonalizminin somutlaştığı, işçi ve emekçinin birlik, dayanışma, mücadele günü! Pandemiyle birlikte artan sömürü ve baskıya karşı dünya işçi ve emekçilerinin, ezilen halkların biraraya gelip taleplerini haykıracakları, üretimi durdurup meydanları zaptedecekleri gün!

Pandemi, bu sistemin insanlıkdışı yüzünü açığa vurmakla kalmadı sadece, insanlığın ve doğanın kurtuluşunun ancak emeğin kurtuluşuyla mümkün olabileceğini gösterdi. Öyleyse kolkola girip Enternasyonal marşını söyleyerek yürüelim zalimlerin, işbirlikçilerin üzerine...

"Hem fabrikalar hem de toprak / her şey emekçinin malı / Tufeyliye tanımayız hak / Dünya emeğin olmalı!"

Okurlara...

Merhaba,

Mart ayından Mayıs'a uzanan günlerdeyiz. Doğanın uyanışı ile birlikte toplumsal uyanış ve silkinmenin de yaşandığı, birçok tarihsel olayın gerçekleştiği bir kesitin içindeyiz...

Onun için bu dönemi, sadece mevsimsel olarak değil, toplumsal mücadele açısından da "kavganın baharı" olarak adlandırıyoruz. 8 Mart'tan Gazi'ye Newroz'dan 1 Mayıs'a uzanan bir köprü kuruyoruz.

Bu yıl da tüm engellemelere rağmen Mart ayına damgasını vuran tarihsel anma ve kutlamalar, kitlesel ve coşkulu biçimde gerçekleşti. Şimdi aynı coşkuyla 1 Mayıs'a hazırlanma zamanıdır.

Pandemiye bahane eden devlet, 1 Mayıs'ı bir kez daha engelleme çabasına bugünden girdi. 1 Mayıs bu yıl Cumartesi gününe geliyor. Hafta sonu kısıtlaması getirerek 1 Mayıs kutlamasını fiilen yasaklamayı planlıyorlar. 1 Mayıs, 1 Mayıs günü kutlanır. O enternasyonalist bir gündür. Dünyanın dört bir yanında işçi ve emekçiler, ezilen halklar, 1 Mayıs'ta sokaklara dökülür, taleplerini haykırırlar. Bu yıl da öyle olacaktır... Her koşul altında 1 Mayıs'ı kutlama kararlılığı sürecektir...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

Taşındık. Lütfen yeni adresimizi not alınız.

**Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5
Asım Bey Ap. Şişli-İstanbul**

96. Sayıda

3	Mafyalaşan sistem dikiş tutmuyor
4	Zeynel Sarar keyfi biçimde gözaltına alındı
5	"Kapanmak" değil, mücadele etmek
6	İstanbul Sözleşmesi uygulanmalı
7	Kriz derinleşiyor
8	HDP'ye baskılar artıyor
9	Köle çocuk ticareti
10	Pandemide kuryelerin ölümüne sömürüsü
11	8 Mart'ta Migros Depo işçileriyle birlikteydik
12	1 Mayıs yaklaşırken
14	ABD'nin yeni strateji belgesi
15	KESK'in Ankara yürüyüşü
16	Newroz piroz be
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	AKP'li yıllarda Kürt sorunu-V

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 96 Nisan 2021, 3 TL(KDV %0)

Her yeni olayda, atılan her adımda sistemin mafyalaşan ve çürüyen yüzünü görüyoruz. AKP-MHP blokunun pervasızlığı, bu durumu daha açık ediyor, gözler önüne seriyor.

MHP'nin mafyacılığı yeni değil şüphesiz. '80 öncesinde halk hareketini bastırmakla görevlendirilmiş azıllı katiller, sonra "işadamı" görünümünde çek-senet mafyası oldular, "ülkücü mafya" olarak nam saldılar. Devlet Bahçeli'nin bir dönem Ülkü Ocakları'nı kapatmak zorunda kalması, "Bahçeli'nin MHP'yi sokaktan çektiği" "mafya ile bağlarını kopardığı" şeklinde yorumlanmış, Bahçeli'ye övgüler dizilmişti. Bunun konjonktürel olduğu, MHP'ye ve

ötesinde **bizzat devletin mafyalaştığı bir durumla karşı karşıyayız.** Bu, her tür yasadışı uygulamanın devlet eliyle yapılması demektir. Aynı zamanda çürümüşlüğü ve yozluğun sıradanlaşması, devlet tarafından korunup kollanması, "iktidar" da kalabilmek için her tür suçun işlenebilmesidir.

İkiyüzlülük aleni hale geldi

Son bir ay içinde AKP-MHP blokunun ve onlara yaslananların yaptığı her şeyin mubah sayıldığı, ikiyüzlü uygulamaların birçok örneğini arka arkaya yaşadık. **Başkaları için "suç" ve "yasak" olanlar, onlar için serbest ve normal oldu.**

En başta her iki parti de Mart ayı

gramı iki asgari ücret tutarındaki "pudra şekeri"ni burnuna çekiyor!

Video yayılınca gelen tepkiler üzerine hakkında soruşturma açıldı, fakat savcılıktan serbest bırakıldı. Üstelik **İçişleri Bakanı Soylu, "olayı siyasileştirmeyin" diyerek, Ayvatoğlu'na arka çıkmakla kalmadı, onun yargılanmasını isteyenlere gözdağı verdi.**

Bu dinci-gerici faşistler, sözde içkiye, kumara, uyuşturucuya karşılar! **Din kisvesi altında halka sürekli yalan söylüyorlar, Tekel bayilerine yasak üzerine yasak getiriyorlar; ama kendileri ve yandaşları hem her tür ahlaksızlığı yapıyor, hem de bunlar üzerinden vurgun vuruyorlar.** Dinlerinin imanlarının para olduğu her olayda bir kez daha kanıtlanıyor.

Kürşat Ayvatoğlu olayı da öyle. **Sadece uyuşturucu kullanımıyla değil, genç yaşta bu zenginliği nasıl edindiğiyle de AKP'nin gerçek yüzünü ortaya seriyor.** Kastamonu'da AKP'nin belediyeyi kazanmasıyla işe başlayan Ayvatoğlu, kısa sürede başkan yardımcılığına kadar yükseliyor. Sonra Kıbrıs'ta kumarhane işletiyor, ihale işlerini yürütüyor; ardından Ankara'da AKP Genel Merkezi'nde çalışmaya başlıyor. Erdoğan'dan Soylu'ya kadar AKP'nin üst düzey yöneticileriyle fotoğrafları var. Hem bu fotoğrafları, hem de lüks otomobilinde, evinde, eğlence merkezlerinde çektiği fotoğrafları internet üzerinden yayıyor. Sadece servetini değil, sırtını dayadığı kişileri de herkese gösteriyor ki, kimse tek bir laf edemesin!

Elbette Ayvatoğlu tek örnek değil. Sırtını bu gerici-faşist bloka dayayarak dolandırıcılık yapan, yasadışı yollarla vurgun vuran ve kısa sürede zenginleşen birçok kişi var. **Canlı yayınlarda kadına işkence yapan katillerden, 90 yaşındaki bir kadına tecavüz edip öldüren alçaklara kadar, arkasına Osmanlı turası, üç hilal bayrağını asan veya dövmesi yaptıranlar, sadece zengin olmuyor, bu şekilde cezasız kalacaklarını da biliyorlar.** Ve gerçekten de gözaltından veya kısa süreli tutukluluktan sonra serbest kalıyorlar.

AKP-MHP'ye sırtını dayayanların, uyuşturucu müptelası, katil, tecavüzcü, mafya bozuntuları olmaları bir tesadüf olabilir mi? Bu, çürümüşlüğü, yozlaşmanın, çöküşün göstergesi değilse nedir?

Yasadışı devlet yönetimi oldu
Faşizmin karakteristik özelliklerinden

Mayfalaşan ve çürüyen SİSTEM DİKİŞ TUTMUYOR!

Bizzat devletin mafyalaştığı bir durumla karşı karşıyayız. Bu, her tür yasadışı uygulamanın devlet eliyle yapılması demektir. Aynı zamanda çürümüşlüğü ve yozluğun sıradanlaşması, devlet tarafından korunup kollanması, "iktidar" da kalabilmek için her tür suçun işlenebilmesidir. AKP-MHP'ye sırtını dayayanların, uyuşturucu müptelası, katil, tecavüzcü, mafya bozuntuları olmaları bir tesadüf olabilir mi? Bu, çürümüşlüğü, yozlaşmanın, çöküşün göstergesi değilse nedir?

rilen görevlerle bağları görülmedi. Aynı Bahçeli'nin mafya lideri Çakıcı'ya nasıl sahip çıktığını bugün artık bilmeyen yok. Onu cezaevinden çıkarmak için af yasası hazırladılar ve AKP'yle birlikte bunu yaptılar.

Çakıcı da çıktıktan sonra muhalif kesimleri ölümlerle tehdit ederek görevine başladı. Anamuhalefet partisinin başkanını bile "bakla kazığıyla tanıştırmak" gibi kendine has aşağılık jargonuyla tehdit edebildi. Ardından siyasetçilere, gazetecilere sokak ortasında saldırılar gerçekleştirildi. Bunlara en son gazeteci Levent Gültekin eklendi. Bu kişiler önce MHP'li yöneticiler tarafından tehdit ediliyor, sonrasında bir grup tarafından kıyasıya dövülüyordu. En işlek caddelerde, meydanlarda bu saldırılar yapıldığı halde saldırganlar ellerini kollarını sallayarak çekip gidiyordu. Tepkiler büyüyünce birkaç kişiyi yakalıyorlar, ardından onları da bir biçimde salıveriyorlardı.

Bütün bu saldırıların devlet destekli olduğu çok açıktır. Sadece MHP değil, AKP de bu suça ortak. AKP-MHP bloku, resmi güvenlik güçlerin yanı sıra mafyayı da kullanarak ayakta durmaya çalışıyor. Kullanmanın

inde kongrelerini yaptılar. **Meslek örgütlerine pandemiden dolayı "yasak" ilan edilen kongreler, bu partilere serbestti!** Yine her tür protesto eylemi, pandemi bahane edilerek "yasak"lanmış, "maske-mesafe-temizlik" şartına uymayanlara cezalar yağdırılmıştı; ama bu kongreleri tıklım tıklım doldurmak, maskesiz-mesafesiz yanyana durmak, sloganlar atıp şarkılar söylemek serbestti! **Üç-beş kişinin biraraya gelmesi, hatta misafirlik bile "yasak" kapsamına alınırken, AKP'nin genel kongresine 81 ilden toplam 17 bin kişi katılmıştı. Ve onlar yeniden Türkiye'nin dört bir yanına dağıldılar.** Pandemi haritası da bir hafta içinde kıpkırmızı oldu.

Hastalığı yaymak, esasında bir insanlık suçudur. Onu önlemekle yükümlü olanlar, önlemek bir yana yayılmasının müsebbibidir. Bu suçtan yargılanmaları, cezalandırılmaları gerekir.

Ama bırakalım devlet yöneticilerini, sırtını AKP-MHP'ye dayayan hiç kimse yargılanmıyor bu ülkede. Örneğin AKP'de büro elemanı olarak çalıştığı söylenen Kürşat Ayvatoğlu, kokain çekerken videoya alınıyor ve sırtarak bunun "pudra şekeri" olduğunu söylüyor. Bir

biri, kendi koyduğu yasaları çiğnemesidir; keyfiyettir, yasadışıdır. AKP-MHP gerici-faşist bloku da buna uygun biçimde davranıyor. **Kendileri gibi kapkaranlık kararları, gece yarısı alıyorlar ve giderek daha fazla yasadışı yöntemlere başvuruyorlar.**

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, bu gece yarısı kararlarından birisi. Bugüne dek yükselen tepkilerle bir türlü çıkmadıkları sözleşmeyi, ancak bu şekilde iptal edebildiler. Ve böylece uluslararası sözleşmelerden de cumhurbaşkanının bir imzasıyla çıkabileceğini göstermiş oldular. Öyle ki, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, İstanbul Sözleşmesi'nden çekildikten sonra yine "tek adam"ın imzasıyla "Montrö dahil diğer uluslararası anlaşmalardan da çekilebileceğini" söylüyor.

Montrö'nün ismini geçirmesi boşuna değil tabii. Montrö, Türkiye başta olmak üzere Karadeniz'e komşu ülkelerin boğazlardan gemilerin geçişini denetleme hakkını içeren bir anlaşma. **Kanal İstanbul gibi korkunç bir projeyi hayata geçirebilmek, zaten bu anlaşmayı fiilen geçersiz kılmak anlamına geliyor. Bu da en başta Rusya'yı rahatsız ediyor. ABD'nin ise, çok işine geliyor.** Karadeniz'de ABD savaş gemilerinin istediği gibi cirit atmasını sağlıyor çünkü. Biden'ın işbaşına gelmesinden bu yana ABD ile ilişkileri daha da gerilen AKP, Kanal İstanbul ile Biden yönetimine boğazları adeta altın tepside sunuyor. Kanal İstanbul çevresini başta Katarlılar olmak üzere Araplara sunarak yeni bir rant kapısı yaratmak da cabası...

Normalde uluslararası bir anlaşmadan ancak meclis kararıyla çıkılabilir. Fakat "tek adam sistemi" denilen ucube sistemle "tek adam"ın imzasıyla her şeyi yapabileceklerini göstermek istiyorlar. "İstersek hilafeti bile getiririz" diyen Menderes gibi, dinci-gerici kesimleri hoşnut edecek mesajlar veriyorlar. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması için uzun süredir baskı yapan tarikatlara selam çakıyorlar. Bu sayede Saadet Partisi dahil olmak üzere tüm gerici partileri etrafında toplamayı, tabanlarını genişletmeyi hedefliyorlar.

AKP'nin genel başkan yardımcısı **Mahir Ünal'ın AKP'nin 19 yıllık dönemi için, "bu hazırlık süreciydi, asıl şimdi başlıyoruz" demesi, dinci-gerici uygulamaları daha fazla yaşama geçirmek istediklerini ortaya koyuyor.** Pandemi sonrası derinleşen krizle birlikte artan yoksulluk ve işsizliğin pençesinde kıvranan halkı, ancak bu şekilde yönetebileceklerini düşünüyorlar.

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılan imzayla aynı gece Merkez Bankası Başkanı bir kez daha değiştirildi. Damat Albayrak'ın istifasının ardından işbaşına getirilen Naci Ağbal, 4 aylık bir süreden sonra görevinden alındı. **Bu, 20 ay içinde değiştirilen dördüncü MB Başkanı oluyor. TC'nin kuruluşundan itibaren MB Başkanları ortalama 4 yıl işbaşında kalırken, AKP hükümetlerine MB Başkanı dayanmıyor.** Kimi faizleri düşürmediği için, kimisi de yükseltmediği için görevden alındı.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar enflasyonu da, dövizi de indiremiyorlar.

Son MB Başkanı değişimiyle birlikte dolar yeniden 8 TL'nin üzerine çıktı. Başta gıda olmak üzere temel ihtiyaçların fiyatı sürekli artıyor. Zaten düşük olan ücretler artan enflasyonla iyice eridi. Ekonomik krizin giderek derinleşmesi karşısında Erdoğan yönetiminin tek yaptığı şey, farklı gündemlerle gerçek sorunların üstünü örtmek. Fakat artık bu da tutmuyor.

Tek amaç saltanatı korumak

Kitle desteğini her geçen gün daha fazla yitiren **AKP-MHP bloku, ayakta kalabilmek için her yolu deniyor. Yeni anayasa hazırlamaktan, HDP'yi kapatmaya kadar birçok hamle yapıyor.**

Yürürlükteki anayasaya göre Erdoğan, üçüncü kez cumhurbaşkanı olamıyor. Çünkü Anayasanın 101. Maddesi "bir kimse en fazla iki defa cumhurbaşkanı seçilebilir" diyor. Yani Erdoğan'ın 2023'te tekrar

aday olabilmesi, bu maddenin değişmesine bağlı. Fakat AKP-MHP blokunun meclisteki sayıları buna yetmiyor. Onun için yeni anayasa ile kendilerine ayak bağı olan tüm yasaları değiştirmeyi amaçlıyorlar. Seçim sistemini de yine kendilerine yarayacak şekilde değiştirmeyi planlıyorlar.

Artan saldırganlıkları, yasaları çiğneme pahasına aldıkları kararlar, yapmayı planladıkları değişiklikler, her şey saltanatlarını koruyabilmek için. 2023'e kadar yıkılmamak ve mümkünse bir sonraki seçimi de bir biçimde kazanarak hükümlerliklerini sürdürmek istiyorlar. Ama **gerek içeride gerekse dışarıda sıkışmış durumdadır. 2023'e kadar durabilenleri bile mümkün görünmüyor.**

Çünkü mafyatik çürümüş düzenleri artık dikiş tutmuyor. Yaptıkları hamlelerin hiçbiri inandırıcı olmuyor, kitleleri kandıramıyor. Ne var ki, seçime endeksli muhalefetin de çare olmadığı görülüyor.

Yönetimiyle-muhalefetiyle, sistem bir bütün olarak çürümüş durumda. Fakat **kendiliğinden de yıkılmıyor. Aslolan, bu sistemi sarsacak bir halk hareketinin gelişmesidir. Hastalık, açlık ve işsizlikten kıvranan işçi ve emekçilerin silkinip ayağa kalkmasıdır.** Gerici-faşist blokun yıkılması da ancak bu şekilde gerçekleşecektir.

Zeynel Sarar keyfi biçimde gözaltına alındı

PDD temsilcisi Zeynel Sarar, GBT uygulamasında gözaltına alındı; 5 saat tutulduktan sonra serbest bırakıldı.

16 Mart günü Avcılar metrobüs durağında GBT'si yapılan Sarar, "ifaden var" denerek göz altına alındı. Gözaltında önce Avcılar Devlet Hastanesi'ne, ardından Avcılar Firüzköy polis karakoluna, sonra da Halkalı polis karakoluna ve Kanarya polis karakoluna götürüldü.

Zeynel Sarar'a hem hastanede, hem de Firüzköy ve Halkalı polis karakolunda çıplak arama ve ayakkabı çıkarma dayatıldı. Çıplak aramayı ve ayakkabı çıkarmayı kabul etmeyen Sarar'ın giysilerini zorla çıkarmaya kalktılar. Uzun uğraşlarla elbisesini ve ayakkabısını çıkarmaya çalışan polisler, bu kararlı duruştan sonra bundan vazgeçmek zorunda kaldılar.

Çantasında PDD dergisi çıkan temsilcimize "nereden aldın, kimlere veriyorsun, kimlerle görüşüyorsun" gibi sorular yönelttiler. PDD'nin yasal dergi olduğunu ve kitapçılarda satıldığını söyleyen Sarar, bunun suç olmadığını ve kendisinin neden gözaltına alındığını bilmediğini söyledi. Bunu karakolda öğreneceğini söyleyen polisler, karakol karakol gezdirdiler ve ancak Kanarya karakolunda yanıtını alabildi. Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal'ın ölüm orucu sürdürdükleri dönemde, Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi önünde dayanışmak için yapılan basın açıklamasından dolayı gözaltına alındığı söylendi. Okurumuz da bunun için gözaltına alınmasının gerekmediğini, savcılığın çağrısıyla ifade verebileceğini, bu koşullarda ifade vermeyi reddettiğini belirtti.

Polisler önce sabaha kadar nezarete tutacaklarını söylediler. Ardından Küçük Çekmece Adliyesi'ne götürüp ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılacağı söylendi. İfade vermediğine dair bir tutanak tutuldu, okurumuz bu tutanağı da imzalamayınca, "imzadan imtina ediyor" yazıldı. Nöbetçi savcıyla yapılan görüşmeden sonra savcının talimatı üzerine gece saatlerinde serbest bırakıldı.

Temsilcimizi yaklaşık 5 saat keyfi biçimde gözaltında tuttular. Çıplak arama dayattılar. GBT yoklamasında, daha önce tutuklanmış olması, "suçlu" görülmesi için yeterli sayıldı. Normal prosedürde savcılığın çağırması gereken bir ifade alma işlemi, saatlerce karakol karakol gezdirerek, karakolda ifade vermeye zorlayarak ve çıplak arama dayatarak gözdağı vermeye çalıştılar. Okurumuzun kararlı duruşu sayesinde bu çabaları boşa düştü.

Bu arada, savcılık da ifade almamış oldu. Ortaya çıkan tablo, savcılığın böyle bir ifade talebi olup olmadığını da belirsiz hale getirdi.

Son aylarda giderek artan polisin keyfi, yasadışı uygulamalarına karşı direnişi büyütmek ve bu saldırıları püskürtmek gerekiyor.

“Kapanmak” değil Örgütlenmek, Mücadele etmek

Koronavirüs salgınına takip etmek üzere hazırlanan “risk haritası” her geçen gün biraz daha “kızarıyor”. İlk açıklandığında “mavi” ve “sarı” illerin ağırlığı fazla iken, haftalar geçtikçe haritanın tamamına yakını “kırmızı”, yani “yüksek riskli” hale geldi. Harita “kızarıyor”, vaka sayıları artıyor, ölümler artıyor; AKP yönetimi büyük bir pervasızlıkla “sürü bağışıklığı” politikasını sürdürüyor.

“Kapanmak” AKP’nin işine yarıyor

Salgının başladığı ilk dönemde, kitlelerde derin bir sağlık endişesi oluşmuştu. AKP, bu endişeyi kendi çıkarı için kullandı. Bir taraftan “evde-kal” çağrıları, diğer taraftan sokağa çıkma yasakları ile insanlar evlere hapsedildi. Ancak ne “evde-kal” çağrılarının, ne de sokağa çıkma yasaklarının tıbbi-bilimsel bir yanı yoktu. Çünkü öncelikle fabrikalar, internet satış siteleri başta olmak üzere çok önemli bir işçi nüfus, her gün -sokağa çıkma yasakları da dahil olmak üzere- işe gidip gelmek zorundaydı. Yanısıra, sokağa çıkma yasakları hafta sonu tatilleriyle sınırlandırıldığı için, gerçekten salgının hızını kesme gibi bir etki yaratmıyordu.

Üstelik bu süreçte yaşlılarla gençlerin tamamen eve hapsedilmesi, AKP’nin salgın yönetiminin keyfiliğinin çarpıcı bir göstergesi oldu.

Kalabalık aile ortamında, işe gidip gelen yetişkinlerle birlikte yaşamakta olan yaşlılar ve çocuklar için, evde kalmanın bir koruyuculuğu yoktu. Ancak AKP, onları evlere kapatarak sokaktaki kalabalığı azaltmış, önemli bir nüfusu gözönünden-“ayakaltından” uzaklaştırmış oluyordu ki, bu da salgını kontrol altına aldığı yanılsamasına zemin oluşturuyordu.

Sokağa çıkma yasakları elbette salgının yayılmasına çare olmadı. Ama çok önemli toplumsal kayıplara yol açtı.

Birincisi, evde kalmak, çoğu kalıcı-önemli sağlık sorunlarına neden oldu. Mesela insanlarla kurulan ilişkinin zayıflamasının yarattığı psikolojik sorunlar tüm toplumu etkisi altına aldı. Yanısıra hareket azalması, özellikle çocuklarda ve yaşlılarda kalıcı fiziksel-anatomik sorunlara yol açtı. Buna bir de hastaneye gitmekten kaçınma tedirginliği eklenince, kronik hastalıklar, kanser, kalp krizi gibi nedenlerle ölümlerin artmasını ekleyelim. Sonuçta pandemi bahanesiyle uygulanan sokağa çıkma yasakları döneminde toplumun ruhsal, fiziksel sağlığı genel olarak fazlasıyla bozuldu.

İkincisi, işçi ve emekçi kesimlerde çok ciddi bir gelir kaybı ortaya çıktı. 14 milyon civarındaki kayıtlı işçinin 6,2 milyonu (yüzde

44’ü) pandemi döneminde iş ve gelir kaybına uğradı. Kasım 2019-Kasım 2020 arasında 1 milyon 103 bin kişilik istihdam kaybı resmi kayıtlara geçti. 2,5 milyon işçi salgın boyunca ayda 1.168 TL ile yaşama-ya mahkum edildi. “İşten çıkarmak yasaklandı” denilen dönemde, onbinlerce işçi Kod-29 gibi, işçileri ahlaksızlıkla suçlayan ahlaksız bir gerekçeyle işten çıkarıldı. Milyonlarca işçi ise, ücretsiz izne çıkarılarak, hem kıdem tazminatı hem de işsizlik ücreti alma hakkı gaspedildi. Kepenk kapatan

esnafın ise hesabı bile yapılamıyor. Çünkü kimisi (özellikle kafe-bar türü yerler) bir yılı aşkın süredir, kimisi 7 aydır kapalı. Önemli bir kısmının ise, “iflas ettiğinin farkında olmadığı”, yasaklar bittikten sonra iflas edeceği söyleniyor. Açlık intiharlarının, evindeki eşyayı satanların, çöpten ekmek arayanların, pazar kapanırken atıklar arasından gıda toplayanların, haddi hesabı yok!

Elbette koronavirüs salgını öncesinde de ekonomik kriz vardı; ancak salgında alınan yasak-kapatma kararları, bu krizi daha katmerli, daha yaygın, daha etkili hale getirdi.

Üçüncüsü pek çok ekonomik ve siyasi saldırı, salgın koşulları ile perdelenerek gerçekleştirildi. Yasal olarak ücretsiz izin uygulaması işçilerin onayına bağlı olarak hayata geçirilebiliyorken, salgın döneminde patronların inisiyatifine bırakıldı mesela. Uzaktan çalışma ve esnek çalışma başta olmak üzere, işçi ve emekçilere dönük pek çok hak gaspı gerçekleştirildi. Yanısıra, Kanal İstanbul konusundaki dayatmadan, Baro seçimlerinin ertelenmesine, Gezi Parkı’nın tarikatlara devredilmesinden eylem yasaklarına, ülkenin dört bir yanında maden ruhsatları dağıtılmasından 128 milyar doların buharlaştırılmasına, Boğaziçi Üniversitesi’ne kayyum atanmasından Kürt belediyelerin gaspedilmesine kadar sayısız konuda hak gaspı, saldırı ve yasak gündeme geldi.

Dördüncüsü ve en önemlisi, her tür sorunun çözümü için öncelikli ihtiyaç olan örgütlenme ve eylem gücü zayıfladı. Son yıllarda gerek işçilerin sendikal örgütlenmelerinde, gerekse kitlelerin siyasal örgütlenmesinde bir gerileme vardı zaten. Ancak buna rağmen, kitleleri doğrudan ilgilendiren temel sorunlarda eylem patlamaları, kitlesel protestolar gündeme geliyordu. Salgın döneminde bunlar tamamen ve keyfi biçimde yasaklandı. AKP’nin her türden toplantısı, kongresi, zenginlerin kayak tatili, doğum günü partileri serbestken, birkaç işçinin

fabrika önünde eylem yapması bile “korona cezaları” ile karşılandı; yürüyüş yapan baro başkanlarına “maske cezası” kesildi; 1 Mayıs korona gerekçesiyle yasaklandı. Salgın döneminde artan yoksullaşmaya karşı sesini duyurmak isteyen her kesim, devletin “koronavirüs” bahaneli sert saldırısı ile karşı karşıya kaldı. 17 bin kişilik kongre toplamakla övünen AKP yönetimi, direnişteki işçilerin “çadır kurma hakkı”ni dahi gaspetti.

“Kapanmak” talebi egemenleri güçlendiriyor

“Kapanma” talebinin, kitlelerin salgına karşı mücadelesinde bir işe yaramadığı, tersine ekonomik-siyasi-insani ve hatta sağlık olarak çok daha kötü noktalara götürdüğü, bir yılı aşkın salgın sürecinde artık net olarak görünür olmuştur. Bu nedenle **Tabipler Odası gibi güven duyulan kurumlar, bu talebi ileri sürmekten artık vazgeçmelidir.**

Salgına karşı mücadeleyi daha etkili yürütmek için daha doğru, daha insani, daha isabetli talepler ileri sürülmelidir. Mesela “etkin ve yaygın aşılama” talebi bunların en başında gelendir. İkinci talep, sağlık sisteminin güçlendirilmesi olmalıdır: Sağlık sektörüne yeni kadro alınması, özel hastanelerin ve şehir hastanelerinin kitlelerin kullanımına açılması, sağlık çalışanlarının çalışma ve ücret koşullarının düzeltilmesi vb... Yanısıra toplumsal yaşamı rahatlatacak talepler ileri sürülmelidir. Toplu taşımanın daha çok otobüs ve daha sık sefer ile güçlendirilmesi gibi. Okullarda öğretmenlerin aşılması, yeni öğretmen atamalarının yapılması, yeni okulların açılması... Fabrikalardaki çalışma koşullarının salgına göre düzenlenmesi vb...

İhtiyacımız olan şey “kapanmak” değil, mücadele etmektir. Hastalıktan ölüm korkusu ile insanları evlere hapsedmek değil, hastalığın etkisini azaltacak yöntemler üretmektir. **“Bizi eve kapatın” talebi yerine, insanca yaşam, insanca çalışma talebi yükseltilmelidir.**

Kovid-19 salgını, insanlığın karşılaşacağı son salgın değildir; tam tersine bilim insanları bundan sonrasının sürekli bu türden salgınlarla içiçe olacağını açıkça belirtmektedir. **Yıllar boyunca “kapanma” sözkonusu olamayacağına göre, “kapanmak”tan daha gerçekçi taleplere ihtiyaç olduğu ortadadır.** Üstelik AKP’nin salgını ne kadar keyfi biçimde yönettiği, salgını kendisi için “Allah’ın lütfu”na çevirdiği sır değildir. Kamusal tedbirlerin hiçbiri uygulanmazken salgından korunmayı “maske-mesafe-temizlik” tekerlemesiyle tamamen bireysel yöntemlere terkettikleri de ortadadır.

Egemenlerin Kovid-19 karşısındaki politikası “salgın küresel, mücadele bireysel” olarak özetlenmektedir. Tam da bu nedenle, kitleleri daha da yalnızlaştıran, kendi kaderine terkeden, evlere hapseden “kapanma” bizim talebimiz olamaz. **Bizim sloganımız “Salgın küresel, mücadele sınıfsal”dır; böyle olmak zorundadır.**

Doğal afetler ve salgın hastalıklar karşısında bile kitleleri korumanın tek yolu birleşmek, örgütlenmek, üretimden gelen gücümüzü kullanarak mücadele etmektir.

İstanbul Sözleşmesi uygulanmalı!

Erdoğan bir gece yarısı kararnamesiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıldığını duyurdu.

Aslında sözleşme, imzalandığı andan itibaren gerici-şeriatçı kesimlerin, tarikatların tepkisini çekmiş; 2020 Temmuz'unda Ayasofya'nın dinci propagandaya alet edilmesinden bu yana daha açıktan hedefe oturtulmuştu. Erdoğan, başlatılan bu süreci tamamlamış oldu.

Onun bu hamlesi, iki yönüyle çok önemli bir saldırı ile karşı karşıya olduğumuzu gösterdi. Birincisi, Türkiye İstanbul Sözleşmesi'ni 2011 yılında TBMM'de 247 vekilin 246'sının oyu ile kabul etmişti; bugün ise bir tek Erdoğan'ın oyu ile sözleşmeden çıkıldı. Yani **uluslararası sözleşmelerle bağlanmış, anayasada kayda geçirilmiş çok temel haklar bile, Erdoğan'ın bir kalem darbesiyle ortadan kalkabiliyordu.**

İkincisi, son derece çarpıtılmış demagojik söylemler eşliğinde bu **sözleşmeden çıkılması, kadın haklarına dönük çok önemli saldırıların başlangıcı olma niteliği taşıyordu.**

İstanbul Sözleşmesi nedir

"İstanbul Sözleşmesi" 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" metnidir. Metni imzalayan ve onaylayan ilk ülke Türkiye olmuş, Avrupa Konseyi üyesi olan 45 ülke ve AB de sözleşmeyi imzalamıştı. Türkiye, bu sözleşmeye uygun olarak 6284 sayılı yasayı çıkartarak, sözleşmenin Türkiye'ye uyarlanmasını da sağlamıştı.

Sözleşme, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesine dayanıyor. Kadına yönelik şiddeti, "kamuda ya da özel yaşamda" uygulanan "her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet, şiddet tehdidi ve ayrımcılık" olarak ayrıntılı biçimde tanımlıyor. Yani salt fiziksel saldırı değil, genellikle "şiddet" kapsamında ele alınmayan psikolojik ve ekonomik şiddet de sözleşmede net olarak tanımlanmış durumda.

Sözleşmenin kadınları korumak için ileri sürdüğü 4 temel maddesi var. Birincisi, önleyici tedbirler alınmalı, kadına yönelik şiddetin cesaret bulamayacağı eşitlikçi bir toplum yaratılmalıdır. **İkincisi** böyle bir toplumu yaratmak hemen mümkün olmadığı için, devlet tehdit sözkonusu olduğunda kadınları etkin ve aktif olarak korumalıdır. **Üçüncüsü,** ilk iki şart gerçekleşmediğinde, yani kadın korunamadığında, devletin etkin bir kovuşturma ve etkin ceza sistemi oluşturması zorunludur. **Dördüncüsü,** tüm bu şartların sağlandığı koşulda bile bu yeterli değildir; kadınları geleceğe dönük olarak güçlendirme politikası izlenmelidir.

Bu sözleşmenin etkili biçimde uygulanmasını sağlamak amacıyla, GREVIO olarak bilinen,

"Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Eylem Uzmanlar Grubu" adlı bir izleme ve denetleme komitesi oluşturuldu.

Gerici-faşist düşünce, kadına düşmandır İnsanın insanı sömürmeye başladığı günden bu yana, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti vardır. **Köleci toplumun köle sahipleri kadar, Ortaçağ'ın "şövalye" düzeni kadar, kapitalizmin burjuva demokrasisi de, kadını ikinci sınıf sayar, kadın sömürsünü pervasızca gerçekleştirir.** Yani gelişkin "Batılı demokrasiler"de de, kadına yönelik şiddet, cinayet, tecavüz, küçük yaştaki çocuklara dönük cinsel şiddet vardır. Ancak bu ülkelerde **kadınların mücadelesinin ve genel olarak sınıf mücadelesinin düzeyine bağlı olarak, bu şiddet rakamları görece daha düşük, kapsamı daha sınırlıdır.**

Diğer taraftan, dinci-gericiliğin kıskacındaki ülkelerde, kadına dönük saldırılar daha pervasız, saldırganlar için cezazsızlık daha açıktır. Hatta bu şiddeti ve cinsel saldırganlığı örtük (kimi zaman açık) bir teşvikten bile sözedilebilir.

Bizim ülkemizde AKP'li yıllarda, özellikle son yıllarda bu durum açıkça görülmektedir. İstanbul Sözleşmesi'nin hükümleri, gerici-şeriatçı kesimlerde, tarikatlarda büyük bir öfke yaratmaktadır. On yıl önce, dönemin oluşturduğu siyasi baskı altında bu sözleşmeyi imzalayan AKP, sonrasında bundan kurtulmak için her yolu-yöntemi denemiştir.

Kullanılan yöntemlerden biri, sözleşmenin hükümlerine ilişkin demagojik söylemlerle kitle manipülasyonu oluşturmaktır. "Bizim aile yapımızda, geleneklerimize uygun değil" cümlesi, en çok kullanılan demagojidir. En başta tarikatların "bizim aile yapımız"dan ne anladığına bakmak gerekir. **Onların "aile yapısı"nda, kadın kendi özgür iradesi, fikirleri, hedefleri olan bir insan değil; erkeğin her istediğini yerine getirmekle yükümlü bir eşyadır.** Uysal, boyun eğen, itaatkar bir rol biçilmiştir kadına. Ve bu rolü hızlıca kabullenmesi için, evin sınırları içine hapsedilmek isterler. Hem de daha gözünü açıp hayatı tanımadan, okul okuyup meslek sahibi olmadan... Özgüveni gelişmeden, kendi ayakları üzerinde durmadan... En kısa yoldan çocuk yaşta evlenip, peşpeşe çocuklar

doğurup, ev işlerinin alıklaştıracı etkisi içinde boğulması, dini hurafelerle kafasının bulandırılması hedeflenir. Ancak böyle olduğunda kadınlar, üzerlerinde kurulan baskıya, uğradıkları şiddete, tarikat yurtlarındaki çocuk tecavüzlerine sessiz kalırlar.

Gerici-şeriatçı toplumlarda, kadın zaten yoktur. Toplumsal yaşamda görünmez, söz hakkı olmaz. Ev dışında çalışmak zorunda kaldığı zaman da, tıpkı evdeki erkek gibi, iş ortamındaki erkek de ona her tür saldırıyı hak olarak görür. Çünkü kadın "mülk"tür, erkeğin "kullanımı"na "sunulmuş"tur.

Son yıllarda kadın cinayetlerinin sürekli artmasının, kadının toplum içindeki konumunun sistemli biçimde düşürülmesinin, kadınlara dönük cinsel saldırıların yaygınlaşmasının sebebi, toplumsal yaşamda gerici-şeriatçı yaşam tarzının giderek artan ağırlığıdır.

Bu ağırlık, kadına yönelik saldırılara karşı önce görmezden gelen bir tutum aldı, sonra "töre", "kiskançlık" gibi gerekçelendirmelerle hoşgörüyü büyüttü, giderek teşvik eder hale geldi. Öyle bir noktaya geldik ki, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedildiği gün, ilk defa ülkemizde, kendisinden boşanmak isteyen Rabia Doğan'ı katleden bir erkek, polislerin arasında adliyeye getirilirken, arkadaşı "adamsın sen adam" diye tezahurat yaptı, katile açıktan destek oldu.

Yanısıra İstanbul Sözleşmesi'nin feshedildiği gün, sadece bir gün içinde 6 kadın birden katledildi; hapisteki kadın katilleri, sözleşme feshinden dolayı tahliye olmak için başvuruda bulunmaya başladı.

İstanbul Sözleşmesi, imzalandığı günden bugüne doğru düzgün uygulamaya konmadı bile. Ama feshedildiği gün, kadın cinayetlerinin nasıl artacağı'nın çarpıcı bir tablosu serildi önümüze.

Kadının kurtuluşu için tek yol mücadele

İstanbul Sözleşmesi, burjuva demokrasilerinin kadınlara bahsettiği bir hak değildir. **Kadın hakları mücadelesinin ve genel olarak sınıf mücadelesinin ürünü olarak bu haklar, sömürücü sistemden söke söke, kan ve can bedeli alınmıştır. Onu korumak da, kıran kırana bir mücadele ile gerçekleşecektir.**

Kadın toplumsal yaşam içinde yer alarak, üretime katılarak, erkek sınıf kardeşleriyle birlikte mücadele ederek, üretimden gelen gücünü kullanarak mücadele etmelidir.

Bugün verilecek mücadele içinde, bu düzen sınırları içinde belli haklar kazanmak; kadının yaşam-toplum-üretim içindeki konumunu güçlendirmek elbet mümkündür ve bu mücadele verilmelidir.

Ancak kesin çözüm çok daha zorlu bir mücadelenin ürünü olacaktır. Kadının ikinci sınıf haline getirilmesinin ve sömürülmesinin tek nedeni, toplumu sınıflara bölen sömürücü sistemdir. Kadının kurtuluşu da ancak sınıfsız-sömürsüz bir dünyanın kurulmasıyla mümkün olacaktır.

Bazı rakamlar, ekonomik krizin ne kadar derin olduğunu çarpıcı biçimde gözler önüne seriyor. **Son bir yılda, 120 bin evin elektriği, 57 bin evin doğalgazı kesildi.** Adana Belediyesi'ne 200 işçi almak için yapılan duyuruya, 52 bin kişi başvurdu; bu başvuruların 45 bini üniversite mezunu. Çöpten yenilebilir birşeyler arayan, pazar tezgahları toplanırken atıkları ayıklayan insan görüntülerine bile artık alışmaya başladık.

Ama bu arada **Erdoğan**, “**bu ülkeye para yatırımlar hep kazanmıştır, yatırımcılar yine gelsin**” sözleriyle patronlara çağrı yapmaya devam ediyor. Evet bu ülkede patronlar hep kazanmıştır; işçi ve emekçiler ise her geçen gün kaybetmeye devam ediyorlar.

“Ekonomi reformu”, sömürü programıdır

12 Mart günü Erdoğan, yeni “Ekonomi reformu programı”nı açıkladı. Böylece, **19 yıllık yönetimleri boyunca 23. ekonomi programını açıklamış oldular.**

Salt bu rakam bile, açıklanan programların hükümsüzlüğünü ortaya koymaya yeterlidir. Sovyetler Birliği'nde “5 yıllık kalkınma programları” açıklanırdı. Ortalama kapitalist bir ülkede de, hükümetler değiştiğinde ya da ekonomide kritik eşikler ortaya çıktığında yeni programlar açıklanır. AKP'nin ise her yıl, bazen yılda iki defa ekonomi programı açıklaması, aslında hiçbir programının uygulanmadığının, hatta bir programının olmadığına göstergesidir.

Programın açıklanmış olması, böylesine bir çelişkiyi içinde barındırmaktadır. İçerik ise, çelişki yumağına dönüşmektedir. Mesela **Erdoğan**, **programı açıklarken “fiyat istikrarını bir kenara koyduklarını” söyledi; oysa ekonomilerin temel amacı fiyat istikrarı sağlamaktır.** Fiyat istikrarı olmadığında döviz ve faizde de istikrar olmaz; istikrar olmadığında yatırım (yerli ya da yabancı) olmaz, üretim olmaz, istihdam olmaz. Yani ortada bir ekonomi programı olmaz. Kaldı ki, “fiyat istikrarını bir kenara koyan” Erdoğan, yine programın içinde “Fiyat İstikrar Komitesi” kurulacağını da söylemektedir.

Bir başka örnek, “kamuda israfın önlenmesi” vaadidir. Bu cümle ile kamudaki israf da

“Reform” paketleri boşuna

itiraf edilmektedir. Elbette garanti geçişli köprülere, garanti hastalı şehir hastanelerine, garanti yolculu havalimanlarına yapılan ödemeler, kamunun en büyük israf kalemleri arasındadır. Keza, Erdoğan'a bir saray yapılmış, yetmemiş iki sarayın daha inşası sürmektedir. Erdoğan'ın kendisi israfın kaynağıdır. Bu koşullarda “kamudaki israfın önlenmesi” nasıl yapılacak dendiğinde, Erdoğan'ın açıklaması “kamuya yeni makam aracı alınmayacağı” oluyor. Onlarca uçak sahibi olan, yüzlerce koruma aracıyla birlikte hareket eden Erdoğan'ın, bu tasarrufu nasıl yapacağını da sonradan öğreniyoruz: Kamuya araç alınmayacak, kiralanacakmış!

Programdaki bir başka çelişki, kamu görevlilerinin maaşları ile ilgili. Erdoğan, açıklamasında kamu görevlilerinin, artık kendi maaşları dışında sadece 1 maaş daha alabileceği söyleniyor; daha yakınlarda eski bir AKP milletvekilinin, 8 şirketin yönetim kurulu üyesi olarak herbirinden maaş aldığı ortaya çıkmışken, AKP kadrolarının herbirinin, eşlerinin ve çocuklarının bir çok farklı kurumdan-şirketten maaş aldığı biliniyorken, Erdoğan'ın bu açıklaması demagoji olmanın ötesine geçmiyor.

Tamamı tutarsızlıklarla dolu olan program içinde, net olan tek konu, işçileri daha fazla sömürmeyi vaadetmesidir. Program, uzaktan ve kısmi çalışmayı yaygınlaştırıyor. Buna göre uzaktan çalışma mevzuatı yenilenecek ve esnek çalışma modellerine ağırlık verilecek.

Uzaktan çalışma, pandemi döneminde bir çok sektörde yaygınlaşmıştı zaten; şimdi patronlar kendilerini ciddi maliyetlerden (internet, elektrik, öğlen yemeği, yol parası, hatta çalışma masası ve sandalyesi sağlama maliyetleri vb.) ve önemli yükümlülüklerden (kıdem tazminatı başta olmak üzere hafta tatili, ücretli izin vb. haklar) kurtaran, ayrıca işçilerin bilinçlenme ve örgütlenme hakkını gaspeden, kayıtdışı çalışmayı meşrulaştıran, daha yoğun bir işgücü sömürsünü olanaklı kılan, emekliliği olanaksızlaştıran **uzaktan çalışmayı, bir çok noktada temel çalışma biçimine çevirmeye çalışıyorlar.** Koç Holding, Akbank, Turkcell gibi tekeller bu konuda açıklama yaptılar bile.

Erdoğan'ın programı, bir yıldır pandemi bahanesiyle fiilen gaspedilen haklar için, patronların çıkarına yasal düzenlemeler yapma sözü veriyor. Böylece

Erdoğan'ın ekonomi “reform”unun, bir sürü boş lafın yanısıra, işçileri daha fazla sömürme düzenlemesi olduğu ortaya çıkıyor.

Yüksek dolar, yüksek faiz, yüksek enflasyon

Erdoğan'ın ekonomi yönetimi dendiği zaman söylediği tekerleme, faiz-enflasyon ilişkisi üzerinden bir yanılısma oluşturmayı hedeflemektedir. Ona göre, faiz yükselirse enflasyon düşer! Oysa **Türkiye’de, son süreçte faiz de, enflasyon da, döviz de sürekli yükselmektedir. Ekonomi bilimi-tarihi açısından son derece istisna olan bu durum, ağır bir ekonomik krizin göstergesidir.** Ve Erdoğan yönetimi, aldığı kararlar-attığı adımlarla bu krizi her geçen gün derinleştirmektedir.

8 Kasım günü Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın istifası, 2018 Temmuz ayında patlak veren ekonomik krizin devamı niteliğindeydi. 20 Mart günü Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal'ın, bir gece-yarısı kararnamesi ile görevden alınması ise, krizin yeni bir yükseliş sürecini başlattı. Görünen ilk tepki, döviz ve altındaki yükseliş oldu. Elbette bu, krizin görünen yüzüydü. Gerçekte ise, çöküntü halindeki bir ekonominin, kendisini açığa vurma sözkonusuydu.

Erdoğan, yaptığı konuşmalarda “*bu ülkeye para yatırımlar hep kazanmıştır, yatırımcılar yine gelsin*” diye çağrı yapıyor yabancı sermayeye. Onun bu konuşması, Türkiye ekonomisinin de, bu ekonominin içinde olduğu büyük çöküntünün de en özet ifadesidir. Çünkü **AKP’li yıllarda Türkiye’nin bütün kamu kaynaklarını emperyalist sermayeye ve Körfez sermayesine peşkeş çekildi; kamu şirketleri özelleştirildi ve yabancı sermayeye satıldı; ithalata ağırlık verildi, özellikle tarım üretimi yıkıma uğratıldı; genel olarak üretim azaldı ve en temel ihtiyaç kalemleri ithal edilir oldu... Bu tablo içinde, Türkiye ekonomisini ayakta tutan tek bir unsur kaldı: Sıcak para!**

Erdoğan yönetiminin temel ekonomi politikası, yurtdışından Türkiye’ye sıcak para akışı sağlamak oldu. Yüksek faiz için ülkeye giren döviz, ülkenin birikimlerini, kaynaklarını sömürüp, büyük vurgunlar vurup, en küçük sarsıntıda karını da gerçekleştirip kaçtı. Mesela Naci Ağbal'ın görevden alındığı süreçte, yabancılar Türkiye’deki 1.75 milyar doları alıp gittiler.

Sıcak para geldiği sürece ekonomik göstergeler iyiymiş gibi göründü, sıcak para kaçtığı zaman ekonomi dibe vurdu; gerçekte ise her halükarda, günbegün Türkiye ekonomisi zayıfladı, üretimi zayıfladı, borçları arttı, kırılma noktaları arttı...

Bu süreci derinleştiren bir diğer unsur, -kapitalist ekonomide olağan olan, ancak AKP döneminde ifrada varan- “yandaş hortumculuğu” oldu. **Damat'ın Hazine ve Maliye Bakanı olduğu dönemde, 2019 ve 2020 yıllarında Merkez Bankası rezervlerinden devasa döviz satışları yapılması, 128 milyar doların buharlaştırılması ve Merkez Bankası rezervlerinin, tarihte görülmemiş bir biçimde, Swap hariç eksi 45 milyar dolara indirilmesi, bu**

“hortumculuğun” en çarpıcı örneği.

Keza Naci Ağbal'ın görevden alınacağından haberdar olanlar 7.20'den 800 milyon dolar alıp 8.45'ten satarak iki gün içinde milyonlar vurdular.

Borç boğazı aştı

Kriz büyüyor; ama kitleler için büyüyor, egemen sınıflar kendi karlarını gerçekleştirirken, kendi servetlerini büyütmenin bir yolunu buluyorlar.

Türkiye'de “yastık-altı”nda 5 bin ton altın olduğu söyleniyor mesela. Tabi “yastık-altı” ifadesi sözün gelişi; biz bunun gerçekte “ayakkabı kutuları” olduğunu biliyoruz.

Dövizle birlikte 300 milyar dolarlık bir para kayıtdışı olarak bulunuyor. Elbette bu para, yoksul evlerinde değil, egemen sınıfların lüks kasalarında saklanıyor.

Bugün Türkiye'de hane halkının toplam tüketici kredi borcu 679.9 milyar TL'ye çıkmış durumda. Türkiye Bankalar Birliği'nin verilerine göre, Türkiye'de bireysel kredi ve kredi kartı borcu olanların sayısı 34 milyonu aşmış; bu rakam, her ailede birden fazla borçlu olduğunu gösteriyor. Borcunu ödeyemeyerek yasal takibe girenlerin sayısı ise 3.4 milyon kişi.

Ama bu arada, **son bir yılda bankaların karı tüm dönemlerin en yükseğine çıkarak rekor kırdı. Finans ve sigorta sektöründe yüzde 21.4'lük devasa bir büyüme gerçekleşti.**

Son on yılda, Türk Lirası dolar karşısında yüzde 402.71 değer kaybetti; son üç yıldaki değer kaybı yüzde 96.47 oldu. Ve Türk Lirası'nın değerindeki en küçük bir düşme, kitlelere aşırı yoksullaşma olarak yansıdı.

İstihdam 1,1 milyon kişi daralırken, enflasyon resmi rakamla yüzde 15, gerçekte ise yüzde 30'ların üzerinde (bazı gıda maddelerinde yüzde 40'larda) gezerken, asgari ücret açlık ücretinin bile altında kalırken, işçiler günlük 39 TL ile yaşamaya mahkum edilirken, Kastamonu'da bir belediye işçisi lüks arabasında uyuşturucu kullanırken görüntüleniyor. **AKP'li yıllar, gelir dağılımındaki eşitsizliğin, servet uçurumunun devasa boyutlara ulaştığı bir dönem oldu. Ve 2018 ekonomik krizi ile birlikte bu uçurum daha da büyüdü, pandemide ise artık büyük bir yıkıma dönüştü.**

Bugün Erdoğan, kitlelerin kolundaki bileziği bile “finans sistemine sokmasını”, yani yandaşlara hortumlamak için yeni kaynaklar yaratmasını istiyor. Böylece çöküntü halindeki ekonomiye bir soluk kazandırmaya çalışıyor. Oysa kitlelerin soluklanmasının tek yoklu, ekonomik krizin faturasını ödemeyi reddetmek, pandemiyi ağırlığını omuzlarına yıkan keyfiyete son vermek, yaşam koşullarını iyileştirmek için mücadele etmektir.

HDP'ye baskılar artıyor

Son dönemde HDP'ye dönük saldırılar üstüste geliyor. Bir taraftan kapatma davası, bir taraftan HDP yöneticilerine dönük operasyonlar, bir taraftan Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ceza verilmesi ve gözaltına alınması... Bütün bunlar, HDP üzerindeki kuşatmanın büyüdüğünü gösteriyor. MHP Genel Başkanı Bahçeli'nin konuşmalarında hedef gösterdiği saldırılar, peşpeşe hayata geçiriliyor.

Bahçeli, önce HDP'nin kapatılması konusunda üstüste konuşmalar yaptı. Aralık ayından bu yana, çeşitli vesilelerle HDP'ye karşı saldırgan tutumunu ortaya koydu, kapatılması konusunda sürekli çağrılar yaptı. Bu çağrılar karşılığı geçtiğimiz günlerde geldi. Yargıtay, Anayasa Mahkemesi'ne HDP'nin kapatılması istemiyle dava açtı. Davada, 687 HDP kadrosu için de siyaset yasağı isteniyordu.

Bir diğer saldırı ise, HDP'li Ömer Faruk Gergerlioğlu üzerinden yürütüldü. Önce Yargıtay 16. Ceza Dairesi, Gergerlioğlu'nun internetten yaptığı bir haber paylaşımı nedeniyle “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla, 2 yıl 6 ay hapis cezası veren kararı onayladı. Yargıtay'ın 19 Şubat günü aldığı bu onama kararı, Meclis'te okunarak Gergerlioğlu'nun vekilliği düşürüldü.

Gergerlioğlu, bugüne kadar kayıtdışı gözaltılar, gözaltında çıplak arama gibi insan hakları ihlallerini gündemleştirdiği için hükümetin hedefindeydi. O yüzden birçok saldırılara maruz kaldı ve en sonu milletvekilliği düşürüldü. Gergerlioğlu, 18 Mart günü meclisin

bu kararına direneceğini ve meclisteki HDP grup odasından çıkmayacağını duyurdu. Öyle de yaptı. Bu direnişi AKP-MHP blokunu oldukça rahatsız etti. Bahçeli bu kez de Gergerlioğlu'nun meclisten çıkarılmasını buyurdu.

Direnin büyümesini engellemek için 21 Mart günü sabaha karşı 100 polisle meclisi bastılar. Polis ilk kez meclise giriyor ve bir milletvekilini yaka-paça gözaltına alıyordu. Üstelik Gergerlioğlu lavabodan çıkarken, üstünü giymesine bile izin vermeden, pijama ve terlikle polisler tarafından götürüldü. Polisler Gergerlioğlu'nu adeta sürükleyerek meclisten çıkardılar. Bu sırada darp edildi ve bunlar götürüldüğü hastanede doktor tarafından da zapta geçirildi. Fakat Gergerlioğlu'nun tüm ısrarına rağmen ifadesine geçirilmedi. İfadesi alındıktan sonra Gergerlioğlu aynı gün serbest bırakıldı.

Gergerlioğlu'nun gözaltına alınması, 3 Mart 1994'te aralarında Leyla Zana, Hatip Dicle, Ahmet Türk, Sırrı Sakık, Orhan Doğan'ın da bulunduğu çok sayıda DEP (Demokrasi Partisi) milletvekilinin gözaltına alınması görüntülerini hatırlattı. Hatta polisin meclise girmesi, sabaha karşı operasyon yapması ve adeta sürükleyerek götürmesi, 1994'ü bile aşan bir tablo oluşturdu.

Ne parti kapatmalar, ne milletvekili düşürmeler, ne gözaltılar... Bu faşist saldırılar, bugüne kadar Kürt halkının mücadelesini durdurmaya yetmedi; bundan sonra da yetmeyecek.

Sağlık örgütleri kaybettiklerini andı

Koronavirüs salgınının Türkiye'ye de geldiğinin resmi olarak duyurulmasının üzerinden tam bir yıl geçti. 11 Mart 2020 tarihinde, ülkedeki ilk resmi vaka açıklanmıştı. Bu açıklamanın yıldönümünde, sağlık örgütleri kaybettiklerini andı.

Sağlık örgütlerinin çağrısıyla, İstanbul Okmeydanı Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi'nde yapılan açıklamada, pandemi nedeniyle hayatını kaybeden sağlıkçıların resimleri taşındı ve pandemi nedeniyle hayatını kaybedenler anıldı. Geçen bir yıl içinde pandemiyin sonuçlarının bütün yükünün işçi emekçilerin sırtına yüklenildiğini ifade edildi. “Türkiye'nin bu süreçte bu kadar ağır bedel ödemesinin ve hala ödüyor olmasının sorumlusu, on binlerce yurttaşımızın hayatına mal olan Kovid-19 pandemisinden ‘başarı hikayesi’ çıkarmaya, salgından siyasi rant sağlamaya çalışan AKP zihniyetidir” denildi.

Türk Tabipler Birliği, İstanbul Tabip Odası, İstanbul Diş Hekimleri Odası, İstanbul Eczacı Odası, İstanbul Veteriner Hekimler Odası, SES İstanbul Şubeleri, Devrimci Sağlık-İş Sendikası ve TÜR-RAD-DER'in çağrısıyla yapılan eylem, PDD'nin de içinde olduğu devrimci demokrat kurumlar ve bazı sendikalar katıldı.

Suriye savaşından Türkiye'ye uzanan Köle çocuk ticareti

Her gün trafik ışıklarında, metrobüs duraklarında, AVM önlerinde görüyoruz bu çocukları... 4 yaşında olan da var, 10 yaşında olan da. Çoğu Türkçe konuşmıyor, hepsi son derece sefil kıyafetler giyiyor, ayaklarında ya bir terlik, ya eskimiş-yırtık bir ayakkabı, ya da yalınayak... Yüzlerinden, tavırlarından anlıyoruz; Suriyeli çocuklar bunlar.

Onların dilendiğini, selpak satmaya çalıştığını görenler, ailelerinin bunu yaptığını düşünüyor. Bu da büyük bir dram elbette: Türkiye'nin de dahil olduğu bir savaş yüzünden ülkesinden kaçıp yine Türkiye'ye sığınmak zorunda kalan, yoksulluk içinde yaşam savaşı veren ailelerin, çocuklarını dilendirmesi büyük bir dram.

Ancak bu çocukların yaşadığı gerçek bundan çok daha fazlasını gözler önüne seriyor. Bunlar "satılmış" çocuklar. Ve aileleri tarafından değil, çeteler tarafından çalışmaya zorlanıyorlar.

Hikaye yine Suriye'de başlıyor: Savaşın şiddetinin darmadağın ettiği Halep gibi kentlerde yaşayan Suriyeli aileler, kapılarına gelen çete mensuplarına, bakamadıkları "fazla" çocuklarını, belli bir ücret karşılığında satıyorlar. Bu çeteler, çocukları Türkiye sınırından yasadışı yollarla geçiriyor, ardından otobüslerle İstanbul başta olmak üzere büyük kentlere getiriyorlar. Kenar mahallelerde tutulmuş depolara, balık istifi yerleştiriyorlar.

Geldikleri andan itibaren çalışmaya başlıyor

çocuklar. Her sabah araçlarla şehrin çeşitli noktalarına bırakılıyorlar. Günlük kotalar önceden söyleniyor: "Bugün getireceğiniz para 100 TL'nin altında olmayacak" gibi... Bu kotanın altında kalan çocuk işkenceye maruz kalıyor. Aslında sadece bu nedenle değil, her vesileyle tehdit ediliyor ve işkence görüyorlar; az para getirdikleri için, uyudukları için, söylendiği gibi davranmadıkları için vb... Bir yıl kadar önce, otobanda bir aracın altında kalan Suriyeli küçük çocuk, böylesi bir işkenceden kaçmaya çalıştığı için ölmüştü.

Devletin yaptığı operasyonlarda yakalanan çocuklar, yurtlara yerleştiriliyor. Ancak yurtlarda da güvence altında değiller. Çeteler, çeşitli biçimlerde bu çocukları geri almanın yollarını buluyorlar. Bazen yurtların etrafında dolaşıp pundunu getirdiğinde çocuğu kaçırmaya, bazen yurtlarda çalışan kimi görevlileri satın alıp onların aracılığı ile çocukları kaçmaya zorlayarak, bazen de kimliği bile olmayan bu çocukların babası-amcası olduğu iddiasıyla doğrudan yurt yönetimine başvurarak... Ve ailesinden kopartılmış, bilmediği bir ülkede yapayalnız kalmış çocuk, çaresizce yeniden

o çetelerin işkencelerine, tehditlerine, aşırı çalıştırılmaya geri dönüyor. Çalışan her çocuk için, ailesine her ay belli bir miktar para gönderiliyor.

"Modern" dünyanın köleleri olarak çalışıyorlar bu çocuklar. Üstelik, en gözönünde oldukları yerde, "görünmez" hale getirilerek.

Suriyeli çocukların sömürüsüne yönelik bir başka haber, internette kız çocuklarının satışı üzerinden duyuldu. Bu satışları doğrudan IŞİD çeteleri gerçekleştiriyor. Suriye'de, özellikle Ezidi köylerini yokettikleri zaman, kaçırdıkları kız çocuklarını kendilerine köle olarak alan, yıllar boyunca cinsel istismara maruz bırakan şeriatçı çetelerin, Irak'ta ve Suriye'de köle pazarları kurduklarını ve özellikle kız çocuklarını bu pazarlarda satışa çıkardıklarını yıllar içinde duymuştuk. Ancak bu kızları yanlarında Türkiye'ye getirdiklerini ve internet üzerinden satmaya çalıştıklarını yeni duyduk. Yıllarca bedenleri ve emekleri sömürülmüş, ağır işkenceler görmüş, tecavüz çocukları doğurmuş olan bu çocuklar, yeniden "pazara" sürülüyorlar. Yine polis operasyonlarıyla, bazılarının kurtarıldığının haberleri yer aldı basında.

Tüm bu bilgiler, polis operasyonlarında ele geçirilen çete üyelerinin ve çocukların resmi ifadelerinden derlenmiş bilgiler. Doğrudan iddianamelere geçmiş, polis raporlarına işlenmiş sözler.

Bu belgelerden kitaplaştırdıkları için basında yer almaya başladı bu bilgiler. Yani kamuoyu yeni öğreniyor. Ama polis biliyor, devlet biliyor; hem de yıllardır. On yıllık savaşın bir parçası olarak yıllardır yaşanıyor, yaşanmasına göz yumuluyor. AKP'nin kirli savaşı, Suriye'nin çaresiz-yoksul çocuklarını da sömürüyor.

Köle çocukların direnişinde bir önder: İkbal Masih

Köleliğin yasaklanması, köleliği bitirmedi; tam tersine sınıflı toplumlar boyunca kölelik ve köle ticareti, bir biçimde, gizli saklı yöntemlerle sürdürüldü. Üstelik doğrudan "modern" devletlerden "demokrasi"nin beşiği ülkelerin büyük burjuvalarından destek alarak. Çünkü köle emeğinin sömürüsü, en çok burjuvazinin karına kar katıyordu.

1980'lerde Pakistan'da yaşanan da bu örneklerden biriydi. İkbal Masih, 1982 yılında Pakistan'ın yoksul sanayi bölgelerinden birinde, çok yoksul bir ailenin çocuğu olarak doğdu. İkbal 4 yaşındayken, evlenecek abisi için para lazım oldu. Aile, bir halı fabrikasının sahibi olan tefeciden borç istediler. 600 rupi (12 dolar) borç verildi; karşılığında "borç ödeninceye kadar" çalışmak üzere İqbale verildi. "Peshgi" denilen bu yöntemin tam adı "borç karşılığında kölelik" anlamına geliyordu.

4 yaşındaki çocuk, tam da halı dokumada gerekli olan küçük parmaklara sahipti. Zaten bu fabrikada ve benzeri halı fabrikalarında küçük parmaklara sahip milyonlarca küçük çocuk vardı. Küçük, havasız, loş, çok sıcak bir ortamda; sürekli yeni giderlerle şişirildiği için hiç bitmeyen borç "ödeninceye" kadar, ölümüne çalıştırılıyorlardı. Dayak ve işkence olağandı; yavaş çalışan, uyuyan, berbat yemeklerden şikayet eden, hastalanan, yanındakiyle konuşan cezalandırılıyordu. Kaçmaya çalışan, çok daha ağır cezalandırılıyordu.

Zaten kaçmanın da bir faydası yoktu. Çünkü kaçtığı zaman sığınacağı bir yer yoktu. Çocukları köle olarak çalıştıran halı mafyasını devlet biliyordu; polis biliyordu; Pakistan'dan halı satın alan emperyalist ülkeler biliyordu. Sömürü çarkları böyle işliyordu. ABD ve Avrupa'nın en büyük tekstil şirketlerinin fason üretimi,

Pakistan ve Bangladeş'teki köle çocukların emeği ile gerçekleştiriliyordu. Emperyalist ülkelerde bu halıları çok pahalı fiyatlara satan burjuvazi, onu dokuyan çocuk kölelerin sömürüsünün ortağıydı. Tıpkı geçtiğimiz yıllarda Asya ülkelerinde fabrikalarında küçük çocuk sömürüsü ile ayakkabı ürettiği ortaya çıkan Nike gibi...

Fabrikadan birkaç defa kaçmayı başaran İkbal, BLLF (Köle Emeği Kurtuluş Cephesi) adlı bir örgütle tanıştı. Bu örgütün bir toplantısında, Pakistan devletinin Peshgi'yi yasakladığını öğrendi. Toplantıda kendi durumlarını anlatarak yardım istedi. BLLF'nin yardımıyla hem kendisinin hem de fabrikasındaki 34 çocuğun özgürlüğünü yasal olarak kazandı. Ardından BLLF'nin açtığı bir okulda eğitim gördü. Çocuk işçiliğe ve çocuk köleliğine karşı mücadele etti. Öylesine büyük bir güçle bu mücadeleye sarılmıştı ki, adı sürekli büyüdü, bir sembole dönüştü. İsviçre ve ABD'ye davet edildi, toplantılarda konuşmalar yaptı. "Eskiden ben patronlarımdan korkuyordum; artık onlar benden korkuyor" diyordu.

Patronların korkusu gerçekten büyüktü. Uluslararası bir sömürü çarkına çomak sokmuştu çünkü. "Cezası" da bu korkuya denk biçimde oldu. 12 yaşındayken, 16 Nisan 1995'te, ABD'deki bir toplantıdan ülkesine döndükten sonra, yolda yürürken vuruldu ve öldü. Ondandaki geriye, çocuk köleliğine karşı verilen büyük bir mücadelenin birikimi kaldı.

Pandemi döneminde Kuryelerin ölümüne sömürüsü

Motorize kuryeler, pandemiyle birlikte hayatımıza daha çok girdiler ve daha görünür oldular. Onları motor üzerinde hızla bir yerlere sipariş yetiştirirken görüyoruz... Bazen de siparişi yetiştirmek için motoru bir tarafta-kendisi bir tarafta geçirdiği trafik kazalarında...

Kuryeler, yemekten kıyafete kadar hemen her alanda online satış yapan şirketlerin çalışanları... Elbette bu şirketlerin çalışanları sadece motorlu işçiler değil. Depoda paket hazırlayan, siparişleri paketleyen, gelen ürünleri depolara dizen milyonlar var. Fakat en çok gözükene, motor üstünde sipariş yetiştirmeye çalışanlar...

Hayatımıza bu denli giren online satışların servis işçileri, ağır koşullarda ve uzun saatler çalışıyorlar. Çalışma koşulları kötü olduğu kadar, riskli de. Motokuryeler, trafik kazalarında hayatlarını kaybediyor, yaralanıyorlar. Ağır ve hızlı tempoda çalışmaktan, bel fıtığı, boyun fıtığı gibi hastalıkların yanı sıra iş cinayetlerinde son ayların birincisi durumundalar. Son bir yılda en az 160 motosikletli kuryenin öldüğü biliniyor. Yani en az iki günde bir motokurye ölüyor. Üstelik koronavirüs tehlikesine karşı en riskli kesimi oluşturuyorlar.

Bu denli ağır ve tehlikeli çalışma koşullarına rağmen, hiçbir sosyal hakları yok, asgari ücrete talim ediyorlar. İşçileri sefalet içerisinde yarı aç çalıştıran şirketler ise, büyüdükçe büyüyor; pandemiye de fırsat bilerek işçi sömürüsü üzerinden vurgun yapıyorlar.

İşçi kanı üzerinde yükselen tekeller

Online ticaret son yıllarda yaygınlaşan bir ticaret biçimiydi. Pandemiyle birlikte şaha kalktı. "Evde kal"malar, bazı sektörlerin ve esnafın kapalı olması, online ticarete hız kazandırdı.

Özellikle **Alibaba, Amazon gibi uluslararası tekeller karlarına kar kattılar. Bu karları yaratan, arka planda görünmeyen işçilerdi. Patronların serveti büyüdükçe, işçilerin sefaleti daha da arttı.**

Bloomberg'in yayınladığı verilere göre, **dünyanın sayılı zenginlerinin serveti, pandeminin ilk yılında yaklaşık 3 trilyon dolar arttı.** Bu sayılı zenginlerin arasında internet üzerinden satış yapan şirketlerin devleri bulunuyor.

Bunların başında, dünyanın bütün ülkelerine satış yapan Amazon var. **Amazonun sahibi Jeff Bezos, zenginler listesinin ikinci sırasında yer alıyor. Bezos'un serveti sadece bir yılda 70 milyar dolar arttı.** Oxfam International'ın "Eşitsizlik Virüsü 2020" raporuna göre; Bezos, yalnızca 2020'nin ilk 9 ayında kazandığı servetini, bir defaya mahsus, 876 bin Amazon çalışanına, kişi başı 105 bin dolarlık

ikramiye şeklinde dağıtsaydı, serveti Ocak 2020 seviyesine gelecekti. Aslında Amazon'un 2019'daki çalışan sayısı 870 bindi, Ekim 2020'de 1 milyon 113 bine çıktı. Hesabı güncellersek; eğer Bezos, Ekim 2020'de 1 milyon 113 bin çalışanına bir defaya mahsus kişi başı 80 bin dolarlık prim verseydi, serveti Ocak 2020 ile aynı olacaktı. Tabi ki, Bezos böyle yapmadı, yapmaz da; bu kapitalist ekonominin yasalarına aykırıdır çünkü. Bırakalım servetini paylaşmayı, çalışanlarını daha ağır, daha yoğun çalıştırmaya devam etti.

Amazon'un kendi verilerine göre, çalışanlarının iş kazası oranı diğer firmaların iki katı. Ölümle biten iş cinayetleri de oldukça yoğun. Pandemi süreci internet alışveriş trafiğini hızlandırdı. Amazon çalışanları alışveriş trafiğini şöyle tarif ediyor: *"Bu denli yoğun çalışma temposu, Noel öncesinde bir ay gibi ekstra mesailere neden oluyordu. Şu anda sanki her gün Noel telaşı ve eziyeti çekiyoruz, ancak bu defa katlanacak bir şey yok. Yoğun çalışma, sıcaklık, ağır yük taşıma, iş kazalarını artırdığı gibi, kronik bel, eklem ağrılarına da yol açıyor. Bu yoğun çalışma temposuna Amazon yönetimi mega-döngü denen ve çalışma süresini 10,5 saate çıkararak bir vardiya sistemi dayattı. Buna göre çalışanlar üç vardiyaya ayrılıyor. Akşamüstü 5'te işbaşı yapan bir çalışan, gece 3.30'da işten çıkıyor. Diğer vardiya gece 4'te başlıyor. Mega-döngü, işçilerin çalışma koşullarını ve yaşamını o kadar zorlaştırıyor ki, özellikle çocuk ve yaşlı annesinin babası olan işçiler, onlara bakacak birini bulmakta zorlanıyor. Ayrıca gece geç saatlerde işten çıkan işçiler için bazı yerlere servis yok, toplu taşıma yok, ulaşım sorunu da cabası."* Bu yüzden işçiler "eve varmak bir başka derd" diyorlar.

İşçiler sorunlarını Amazon yöneticilerine söylediklerinde, *"İşine gelmiyorsa çalışma"* cevabını alıyorlar. *"İşine gelmiyorsa çalışma"* sadece Amazon patronlara özgü bir söz değil, dünyanın her yerinde bütün işçiler bu söz defalarca duymuşlardır. İşsizliğin ve yoksulluğun kol gezdiği günümüzde, işçilerin de "işime gelmiyor" demesi, hiç kolay değil!

Ülkemizde internet üzerinde satış denilince, en çok akla gelen **"Yemek Sepeti" oluyor. 2001 yılında kurulan bu şirket, Türkiye'nin en hızlı**

büyüyen işletmelerinden biri olmuş. Yemek Sepeti, dünyanın en büyük online yemek siparişi devlerinden birisi olan, Almanya tekeli Delivery Hero'ya 589 milyon dolara satıldı. Yemek Sepeti'nin kurucusu, sattığı şirkette yönetici olarak görevine devam ediyor. **6200 kurye ve depo çalışanıyla azımsanmayacak sayıda işçiyi sömürüyor.** Yemek Sepeti

çalışanlarının da Amazon çalışanlarından farkı yok. Gecesi gündüzü birbirine karışmış, neredeyse dinlenmeye hiç zamanları kalmıyor.

Özellikle **motokuryeler, yorgunluktan**

ve sipariş yetiştirme sürelerinden dolayı durmadan kaza geçiriyorlar. Sigorta dışında hiçbir sosyal hakları yok, ücretleri oldukça düşük. Yemek Sepeti'nin motokuryeleri 11 saat mesai yapıyorlar, yemeklerini ayakta yiyorlar, siparişi yetiştirmek için hız yapmaya zorlanıyorlar; üstüne üstlük, kaza yaptıklarında motorun zararı ücretlerinden kesiliyor.

İşçilerin örgütlenmesine düşman

İşçilerin kanı-teri üzerinden servetine servet katan patronlar, haklarını isteyen işçileri hiç tereddüt etmeden kapının önüne koyuyorlar. Amazon'da "işine gelmiyorsa çalışma" deniyor; Yemek Sepeti'nde işkolu değiştirilerek sendikada örgütlenen işçinin üyeliği düşürülüyor. Kısa bir süre içinde **Yemek Sepeti'nde örgütlenen Nakliyat-İş sendikası yetki alma aşamasına geldiği sırada, Yemek Sepeti yöneticileri işkolu değişikliği yaparak sendikayı düşürmüş oldu.**

Elbette bu yöntemi sadece online satış yapan şirketler kullanmıyor. İşkolu değişikliği yapmak, sendikalaşmaya karşı genel olarak patronların kullandığı bir yöntem oldu. Fakat online ticaret şirketleri, pandemi dönemiyle birlikte en fazla kar eden şirketlerin başında gelirken, işçiler üzerindeki sömürünün, iş cinayetlerinin en fazla yaşandığı, yanı sıra sendikalaşmanın engellendiği bir çalışma ortamı yarattı.

Daha net ifadeyle, işçilerin çalışma koşullarını cehenneme çevirdiler, kendileri ise bu dünyada cenneti yaşamanın keyfini çatıyorlar.

Başından beri söylediğimiz gibi "salgın küresel, mücadele sınıfsal"dır! **Pandemi döneminde "çarklar" işçiler için hep döndü ve o "çarklar" işçilerin sadece terini değil, canını da aldı.** İşçi ve emekçiler, yaşamanın da ölmenin de sınıfsal olduğunu çok net biçimde gördüler. Onun için daha fazla örgütlenmeye çalışıyor ve direnişe geçiyorlar. Bütün engellemelere rağmen bu kavga sürüyor, sürecek...

8 Mart'ta Migros Depo işçileriyle birlikteydik

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün içeriğinin her yıl burjuva feminist akımlar tarafından daha da boşaltılmak istenmesine karşı, "8 Mart kızıldır kızıl kalacak", "Kadın-erkek elele mücadeleye" şiarıyla hareket ederek ve sınıfla içiçe bir kutlama hedefiyle, **Proleter Devrimci Duruş okurları olarak bu yıl 8 Mart'ı Ataşehir Anadolu Grup'un Genel Merkezi önünde, direnişlerine devam eden Migros Depo işçileriyle birlikte kutladık.**

Pandemi sürecinde en azgın sömürü koşullarında çalıştırılan ve buna nedenle **DGD-SEN'de (Depo, Liman, Tersane ve Deniz işçileri Sendikası) örgütlenen Migros Depo işçilerinin direnişinin 63. gününe denk gelen 8 Mart'ta**, dövizlerimizle ve sloganlarımızla, Migros Depo işçilerinin direnişlerini sürdürdükleri Ataşehir'deki Anadolu Grup Genel Merkezi önüne yürüdük. "Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü", "Migros işçisi yalnız değildir" sloganlarıyla ulaştığımız direniş alanında işçiler, "Yaşasın sınıf dayanışması", "Migros işçiye hesap verecek", "Yaşasın 8 Mart yaşasın mücadelemiz" sloganlarıyla karşıladılar. 8 Mart coşkusuyla ve direnişin verdiği coşkuyla yapılan "hoşgeldiniz"lerin ardından Migros Depo işçileri adına Fatma Yiğit bir konuşma yaptı. Konuşmada:

"Biz haklarımız için direniyoruz. Biz haklarımızı aradığımızda karşımıza polisleri dikiyorlar. Bu gökdelenleri, villaları işçilerin sırtından yapanlar, bizleri ahlaksızlıkla suçlayıp Kod-29'dan işten atıyorlar. Sendikaya üye olduğumuz için mi ahlaksız, hakkımızı aradığımız için mi ahlaksız? Bizim karşımıza çıkmaya neden cesaret edemiyorlar. Siz polisler, onları neden koruyorsunuz. Biz pandemide en kötü koşullarda, koca farelerin içinde, soğukta çalışırken neredeydiniz. Yasalarınız sadece onları korumak için mi işliyor? İşçi hakkı dendiğinde bu yasalar nerede? Biz çoluğumuza, çocuğumuza ekmek götürmeyecek miyiz, onlara kitap alamayacak mıyız? Patronlar bu ülkenin vatandaşı da, biz değil miyiz? Kod-29'u kaldırın. Bizi ahlaksızlıkla suçlayamazsınız, bu devlet bizim vergilerimiz üzerinden dönüyor. Kadınlara üç çocuk yapın diyen Cumhurbaşkanı nerede? Bu çocuklara kendileri mi bakacak? Bizi taciz eden amirler Migros'tan gidecekler. Asıl ahlaksızlığı onlar yapıyorlar. Bu gökdelenlerinizde rahat oturamayacaksınız" dedi.

Konuşmanın ardından "Yaşasın 8 Mart yaşasın mücadelemiz", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Tacizciler gidecek biz kalacağız", "Özilhan işçiye hesap verecek" sloganları atıldı. Sloganların ardından çaylarla birlikte direniş ve 8 Mart üstüne sohbetler edildi. İşçiler direniş alanına çocuklarını da getirmişlerdi. Ailelerin ve yakın çevrenin direniş alanına getirilmesinin önemine vurgu yapılan sohbetlerde, direnişin önemine ve özellikle pandemi sürecinde

öncü bir rol oynamasına dikkat çekildi.

Çay molasının ardından kadın işçiler, 5 Mart'ta polis saldırısıyla çalınan çadırı tekrar kurmak üzere harekete geçti. 5 Mart'ta yaşanan polis saldırısında 22 işçi de gözaltına alınmıştı.

Çadırın kurulmaya başlamasıyla birlikte polisin işçilere ve desteğe gelenlere karşı saldırganlığı da arttı. "Bu çadırı buraya kurdurtmayız" diyerek çevik kuvvet, resmi ve sivil polisler direniş alanını ablukaya aldı. İşçilerin ve bizim etrafımızdaki polis barikatı daraltıldı, çok küçük bir alanda sıkıştırıldık. İşçiler bu ablukaya militanca karşı koyarken biz de yanlarındaydık. Polisin itiş-kakışına rağmen, çadırı kurma çabalarına da ortak olduk. **Bu baskıya direnen, çadırı vermemek için korkusuzca karşı koyan kadın işçiler, bir taraftan da hem polise, hem de Anadolu Grup binasına karşı ajitasyon konuşmaları yaptılar.** Öfkeyle haykırarak nasıl koşullarda çalıştıklarını anlattılar, ne gözaltına alınmaktan ne de başka bir şeyden korkmadıklarını söylediler.

"Patronları korumayı bırakın. Gücünüz bize mi yetiyor. Bizleri defalarca gözaltına alsanız da, biz burada olacağız. Ancak ölümünüzü çiğnersiniz. Bizim muhabetimiz siz değilsiniz, Özilhan'dır. O buraya gelecek, eninde sonunda gelecek ve bize hesap verecek. Hukuku sadece onları korumak için mi işletiyorsunuz. Biz hakkımızı aradığımızda, işten atıldığımızda neredeydiniz? Onların bekleliğini yapmaktan vazgeçin" dediler. Polisin saldırısına karşı işçiler "Yaşasın 8 Mart yaşasın mücadelemiz", "Yaşasın Migros direnişimiz", "Özilhan işçiye hesap verecek" sloganlarını attılar.

Yarım saatten daha uzun süren arbede boyunca, polis işçilerin elinden çadırı alabilmek için baskı uyguladı, tehditler savurdu, coplu-kalkanlı çevik polisle grubu sıkıştırdı; işçiler ise tüm güçleriyle direndiler, hem çadırı hem de direnişlerini savundular, haklılıklarını haykırdılar, hesap sordular. Kadın

işçilerden biri "Benim ölümden bile korkum yok, işten atılmışım, aç kalmışım, ahlaksızlıkla suçlanmışım, çocuklarım evde aç; daha korkacak bir şeyim kalmamış benim. Ne yaparsanız yapın, buradayım, gitmeyeceğim" diye haykırıyordu, uğradığı hak gaspının bütün acısıyla-öfkesiyle...

Bu arada yoldan geçen araçlar ya-vaşlamaya, korna çalarak işçilere destek olduklarını ifade etmeye başladılar. Hatta bir aracın içindekiler camı açıp polise "pandemi kuralları başka yerde uygulanmıyor da buraya mı işliyor, işçilere mi gücünüz yetiyor" dedi.

Yoldan geçenlerin bu dayanışması da işçilere büyük güç verdi.

Bu kararlılık karşısında elbette geri adım atan devlet oldu. Belli belirsiz adımlarla yavaş yavaş geri çekilmek zorunda kaldılar. İşçiler de bu direniş sırasında kırıldığı için doğru düzgün kurulamayan çadırın içinde oturmaya başladılar. Ardından kazanmış olmanın coşkusuyla yemekler yendi, çaylar içildi.

Bütün bu süre boyunca işçilerin yanında olan Proleter Devrimci Duruş okurları da bir konuşma yaptı: "Buraya direnen işçilerle birlikte 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için geldik ve yaşadığımız polis baskısını beraberce yaşadık. Siz burada işçi sınıfının bir parçası olarak direniyorsunuz ve karşınızda sadece Anadolu Grup patronu değil, yasasıyla-polisiyle devlet bulunuyor. Devlet, sınıf olarak burjuvazinin çıkarlarını koruyor, siz de işçi sınıfı olarak kadınıyla-erkeğiyle birlikte direniyorsunuz. Bugün işçi sınıfı çok ağır bir saldırı altında. İşçiler sendikalaşma mücadelesi verdikleri için, ya da salt patronun kar hesapları nedeniyle ahlaksızlıkla suçlanarak işten atılıyor ve açlığa mahkum ediliyorlar. Ancak Kod-29 işçilerin değil, patronların ahlaksızlığıdır. Sizin direnişiniz, bu ahlaksızlığa karşı, bu ağır saldırıya karşı onurlu bir direniştir ve öncülük yapmaktadır. İşçiler, kadınıyla-erkeğiyle birlikte direnenek bu saldırıyı püskürtecekler. Biz de bu onurlu mücadelenizin yanında yer alacağız."

Konuşmayı işçiler, "Yaşasın Migros direnişimiz", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Yaşasın 8 Mart, yaşasın mücadelemiz" sloganlarıyla cevapladılar. Ardından mücadelelerinde başarılar dileyerek oradan ayrıldık.

Yaşanan polis baskısı ve işçilerin kararlı direnişi, bir kere daha direnmeden kazanım elde edilmeyeceğini göstermiş oldu.

Bizim adımıza ise, feminist 8 Martlara karşılık, kadın ve erkek işçilerin birlikte direndiği bir alanda, onların yanında yer almak ve coşkularını paylaşmak önemliydi.

Pandemi koşullarında ikinci 1 Mayıs'ı kutlayacağız. **Geçen yıl pandeminin en şiddetli haliye yaşandığı ve sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı bir dönemde “her koşulda 1 Mayıs kutlanacak” demiştik ve 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamayı başardık.** Devletin tüm engellemelerine rağmen küçük gruplar şeklinde bile olsa Taksim'e çıkmaya çalışıldı; 1 Mayıs pankartları ve sloganlarıyla yürüdü.

Aradan geçen 1 yıl içinde AKP hükümetinin pandemiye bahane ederek hak ve özgürlükleri gaspettiği çok daha net biçimde görüldü. İşçi, öğrenci, emekçi direnişleri, her tür protesto eylemi pandemi gerekçesiyle yasaklandı, saldırıya uğradı. Buna karşın dinci-gericilerin, faşistlerin gösterilerine hiç bir engel çıkarılmadı. Aksine Ayasofya'nın ibadete açılmasında görüldüğü gibi, ülkenin dört bir yanından tarikatlar İstanbul'a aktı; kilometrelerce ve yanyana yürüyerek, tekbir getirerek Ayasofya'ya geldiler, dipdibe namaz kıldılar. Keza Baro'ların kongreleri pandemi gerekçesiyle ertelenirken, AKP kongreleri “lebabe” yapılabildi. Yine pandemi yüzünden kahvehaneler, lokantalar, pastaneler aylarca kapalı tutulup esnaf yıkıma terkedilirken, AVM'lerde, otellerde, kayak merkezlerinde insanlar birlikte yiyip-içip eğlenebildi.

Bu örnekler daha çok uzatılabilir. Kesin olan; **pandemi yasaklarının son derece iki yüzlüce yapıldığı; işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü ve baskıyı arttıran, patronlara her tür kolaylığın sağlandığı, teşvik paketleriyle karlarının garantiye alındığıdır.** Her tür zorluk yoksullara dayatılmış, zengine ve yandaşlara hiç bir yükümlülük getirilmediği gibi, önleri açılmıştır. Zaten sınırlı olan hak ve özgürlükler gaspedilmiş, denetlemegözetleme yöntemleri normalleşmiştir.

Bütün bunlar emekçi halkın hayatını daha katlanılmaz hale getirdi. Bir yandan hastalık ve ölüm korkusu, diğer yanda işsizlik ve açlık girdabında boğulan milyonlar, çaresizlik içinde kendi haline terkedildi. **Artık “derin yoksulluk”tan söz ediliyor,**

“açlık intiharları” yaşanıyor. Pandemiyle geçen bir yıl içinde işsizlik yüzde 40'lara ulaştı, neredeyse iki kişiden biri işsiz. Özellikle genç işsizlik öylesine yüksek boyutlara ulaştı ki, “ev genci” diye yeni bir kavram üretildi. Çalışanlar da “kısa çalışma ödeneği” adı altında günde 39 TL'ye mahkum edildi. Patronlara işçilerin onayını almadan “ücretsiz izne” çıkarma hakkı tanındı. Sözümona işçi çıkarma yasağı getirildi, ama patronlar artık işçileri “Kod-29” denilen “ahlaksız saldırı”yla işten atabiliyor. Kod-29 ile, işçilerin elinden sadece işleri-yaşamları alınmıyor; onurlarıyla da oynanıyor!

2021 1 Mayıs'ına işçi ve emekçiler işte böylesi ağır koşullar altında giriyorlar. **Dünyanın dört bir yanında “pandemi tedbirleri”ne karşı kitlelerin sokağa çıkması boş yere değil.** Çünkü tüm dünyada egemen sınıflar pandemiye bir fırsata çevirme gayretkeşliği içindeler. Üstelik **her tür hak gaspını “halkın sağlığı” demagojisini kullanarak yapıyorlar ve bunlara kölece boyun eğilmesini dayatıyorlar.** İnsan yaşamı sadece soluk alıp-vermeye indirgendi. “Solucan-yosun misali” yaşamamız isteniyor. İnsanın sosyal bir varlık olduğu ve yüz-yüze iletişime ihtiyaç duyduğu unutturuluyor. Böylece **insanların biraraya gelmesini, dayanışmasını, örgütlenmesini, birlikte mücadele**

1 Mayıs yaklaşıırken...

etmesini nesnel olarak da imkansız kılmaya çalışıyorlar.

Oysa bu korona belasını halkın başına saran da yine egemen sınıflar; onların bitmek bilmez kar hırsları. Doğayı tahrip ederek tüm canlıları yok oluşa sürüklemelerinin sonuçlarını, bütün dünyaya halkları çekiyor. Her tür doğa olayını felakete dönüştüren, binbir çeşit hastalığı çıkartan ve salgın haline getiren, sistemin kendisi. Dünya Sağlık Örgütü korona salgınının 10 yıl süreceğini söylüyor. Bundan sonrasının mutasyonlarla değişen yeni virüslü hastalıklarla geçeceğini bildiriyor. Ve “*böyle yaşamaya alışmalıyız*” diyor!

Alışmayacağız! İnsanın insanlaşma sürecini tersine çeviren, onu yeniden hayvan gibi yaşamaya mahkum eden bu sisteme ve onun yarattığı hastalıklı düzene alışmayacağız!

Bu bir kader değil! Yaşadığımız sorunların neden ve nasıl çıktığını, kimler tarafından

çıkarıldığını biliyoruz! Öyleyse bu bataklık kurutulmalı! Bataklığı üreten emperyalist-kapitalist sistemin ta kendisidir. Bu sistemi yıkacak olan da başta proletarya olmak üzere emekçi halktır! Onların örgütlü-birleşik gücüdür!

Zehir varsa, panzehir de vardır! Sorun varsa çözüm de vardır! Asla çaresiz değiliz! Yeter ki tüm engellemelere rağmen biraraya gelelim, örgütlenelim, direnelim!

1 Mayıs, enternasyonal bir gündür! **Dünyanın tüm işçi ve emekçilerinin, ezilen halklarının tek enternasyonal günüdür!** Ortak sorunları için ortak şiarlarla harekete geçtiği, alanları doldurduğu, hep birlikte taleplerini haykırdığı tek gündür!

2021 1 Mayıs, emperyalist-kapitalist sistemin krizine, pandemisine, savaşına karşı, başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen-sömürülen tüm kesimlerin tepkilerini ortaya koyacağı bir gün olmalıdır. Çünkü kriz, savaş ve pandeminin en ağır yükü, işçi ve emekçilerin sırtındadır. Bunu taşımak zorunda değiliz! Bu sistemin sadece yarattığı sonuçları değil, sistemin kendisini hedefe çakan bir mücadele hattıyla üzerine yürümeli, krizsiz-savaşsız-sömürsüz ve tabi ki hastalısız, sağlıklı bir dünyayı kendi ellerimizle kuralmalıyız!

Emperyalist-kapitalist sistemin yalnız insanlığa değil, tüm canlılara düşman olduğu, pandemi sürecinde net biçimde ortaya çıktı. **Artık işçi sınıfının kurtuluşu, sadece insanlığın değil, tüm canlıların, bir bütün olarak dünyanın kurtuluşu anlamına geliyor.** İşçi sınıfının birlik, dayanışma, mücadele günü olan 1 Mayıs da, tüm insanlığı kurtaracak enternasyonal bir gün olarak yeni bir anlam kazanıyor.

Bir yılı aşkın süredir pandemi koşulları altında bizleri daha fazla yoksulluğa, açlığa, işsizliğe iten bu sisteme karşı, 1 Mayıs'ta hep birlikte ayağa kalkmalıyız! Bugüne dek farklı zamanlarda ve ülkelerde yaptığımız protestoları 1 Mayıs'ta birleştirmeli ve egemenlere gücümüzü göstermeliyiz!

Türkiye işçi sınıfı da dünya işçi sınıfının bir parçası olarak pandemi ve krize karşı biriken öfkesini 1 Mayıs'ta ortaya koymalıdır. Önümüze dikilen engeller bir kez

daha yıkılarak alanlara çıkılmalı, çaresiz ve yalnız olmadığımız gösterilmelidir.

Türkiye'de 1 Mayıs'ın kalbi İstanbul'da atar; İstanbul'un da Taksim'de! Taksim, 1977 katliamından bu yana 1 Mayıs Alanı olarak ilan edilmiştir. Bugüne dek Taksim'de 1 Mayıs kutlamalarını engellemek için binbir türlü gerekçe çıkarıldılar. Geçen yıldan itibaren bu gerekçenin adı pandemi oldu. Bu yıl da “pandemi” denilerek Taksim Meydanı işçi ve emekçilere kapatılacaktır. Ama biz pandemi koşullarının onlar için hiçbir engel teşkil etmediğini, bu bir yıl içinde defalarca gördük.

Öyleyse bu gerekçeyi tanımadığımızı baştan ilan edelim! Bizler kendi güvenliğimizi kendimizi alacak olgunluğa ve disipline sahip bir sınıfın mensuplarıyız. Kimse bizden daha fazla güvenliğimizi düşümez! Ve kimse, bu ikiyüzlü yalanlarıyla bizleri kandıramaz!

“Kod-29” adı verilen ahlaksız saldırı başta olmak üzere pandemiyle birlikte daha da ağırlaşan yaşam ve çalışma koşullarına karşı, 1 Mayıs'ta üretimden gelen gücümüzü ortaya koymalı ve alanlara çıkmalıyız. **Sendikalarımızı bu yönde zorlamalı, Taksim yaşağını tanımadığımızı baştan ilan etmeliyiz.** Kendi içimizde bugünden 1 Mayıs çalışmasını başlatmalı, hem egemen sınıflara ve onların hükümetine, hem de sarı-reformist sendikalara tabandan bir basınç uygulamalıyız.

2021 1 Mayıs, pandemi karşısında işçi ve emekçilerin de bir sözü olduğunu, hastalıklı düzenden kurtuluşun yolunun bu sistemi alaşağı etmekten geçtiğini ve onun için örgütlenmeye, mücadele etmeye devam edeceklerini haykırdıkları bir gün olmalıdır! Düşmanlarına korku, dostlarına güven ve inanç saldıkları bir gün olmalıdır! Egemenlerin bölüp parçalama çabalarının aksine birlik ve dayanışmayı, halkların kardeşliği şiarını yükselttikleri bir gün olmalıdır! **Yaşasın 1 Mayıs! Biji Yek Gulan! Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi! 1 Mayıs'ta Alanlara! 1 Mayıs'ta Taksim'e!**

Bu yazı 19 Mart 2021 tarihinde internet sitemizde yayınlanmış ve devrimci-demokrat kamuoyu ile paylaşılmıştır.

İstanbul'da 1 Mayıs

Kıpkızıl, kan kırmızı bayraklarımızın alevinden

Sarı korsan bir balon gibi soldu güneş.

Çiğerlerimizde şişen türküler ateş!

Kol kola, düştük yola

Yedikule'den amele evleri

Sirkeci'ye dayandı,

Karagümruk kırmızıya boyandı.

Kasımpaşa tersaneyi yükledi sırtına,

Geçtik köprüden

Geliyoruz:

Yol ver bize Cadde-i Kebir!

Kaldırımları söken topuklarımızla

Tokatlıyan'da göbekli mebusları

tokatladık.

Osmanbey'in ensesine atladık!

Zifosladık Şişli'nin kadife mantosunu!

Bugün toz kondurmuyoruz keyfimize!

Bugün “Mayıs 1”!

1 Mayıs'ta İstanbul

Bizim olmuş gibidir!

* *

Hürriyet-i Ebediye tepesinde taş kesilen

Mahmut Şevket'in iskeleti!

Seni oraya diken sınıf

Zırnuk kadar bile vermedi bize hürriyeti;

Yıkıl karşımızdan!

Yangınları haykıran Yangın Kulesi tepeden

bakma bize

Bir gün elbet

Seni borazan yapacağız kendimize,

İstanbul'un ağız

Haykıracak kızıl inkılâbımızı!

1 Mayıs'ın tarihçesi

Kapitalizm ortaya çıktığı andan itibaren işçileri günde 16 saati aşan sürelerle çalıştırdı. İşçiler de çalışma sürelerinin kısaltılması talebiyle birçok eylem yaptılar.

“8 saatlik işgünü” kavramı, ilk kez 1817 yılında İngiltere'de, ütöpik sosyalist Robert Owen tarafından dile getirilmiştir. Owen'in, **“8 saat çalışma, 8 saat eğlence ve 8 saat dinlenme”** şeklinde oluşturduğu formül, hızla yaygınlaşıp bir slogana dönüşür. Hatta şarkısını bile yaparlar.

“Çok çalışmaktan yorulduk / Yaşamaya ancak yetecek kadar para / Düşünceye zaman yok / Güneş ışığını hissetmek istiyoruz / Çiçekleri koklamak istiyoruz / Tanrının bunu istediğinden eminiz / Ve 8 saati alacağız / Doklardan, dükkân ve fabrikalardan / Güçlerimizi bir araya getirdik / 8 saat çalışma / 8 saat dinlenme / 8 saat uyku / Bunu başaracağız.”

İşçilerin kendi günlerini ilan etme düşüncesi, ilk olarak Avustralya'da doğar. **Avustralyalı işçiler, 1856'da bir işgünü çalışmazlar ve o gün 8 saatlik işgünü lehinde gösteriler düzenlerler.** Bu ilk kutlamanın Avustralyalı proleterler üzerinde çok büyük bir etkisi olur. Kutlamanın her yıl tekrarlanmasına karar verirler.

Böylece 8 saatlik işgünü mücadelesi ile işçilerin yılda bir gün kendilerini ayırma düşüncesi birleşir.

Avusturalyalı işçilerinin ardından Amerikalı işçiler, 8 saatlik işgünü talebiyle mücadeleyi yükseltirler. **1886 1 Mayıs'nda 200 bin Amerikalı işçi, bu talep doğrultusunda iş bırakır.** Aynı yıl, 1 Mayıs'ın evrensel bir iş bırakma günü olmasına karar verirler. (Gün olarak 1 Mayıs'ı belirleme nedeni, Amerika'da “mali yıl”ın 1 Mayıs'ta başlamasıdır.)

Sonraki yıllarda 1 Mayıs yasaklanır. **1889'da Uluslararası İşçiler Kongresi toplanır. İşçi temsilcileri, 1 Mayıs'ın tüm dünyada evrensel bir iş bırakma günü olmasını teklif ederler.** Amerikan işçi sınıfının aldığı kararı gözönünde bulunduran Kongre, bu tarihte uluslararası bir işçi günü kutlanmasına karar verir.

Bu kararın ardından **1890 yılından itibaren 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak tüm dünyada kutlanmaya başlar.** İşçilerin 8 saatlik işgünü talebi kabul edilir. Bu hedefe ulaşıldıktan sonra da işçiler çeşitli taleplerle her 1 Mayıs'ta üretimi durdurup meydanları doldurmaya devam eder.

Türkiye'de 1 Mayıs'lar, Osmanlı döneminden itibaren kutlanmaktadır. Bazen yakaya takılan kırmızı karanfil, bazen fabrikada okunan bir bildiri, bazen şalterlerin inmesi ve alanların doldurulması biçiminde, ama mutlaka kutlanılmıştır. **İstanbul işgal altındayken bile 1 Mayıs kutlaması yapılmıştır. Son olarak geçen yıl pandemi koşullarına ve tüm engellemelere rağmen 1 Mayıs kutlandı. Bu yıl da kutlanacaktır!**

ABD'nin yeni strateji belgesi: BAŞ HEDEF ÇİN

ABD'nin yeni başkanı Joe Biden görevine oldukça hızlı başladı. Türkiye'de asıl olarak Biden'in Erdoğan'ı aylardır aramıyor, görüşmüyor oluşu üzerinden konuşuluyor. Ancak ABD'nin çok daha önemli gündemleri var.

İlk atılan adımlar, Trump döneminde izlenen ABD politikalarının sürdürüleceğini, ancak daha sert bir çizgi izleneceğini gösteriyor. Böylece **ABD'nin savaşı-saldırgan çizgisini Trump'ın hatası olarak gören ve Biden döneminin daha "akılcı" olacağını düşünenler gerçeğe yüzleşti.** ABD emperyalizminin ihtiyaçları neyi gerektiriyorsa, başkanları da o çizgiyi hayata geçiriyordu.

Stratejik hedef Çin

Biden'in göreve gelmesinin ardından, **Mart ayının ilk günlerinde "Geçici Ulusal Güvenlik Stratejik Klavuzu" yayınlandı.** Böylece önümüzdeki dönemin temel hatları ortaya kondu. **Belge, Çin'in baş rakip olduğunu, AB ülkelerinin Rusya ile olan ilişkilerinin bozulması gerektiğini, Ortadoğu'daki hedefleri asıl olarak işbirlikçileri ile gerçekleştireceğini, askeri gücünü Çin merkezli olarak Asya'ya kaydıracağını belirtiyordu.**

Aslında bu söylenenler, 2001 yılından bu yana ABD'nin bütün strateji belgelerinde az çok benzer kelimelerle ifade edilmişti. Başkanlar değişti, ama temel strateji değişmedi; Çin'in büyüyen gücünü açıkça gören ABD, karşısında Rusya ya da Almanya ya da başka bir ülke değil, Çin'in en önemli tehdit olduğunun farkındaydı.

Hatta, **11 Eylül'ün ardından başlatılan yeni emperyalist savaş için, "önleyici savaş doktrini" sloganını üretmişti.** Bunun anlamı şuydu: Bugüne dek gerçekleşen emperyalist savaşları, büyüyen ve dünya pazarlarında pay isteyen emperyalist bir ülke başlatmıştı. ABD'yi tehdit etme potansiyeline sahip tek ülke olan Çin, büyüüp pazar kavgasına girilmeden önce, ABD onu durdurmalıydı! Yani "önleyici savaş", Çin'in ABD'yi imparatorluk tahtından indirmesini önlemeyi hedefliyordu. Ama olmadı.

ABD'nin yaptığı hamleler, giriştiği savaşlar Çin'in büyümesini durduramadı. Tersine, 2001 yılında Çin ekonomik olarak ABD'den daha güçlü, siyasi ve askeri olarak ABD'den zayıf bir ülke iken, bugün Biden'in ilan ettiği strateji belgesinde Çin, "ABD'ye askeri olarak da rakip olabilecek" bir emperyalist olarak tanımlanıyor.

Strateji belgesindeki en önemli unsur bu oldu. **Çin'in askeri gücünün, "dünyanın geri kalanının toplamı kadar askeri harcama yapan" ABD'nin askeri gücüne rakip olabilecek hale gelmesi; ve bu durumun ABD tarafından ilan edilmesi,** son derece önemlidir. ABD'nin 20 yıllık savaşının, tarihin akışını değiştiremediğinin göstergesidir.

Bu yeni duruma uygun olarak ABD, "en güçlü

askeri varlığı"nın Pasifik bölgesinde bulunduracağını, ikinci önemli gücünü Avrupa'ya yığacağını belirtiyor. Ortadoğu'daki askeri varlığının ise, "belirli ihtiyaçlara yanıt verecek kadar" olacağını söylüyor.

Belgenin açıklanmasının ardından ABD Dışişleri Bakanı Bilinken ve Savunma Bakanı Austin, Japonya ve Güney Kore'yi ziyaret etti. Austin, Güney Kore'den sonra Hindistan'a geçti. Ziyaretlerde amaç, Çin'e karşı müttefikleri güçlendirmek, dünyaya da bu noktadan mesaj vermektir. Güney Kore ve Japonya zaten Çin ve Rusya "tehdidi" karşısında kendilerini ABD'nin yanında konumlandırıyor. Ancak Hindistan, Rusya ile de ilişkiler kuran, hatta Çin ile bazen gerilim yaşasa da ilişki kurma çabasına giren bir ülke; bu yanıyla ABD, Hindistan'ı kendi yanında sağlama almak istiyor.

Hindistan bir çok yönden stratejik önem taşıyor. Çin'den Pakistan'ın Gvadar Limanı'na uzanan demiryolu projesi, Keşmir'den geçtiği için, Hindistan'ın Çin'le ya da ABD ile yakınlaşması bu demiryolunun güvenliği açısından belirleyici rol oynuyor. Keza, Çin'in deniz ticaret yollarında Hint Okyanusu'ndan güvenli biçimde geçmesi de son derece önemli. Bu nedenle ABD, öncelikle Hindistan ile ilişkileri güçlendirmeye uğraşıyor.

Aynı günlerde **Çin ile ABD arasında Alaska'da gerçekleşen toplantı da, yeni dönemin sert geçeceğini gösterdi. Toplantı açıkça ABD'nin hezimetle sonuçlandı.** Toplantıda ABD Dışişleri Bakanı, Çin'i "küresel düzenin normlarını ihlal etmekle" suçlayınca, Çin Dışişleri Bakanı Vang Yi aynı sertlikle cevap verdi; ABD'ye BM'yi odağına alan uluslararası hukuk sistemini ve içişlerine karışmama ilkesini hatırlatarak, "ABD'nin Çin'e üstünlük taslama yeterliliğine sahip olmadığını" söyledi. ÇKP MK-Siyasi Büro üyesi Yang Jiechi ise konuşmasında ABD'yi, "savaş çıkarıcı", "istilacı" ülkeler gibi sıfatlarla açıkça eleştirirken, Çin'in ekonomik gücü ve "barışçıl yöntemleri"ni öne çıkarttı. "ABD dünyayı temsil etmiyor, sadece ABD hükümetini temsil ediyor" cümlesi ise, ABD'ye açık bir meydan okumaydı. Basının önünde açıkça yapılan meydan okuma konuşmaları, Avrupa basınında "ABD'nin Çin karşısındaki acemilikleri" olarak ağır eleştiri konusu oldu.

Alaska toplantısında, ABD'nin "diplomasi" gücünün de artık kalmadığı, diğer taraftan Çin'in son derece net ve doğrudan bir üslupla ABD'yi

eleştirme rahatlığına, özgüvenine sahip olduğunu gösterdi. İki rakip emperyalistin bu "diplomasi" savaşının kazananı Çin'di.

Rusya'yı çevrelemek ve AB'den koparmak

ABD'nin strateji belgesinde Rusya "ikincil düşman" olarak tanımlanmış durumda. **Biden, Putin'e "kattil" diyerek tavrını da ilan etmişti zaten. AB'yi ise "müttefik güç" olarak kazanmayı hedefliyor.** Bu iki yönlü bir politika. ABD, bir taraftan Rusya'yı kuşatma stratejisini güçlendirecek; diğer taraftan AB'nin Rusya ile olan ilişkilerini azaltmasını dayatacak.

Kapışma alanlarından birisi de Karadeniz.

Montrö Anlaşması ile ABD'nin Karadeniz'e çıkartabileceği askeri gemiler için "büyüklük, ağırlık, kalma süresi" gibi konularda net tarifler yapılmış durumda. Bu nedenle Rusya 2008'de Gürcistan'a ordu ile girdiğinde ya da 2014'te Kırım'ı ilhak ettiğinde, ABD müdahale edememiş; Gürcistan ve Ukrayna'daki işbirlikçilerine askeri destek verememişti.

Onun için ABD, bu konuda Türkiye'yi fazlasıyla sıkıştırıyor. 2016 yılında Erdoğan, "Karadeniz Rus gölü oldu" diyerek ABD'yi yardıma çağırınca, bu ABD için büyük bir fırsat yaratmıştı. O günden sonra Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle birlikte tatbikatlar düzenledi, Rusya karşısında gövde gösterisi yaptı. Tabi yine Montrö'yü ihlal edecek bir askeri yığınak yapamamıştı, ancak yine de Erdoğan'dan aldığı bu destek önemliydi. ABD'nin Rusya için en önemli hedefi, Karadeniz üzerinden onu kuşatmaktı çünkü. Son günlerde Karadeniz'e ABD'nin önemli bir savaş gemisinin geçmiş olması, Yunanistan'da NATO yapılanmasının bulunması gibi gelişmeler de, Rusya için gerilimi artıran unsurlar.

ABD'nin Rusya kuşatmasının ikinci cephesi, Baltık ülkeleri. Estonya, Letonya ve Litvanya üzerinden Rusya'yı sıkıştırmak istiyor. Baltık ülkelerine silah yığınağı yapmak, öncelikli hedefi. Mart ayının son günlerinde, Baltık sahası Rusya ile ABD arasında önemli bir gerilime sahne oldu. Kuzey Buz Denizi'nde NATO uçakları ile Rus uçakları karşı karşıya geldi. Rakip ülkelerin uçaklarının "it dalaşı" adı verilen karşılaşması, olağan bir durum aslında. Rusya ile NATO arasında da bugüne kadar bir çok defa gündeme gelmişti. Ancak geçmişte tek tek uçaklarla yaşanan bu durum; bugün 10'dan fazla uçakla olunca, durum daha ciddi bir hal aldı.

Diğer taraftan ABD, AB ülkelerinin Rusya ile kurduğu ilişkiler konusunu da gündemleştirmeye başladı. Mesela **Almanya ile Rusya arasındaki doğalgaz**

alışverişi, ABD için önemli bir sorun. Birkaç yıl öncesine kadar Rus doğalgazı, Almanya'ya Ukrayna üzerinden geçen boru hatları ile gönderiliyordu. Ukrayna'da gerçekleşen Amerikancı darbelerin ve Ukrayna'ya NATO üyeliği vaatlerinin gündeme gelmesinin ardından, Rusya alternatif oluşturmaya başladı. Bugün Rusya'dan Almanya'ya Baltık Denizi üzerinden doğrudan gaz taşıyan Kuzey Akım Projesi, Ukrayna'yı devreden çıkarmış durumda. Ve ABD, Almanya'nın Rusya ile kurduğu bu ilişkiye tepki gösteriyor.

ABD ayrıca, Doğu Avrupa ülkelerinde ve Ege Denizi'nde askeri üsler bulundurma hedefine de yer veriyor yeni strateji belgesinde.

Ortadoğu savaşının “sonu” değil

ABD'nin yeni strateji belgesinde, Ortadoğu'daki askeri varlığının “belirli ihtiyaçlara yanıt verecek kadar” ile tanımlandığını belirtmiştik. Ortadoğu'nun kalbinde savaşı başlatan ve 20 yılda bölgeyi kan gölüne çeviren ABD için, bu hedef biraz gerçekdışı gibi görünüyor; ancak bunu daha farklı ele almak lazım.

Aslında bu yeni bir belirleme değil. Daha Afganistan ve Irak işgal-leri ABD için bataklığa dönüşmüşken, ABD bu hedefi ortaya koymuştu. ABD'nin asıl düşmanı Çin ise, savaşı oraya taşıması gerekiyordu. Çünkü **ABD Ortadoğu'da kazanamadığı savaşlarla zaman-para-itibar-inandırıcılık kaybederken, Çin güçlenmeye devam ediyordu.** Bu nedenle ABD, Afganistan'da Taliban'ı, Irak'ta ise Sünni direniş örgütlerini 2007 yılında parayla satın alarak “ateşkes” gibi bir durum oluşturdu. Ardından çeşitli tarihlere asker çekme kararını duyurdu; ancak koşullardan dolayı bunu fazla hayata geçiremedi. Bu nedenle aldığı karar göstermelik kaldı.

Bu süreçte İran'ın güçlenmesi, ABD'nin çekilmesini olanaksız hale getirdi. Çünkü ABD, Irak gibi önemli bir ülkeyi güçsüzleştirmişken, ortaya çıkan boşluğu İran doldurmuştu. ABD'nin çekilmesi, Ortadoğu'yu tamamen kaybetmesi anlamına gelecekti. ABD'nin “baş düşmanlar” arasında saydığı İran'ın bu kadar güçlenmesine karşı mutlaka müdahale etme zorunluluğuyla, Çin'le ilgili planlarını ertelemek zorunda kaldı.

Arap Ayaklanmaları'nın patlak vermesi, ABD için yeni bir durum oluşturdu. Ayaklanmalarla ortaya çıkan kargaşanın, kendisi için yeni bir fırsat oluşturduğunu düşünerek, Çin'le girişeceği savaşı erteledi; bu arada Ortadoğu'da yeni mevziler elde etme planları yaptı. Ancak bu planı da çok fazla tutmadı. Çünkü Libya her emperyalistin cirit attığı ve kendi planı doğrultusunda dengelerle oynadığı, kontrol altına alması çok zor bir alana dönüştü. Suriye ise, İran ve Rusya'nın yardımıyla, ABD'nin ve Türkiye'nin bütün çabalarına rağmen yenilgiye uğramadı. 10 yıl süren savaşta kazanan ABD değil, İran ve Rusya oldu. Hatta ABD, Irak'ta kurduğu dengelerde bile zemin kaybı yaşadı.

Bütün bunlar, ABD'nin strateji belgelerinde çeşitli biçimlerde “Ortadoğu'dan çekilme, Asya-Pasifik bölgesine ağırlık verme” gibi hedefler koymasına rağmen bir türlü çekilememesini, Ortadoğu'nun kumlarına saplanıp kalmasını getirdi.

Üstelik ABD şu gerçeğin de farkındaydı: **Ortadoğu'da İran'la giriştiği savaş, gerçekte Çin ile giriştiği bir savaştı. İran, Çin'den aldığı destekle, Irak-Suriye-Yemen topraklarında ABD'ye karşı savaşıyor.** Ve bu savaşı bitirmeden, Çin ile asıl savaşa girişemiyordu.

ABD'nin Ortadoğu savaşındaki en önemli kazanımı, Suriye'de PYD ile kurduğu ilişki oldu. Bu ilişki, 2001'de ABD emperyalizminin “önleyici savaş konsepti”ni ilan ettiği andan itibaren aradığı en yakın “ittifak” gücünü kazandırdı. Aslında PYD'nin konumlanışı da belli dengeleri gözetken, Rusya ile de arayı bozmak istemeyen bir çizgi. Buna rağmen PYD'nin, bölgede ABD'ye en yakın duran güç olduğu söylenebilir.

Bugün ABD, Irak'taki askeri varlığını Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne ait topraklara taşımayı planlıyor. Afganistan'da Taliban'la görüşmeler yaparak, silah bırakma gibi belli koşullar altında hükümette yer vermeyi vaadediyor.

Bu koşullarda ABD, artık Ortadoğu'daki hedefleri için Kürt hareketini daha aktif kullanmayı, Çin'i doğrudan hedef alacak adımlar atmaya planlıyor.

Biden göreve geldiği zaman, onun Trump'tan daha “aklı başında”, daha “demokratik” politikalar izleyeceği gibi bir yanılsama yaratıldı. Oysa ABD başkanları, ülkenin emperyalist politikalarını, bazen farklı araçlarla, ama aynı amaçla sürdürürler.

İki ay önce bir grup ırkçı-faşist, ABD Kongresi'ni basmış, içindeki eşyaları yağmalamıştı... Joe Biden göreve başlamak için yemin ederken, 25 bin asker tarafından korumaya alınmıştı. Koronavirüs salgını döneminde, hastane kapısında ölenler, New York'ta parklara gömülen cesetler, bütün dünya tarafından seyredildi.

Dünya “imparatoru” ABD'nin geldiği durum budur. Ve bu durumdan çıkış için bildiği tek yol da, daha fazla saldırganlık, daha fazla savaştır.

KESK'in Ankara Yürüyüşü

KESK, üyeleri üzerindeki baskıları protesto etmek için İstanbul'dan Ankara'ya yürüyüş başlattı. Yürüyüş, 24 Mart'ta İstanbul Mecidiyeköy'den baş-

ladı; ardından İstanbul Kadıköy'de, sonra Gebze, İzmit, Yalova Bursa ve Eskişehir'de basın açıklamaları yapıldı. Sadece KESK'in merkez ve şube yöneticilerinin katıldığı yürüyüşün “artık yeter” haykırışı olduğunu belirtildi. İşçi ve emekçilere, emeklilere, HDP'ye saldırılar ifade edildi. Esas olarak da KHK'larla işten atılan arkadaşlarının geri alınması talebini yineleni.

26 Mart'ta Ankara'da Çalışma Bakanlığı önünde kitlesel bir açıklama ve yürüyüşle bitireceklerini duyurdukları eylemde polis, yürüyüşçülerin otobüsünü durdurdu; bakanlık önünde açıklama yapmalarını engelledi. Uzun süre bekleyen KESK'liler kaldırımında açıklama yaparak alandan ayrıldı. İstanbul'dan gelen heyeti karşılamak üzere bakanlık önüne gelen emekçiler, polis müdahalesine maruz kaldı. Sonrasında heyette yer alan 8 kişinin bakanlık yetkilileriyle görüşeceği bildirildi. KESK'in Ankara yürüyüşü bu şekilde sonlanmış oldu.

15 Temmuz 2016 darbe girişiminin ardından OHAL döneminde çıkartılan KHK'larla (Kanun Hükmünde Kararnameler) onbinlerce kamu emekçisi “terör örgütü”yle bağlantılı oldukları gerekçesiyle işten atılmıştı. Savunmaları dahi alınmadan görevlerinden ihraç edilen bu kişiler, hiçbir yerde iş bulamaz hale geldiler. Son derece hukuk dışı bir uygulamayla karşı karşıya kaldıkları halde, AHİM'e yaptıkları başvuruları “iç hukuk” bahanesiyle kabul edilmedi. Göstermelik şekilde kurulan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun, KESK üyelerinin dosyalarını en sona bırakıp, geri dönmelerini bilerek engellediği söyleniyor. KESK, bu komisyonun lağvedilmesini ve OHAL döneminde hukuksuz bir şekilde işten atılan tüm memurların işlerine geri dönmelerini istiyor. Bu süre içinde kayıtdışı işlerde çalışmak zorunda kalan ve iş cinayetlerinde ölen memurlar oldu.

Bugüne dek işten atılan kamu emekçilerinin pek çok eylemi oldu. Başta Ankara Yüksel Caddesi olmak üzere birçok şehrin merkezi yerlerinde oturma eylemi yaptılar. Defalarca polis saldırısına uğradılar, gözaltına alındılar, tutuklandılar. Akademisyen Nuriye Gülmen ve Semih Özakça, eylemlerini ölüm orucuna dönüştürdü. Fakat KESK bu eylemlerin içinde yer almadı, daha kötüsü kendilerine rağmen direnen üyelerinin üyeliklerini düşürdü. Elbette bu durum tepkilere yol açtı. Ankara yürüyüşü ile bu tepkileri bastırmak istedikleri anlaşılıyor. Bu hem çok geç kalınmış, hem de yöneticilerle sınırlandırılmış etkisiz bir eylem oldu.

Gazi direnişinin 26. yıldönümü

Gazi-Ümraniye Katliamı ve direnişinin 26. yılında Gazi Mahallesi'nde yürüyüş ve mezar anması yapıldı. Yürüyüş öncesi sabahın erken saatlerinde polis, Gazi girişinden Gazi Mezarlığı girişine kadar tüm sokakları, tomalar, akrepler ve çevik kuvvetlerle ablukaya aldı. Gazi Cemevi'ne giden sokakları bariyerle kapatan polis, içeriye girmek isteyenleri aradı. Buna rağmen anmaya katılım geçen yıla göre oldukça yüksekti.

Anmayı Gazi-Ümraniye şehit aileleri, Cemevi ve Gazi 12 Mart Platformu düzenledi. Yürüyüş, saat 13.00'te kortejler oluşturulduktan sonra başladı. Sloganlarla yapılan kortej yürüyüşü sırasında Halil Kaya'nın öldürüldüğü kahvehaneye karanfiller bırakıldı ve eski PTT binası önünde ilk anma yapıldı.

Burada yapılan açıklamanın ardından mezarlığa sloganlarla yürüyen kitle, mezarlıkta saygı duruşuna geçti. Basın açıklamasını Zeynep Poyraz'ın ablası Kibar Poyraz okudu. Açıklamada; katillerin 26 yıldır ortaya çıkarılmadığı, sadece 2 polise göstermelik cezalar verildiği ve katliamın üstünün kapatılmak istendiği söylendi. Gazi Mahallesi'nde devlet baskısı her geçen gün artmasına rağmen, katliamın sorumlularından hesap sorulacağı belirtildi.

Newroz piroz be!

Newroz mitingleri bu yıl birçok ilde, HDP'nin kapatma tartışmalarına duyulan öfke ile yapıldı. Mitingler öncesinde, İstanbul, Adana ve Ankara'da HDP'lilere polis operasyonları düzenlendi. Operasyonlarda onlarca kişi gözaltına alındı.

Newroz mitinglerinin bir çoğunda, alana giriş için HES Kodu şartı getirildi. Miting tertip komiteleri de giriş boyunca "HES Kodu gösterilecek" duyuruları yaptı. Diyarbakır, Ankara, Malatya ve Batman başta olmak üzere, miting alanına girişte HES Kodu kontrolleri yapıldı. Elbette böyle yapmalarının nedeni, insanların sağlığını düşünceleri değildi; bir taraftan alana giren tek tek herkesin kaydı alınmış oldu, diğer taraftan da kitle üzerinde ayrı bir baskı oluşturuldu.

İstanbul'daki mitingde ise, kitleler tek girişten alındı. Başlangıçta miting alanına 18 yaş altı ve 65 yaş üstü olanlar alınmadı. Yapılan görüşmelerin ardından, onların da alana girişine izin verildi. İstanbul'da ayrıca bazı pankartlar, flamalar konusunda polis sorun çıkardı. Yeni Demokrat Gençlik'in flamalarına el kondu. BDSP kortejini alana almak istemeyen polisin tutumu karşısında direnen BDSP kortejine, çevredekiler de destek verince, polis geri adım attı. Yenikapı Meydanı'nda gerçekleştirilen mitingde, HDP bileşeni yapıların yanısıra HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, Sırrı Süreyya Önder, milletvekilleri ve parti başkanları, Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri katıldı. Yapılan konuşmalarda Öcalan üzerindeki tecride, cezaevlerinde PKK'li tutsakların sürdürdükleri açlık grevlerine değinildi. Pervin Buldan konuşmasında "AKP ve küçük ortağına seçimlerde gereken dersi vereceğiz" diyerek yine kitleleri seçim sandığına çağırıyordu. Sloganların atıldığı ve halayların çekildiği mitingde 14 kişinin gözaltına alındığı açıklandı. Gözaltına alınanlardan bazılarının, ev hapsi cezası olan, ancak Newroz'a gelerek

İsviçre'nin Basel kentinde Newroz, onbinlerce kişinin katılımıyla, coşkuyla kutlandı.

kelepçelerini çıkarılan kişilerden olduğu öğrenildi. Miting sanatçıların verdiği konserle sona erdi.

İzmir'de

Gündoğdu Meydanı'nda yapılan kutlamalara katılım geçen yıllara göre oldukça düşük kaldı. Mitinge HDP bileşenleri katıldılar. Mitinge girişler tek noktadan yapıldı. Atılan sloganlarda baskılar protesto edildi. Yapılan konuşmaların ardından çekilen halaylarla miting

bitirildi.

Mersin'deki miting Tırmıl Meydanı'nda yapıldı. Mitingde İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasına, HDP'nin kapatılmak istenmesi ve Öcalan üzerindeki tecrit uygulamalarına sloganlarla tepki gösterildi.

İğdir'deki mitingde, üç genç darp edilerek gözaltına alındı. Kitlenin tepkisi üzerine gençler bir süre sonra serbest bırakıldı.

HES Kodu'yla giriş yapılan Malatya mitingine yeşil, sarı, kırmızı renkteki şalıyla girmek isteyen bir anne ve 10 yaşındaki kızı gözaltına alındı.

Maraş'ın Pazarcık ilçesinde yapılan mitingde katılanlara, girişte GBT kontrolü yapıldı.

"Newroz ateşiyle direnelim, özgürleşelim" şiarıyla yapılan mitinglerde HDP'ye açılan kapatılma davası, milletvekilliği düşürülen Ömer Faruk Gergerlioğlu, 19 Mart'ta Erdoğan'ın kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması gündemleri işlendi. Mitinglere katılım geçtiğimiz yıllara göre düşük oldu.

Newroz mitinglerinde tavizler

Bu yılki Newroz kutlamaları, arka arkaya gelen saldırılara bir yanıt niteliğinde olmalıydı. Başta Kürt halkı olmak üzere emekçi kitlelerin AKP-MHP gerici-faşist bloka karşı artan öfkesi de bunu gerektiriyordu. Son yıllardaki barışçıl Newroz mitinglerinden artık kurtulmak, Newroz'u ruhuna uygun biçimde bir isyan günü olarak kutlamak şarttı. Onun için yerellerin esas alındığı, militan ve kitlesele kutlamalara ihtiyaç vardı.

Bu düşüncelerimizi yazılı ve sözlü olarak ifade ettik. Ne var ki, **HDP ve HDK bileşenleri, Newroz'u bir isyan günü olarak kutlamayacaklarını belirttiler ve yasal mitingleri öne çıkaran bir takvim belirlediler.** 15 Nisan'dan itibaren başlatacaklarını söyledikleri yerelerde kutlamaları ise oldukça sınırlı yaptılar, bunlar da sönük geçti. **Yasal mitinglerde "HES kodu" uygulamasını kabul etmeleri, geriye gidişin son noktası oldu.** Mitinge gelen herkesin fişlenmesi demek olan bu uygulama asla kabul edilemezdi. Sadece **Newroz için değil, bundan sonraki mitingler için de yol açan yanlış bir tutumdur.** Keza İstanbul'da miting alanı

olarak Yenikapı'nın kabul edilmesi doğru değildi. Yenikapı, Taksim'i mitinglere kapatmak için açılan ve AKP'nin mitingleriyle bilinen bir alandı. Newroz mitingini burada yapmayı kabul etmek, 1 Mayıs'a da zemin hazırlamak anlamına geliyordu.

Bütün bunlardan dolayı PDD olarak İstanbul Yenikapı mitingine katılmadık. Devrimci kurumlarla yerelerde kutlamak için girişimlerimiz oldu, fakat olumlu yanıtlar alamadık. **Newroz'un bir isyan günü değil de, şenlik günü şeklinde geçmesini doğru bulmadığımızı, üstelik böylesine saldırıların arttığı bir dönemde yasal mitinglerle barış havasında geçirilmesine ortak olmayacağımızı bir kez daha belirttik.**

Bu yılki Newroz kutlamaları geçtiğimiz yıllardan daha geriye giden bir biçimde yapıldı. Üstelik bundan sonraki mitingler için de tehlikeli bir yol açıldı. Newroz kutlamalarını tamamen HDP'nin inisiyatifine bırakmak ve HDP ne yaparsa onu kabul etmek, doğru bir yaklaşım değildir. Nasıl ki 1 Mayıslar sendikalara terk edilemezse, Newroz da HDP'nin pasif ve tavizkar politikalarına bırakılamaz; bunlara boğun eğerek kutlama yapılamaz. Devrimci kurumların bu kuyrukçu tutumdan vazgeçmeleri, 1 Mayıslar gibi Newroz'un da ruhuna uygun biçimde kutlanması için inisiyatif koymaları şarttır.

Berkin Elvan mezarı başında anıldı

Berkin Elvan şehit oluşunun 7. yıldönümünde Feriköy'deki mezarı başında anıldı. 11 Mart günü ailesinin çağrısıyla yapılan anmaya PDD'nin de içinde olduğu devrimci-demokrat kurumların yanı sıra, HDP milletvekilleri Oya Ersoy ve Musa Piroğlu ile CHP milletvekili Ali Şeker katıldı.

Polisin yoğun ablukası altında yapılan anma, saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşundan sonra Berkin'in babası Sami Elvan konuşma yaptı. Elvan, oğlunun katillerinin ve emir verenlerin hala yargılanmadıklarını söyledi. "Oğlumuzun katilleri belli, emir veren sarayda oturuyor. Gezi'de yapılan katliamı, Sur'da, Suruç'ta yapılan katliamı unutmamızı istiyorlar. Ama unutmayacağız. Bizim mücadelemiz eşitlik, özgürlük ve adalet mücadelesidir. Sarayda oturan yargılanana kadar mücadelemiz sürecek" dedi. Anne Gülsüm Elvan da "oğlumun katili Erdoğan'dır. Erdoğan'ın mahkeme salonlarında yargılandığını göreceğim" dedi.

Anma, "Berkin Elvan Ölümüdür", "Gezi şehitleri Ölümüdür" sloganları atılarak bitirildi.

☆ 2 Nisan 1948- Sabahattin Ali öldü

1907 yılında Gümülcine’de doğan Sabahattin Ali, “İçimizdeki şeytan” romanını yazmasının ardından, sivil faşistlerin tepkisini üzerine çekti ve bakanlık tarafından görevinden alındı. Asıl mesleği öğretmenlikten atılınca, gazeteciliğe başladı. Aziz Nesin ve Rifat Ilgaz’la birlikte çıkardığı Markopaşa, Malum Paşa, Merhum Paşa ve Öküz gibi mizah dergilerinde yazdı. Ancak bu dergiler de kapatıldı. Açılan davalar yüzünden üç ay cezaevinde kaldı. Yazılarında ezilenlerin haklarını savunan Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf, Kürk Mantolu Madonna gibi romanların yanı sıra şiir, öykü, makale ve fıkra yazmış, çeviriler yapmış önemli aydınlarımızdan biridir. Geçirdiği zor günlerin ardından yurtdışına çıkmak istedi, ama pasaport verilmeyince kaçak yollardan gitmeye çalıştı. Ve Bulgaristan sınırında ölü bulundu. Katili olarak yakalanan Ali Ertekin adındaki kişi, birkaç hafta içinde serbest bırakıldı. Sonrasında emniyet mensubu olduğu anlaşıldı. Sabahattin Ali’nin öldürülmesi, ilk “faili meçhul” kontrgerilla cinayetlerden biri olarak tarihe geçti.

☆ 4 Nisan 1968- Amerikalı siyah lider Martin Luther King öldürüldü

1929 yılında doğan King, siyahların haklarını kazanması için mücadele eden liderlerden biridir. Birçok eylem düzenleyen King, Memphis’te kaldığı otel odasının balkonunda uğradığı silahlı suikast sonucu öldürüldü.

☆ 8 Nisan 1973- Pablo Picasso öldü

İspanyol ressam Pablo Picasso 1881’de doğdu ve 1900’lerin başında Paris’e gitti. Kübizm akımının kurucusudur, eserlerinde geometrik imgeleri

Nisan ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

Azmi Akan-18 Nisan 1979

İhtilalci komünistlerin ilk şehidi olan Azmi Akan, Adana’da gözaltında tutulan yoldaşlarını kurtarmak için, Sezai Ekinci komutasında Hacı Bayram Karakolu’na düzenlenen baskında vuruldu. Yoldaşları onu yaralı halde karakoldan alarak geri çekildiler. Yolda bir arabayı gaspederek hastaneye ulaştırdılar. Fakat Azmi, yol boyunca kan kaybetmişti, hastanede kurtarılmayak şehit düştü.

Öldüğünde 24 yaşındaydı. Ölmeden kısa bir süre önce örgüte üye olarak kabul edildiğini öğrenmiş ve çok mutlu olmuştu. O, TİKB’nin kurucu üyelerindendi ve ilk şehidi olarak ölümsüzleşti.

kullanmıştır. Ancak onu asıl büyüten 1937’de yaptığı Guernica’dır. İspanya iç savaşındaki vahşeti anlatan bu tabloyu gören bir Alman subay, hayranlığını belirtmek için “bunu siz mi yaptınız” diye sorar. Picasso ise “Hayır siz yaptınız” yanıtını verir. O, faşizme olan tepkisini sadece sanatıyla değil, duruşuyla da ortaya koyar.

☆ 10 Nisan 1919 -Meksikalı köylü devrimci önderi Emiliano Zapata öldü

☆ 13 Nisan 1977- Plaza de Mayo Anaları’nın ilk yürüyüşü

Uzun yıllar askeri faşist diktatörlüklerle yönetilen Arjantin’de, bir grup devrimci anası, cuntadan hesap sormak için Plaza De Mayo Meydanı’nda her perşembe biraraya gelerek çocuklarını ‘arama’ya koyuldu. Başlangıçta cunta yönetimi tarafından “Perşembe Delileri” denilerek horlanan anaların kararlılığı, faşizme duyulan kin ve öfkeyi harekete geçiren bir kıvılcım oldu. İlk eylemlerini gerçekleştirdikleri 1977’de sayıları 14 iken, 1980’e gelindiğinde 2 bini buldu. Bu süre içerisinde içlerinde 92’si tıpkı çocukları gibi “kaybedilerek” katledildi. Plaza De Mayo anaları, sadece kendi halkına değil, tüm dünyaya örnek oldular. Ülkemizdeki “cumartesi anneleri” bunun bir örneğidir.

☆ 14 Nisan 1987- Öğrenci Dernekleri için eylemler yapıldı

‘80 sonrası yeniden kurulan öğrenci dernekleri ANAP Hükümeti tarafından kapatılmak istenince, öğrenciler başta İstanbul olmak üzere birçok şehirde sokağa döküldü, açlık grevleri, oturma eylemleri, yürüyüşler yapıldı. Günlerce süren eylemler üzerine hükümet geri adım atmak zorunda kaldı. Bu, ‘80 sonrası öğrenci gençliğin yeniden dirilişiydi.

11 Nisan 1985- Enver Hoca öldü

Enver Hoca, Arnavutluk devriminin önderi olmasının yanında, Sovyet ve Çin revizyonizmine karşı verdiği mücadele ile de tanınır.

II. Emperyalist Savaş döneminde, Arnavutluk’taki devrimci örgütleri birleştirerek, bağımsızlık mücadelesine önderlik etmiş ve bu mücadeleyi devrimle taçlandırmıştı.

Stalin’in ölümünden sonra ‘60’lı yıllarda Kruşçev revizyonizmine savaş açtı. ‘70’li yıllarda ise, “Mao Zedung Düşüncesi” (MZD) ve “Üç Dünya Teorisi”ne (ÜDT) karşı ideolojik mücadeleyi yükseltti. “Emperyalizm ve Devrim” adlı kitabı, tüm dünya komünistlerine ışık tuttu. Bu dönem uluslararası komünist hareketin önderliğini de üstlendi. Ülkemizde komünistlerin ÜDT ve MZD’ye karşı mücadele bayrağını açmasında, Enver Hoca’nın önemli bir rolü oldu.

Emperyalist ülkelerin yanı sıra Sovyet ve Çin revizyonistlerinin Arnavutluk’u boyun eğdirme çabalarına karşı, 3 milyonluk küçük ülkesini savundu. Ve ölene kadar da her tür kuşatmaya karşı direndi.

1985 yılında ölen Enver Hoca, dünya devrim tarihine oldukça önemli bir miras bıraktı. Ve ML önderler arasında onurlu yerini aldı.

☆ 15 Nisan 1985- TKİH önderlerinden Adil Can gördüğü işkencelerin sonucu Metris’te tutsakken şehit düştü

☆ 16-17 Nisan 1992- Devrimci Sol savaşçıları şehit düştü

Devrimci Sol önder kadrolarından Sabahat Karataş ve Sinan Kukul’la birlikte Eda Yüksel, Taşkın Usta, Ercüment Özdemir, Şadan Öngel, Arif Öngel, Ayşe Nil Ergen, Ayşe Gülen, Hüseyin Kılıç ve Satı Taş Kılıç, İstanbul’da kaldıkları evlere düzenlenen polis operasyonlarında yiğitçe çarpışarak şehit düştüler.

☆ 19 Nisan 1943- Varşova Ayaklanması başladı

Nazi faşizminin vahşetine karşı Yahudilerin tek silahlı direnişidir. Polonya’da 450 bin Yahudi, Nazi kamplarında açlık ve işkence altında katledildiler. Sayıları 60 bine düşen Yahudiler, Varşova’da ayaklandılar. Ayaklanma sırasında yüzlerce Nazi askeri öldürülürken 13 bin Yahudi de katledildi. Ayaklanma sırasında kamptan kaçmayı başaran Yahudiler, Polonya silahlı halk direnişine katıldı ve faşizme karşı savaştı.

☆ 22 Nisan 1997- Tupac Amaru gerillaları katledildi

17 Aralık 1997’de Peru’da bulunan Japon Büyükelçiliği’ni işgal eden Tupac Amaru Devrimci Hareketi (MRTA) gerillaları, eylemin 126. gününde katledildi. Eylemin talepleri, cezaevlerindeki 400 MRTA gerillasının serbest bırakılması ve uygulanan neo-liberal politikalara son verilmesiydi. Emperyalistlerin temsilcilerini kendi inlerinde hapsedmeyi başaran Tupac Amaru gerilları, İsraili kontrgerilla uzmanlarının eğittiği Perulu komandolar tarafından katledildiler.

☆ 25 Nisan 1974- Portekiz’de ‘Karanfil Devrimi’ gerçekleşti.

AKP'li yıllarda KÜRT SORUNU-V

Elimize posta kanalıyla ulaşan TIKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nden bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı yayınıyoruz.

SALDIRILAR ÇOK YÖNLÜ SÜRÜYOR

Kürt hareketi, "çözüm süreci"yle elde edilen hakların resmileşeceğini, yeni haklarla genişleyeceğini beklerken, varolanların da gaspedildiği bir döneme girildi. HDP'li belediyelerin parklara, caddelere, kültür merkezlerine koyduğu Kürtçe isimler kaldırıldı. "İki dilli belediyecilik" tümünden bitirildi. Bir çok Kürt kentinde fiilen başlayan "özyönetim" uygulamalarından, yani "ikili iktidar" döneminden, seçimle kazanılmış belediyelerin kayyumla ellerinden alındığı bambaşka bir süreç başladı. Faşist ablukanın ardından gelen kayyum darbesi, Kürt halkının yılların mücadelesiyle elde ettiği kazanımlara vurulan büyük bir darbe oldu.

ABD'nin yönlendirmesiyle AKP, ellerinde tutsak olan Öcalan üzerinden sadece PKK'yi değil, bölgedeki Kürtleri tahakküm altına almayı hedefledi. Barzani-Talabani ile iyi ilişkiler geliştirip Irak Kürtlerini, Öcalan aracılığıyla da Suriye'deki Kürtleri yönetebileceklerini ve bölgede söz sahibi olabileceklerini düşündüler. I. emperyalist savaşta olduğu gibi "Kürtlerin hamiliğini" üstelenerek, bu kapışmadan karlı çıkacaklarını umut ettiler. Özal'ın "bir koyup üç alma" hayalinin sürdürücüsü oldular. "Açılım", "çözüm" vb. politikalarını da bu doğrultuda devreye soktular; bir kaç hak kırıntısıyla amaçlarına ulaşabileceklerini sandılar. Ancak emperyalist ağababaların kapıştığı kurtlar sofrasında Türkiye'ye kırıntı bile düşmeyeceği dün olduğu gibi bugün de görülecekti.

Ayrıca her emperyalist savaşta olduğu gibi halkların direnişi, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin birçok planını alt-üst ediyordu. Gerek Irak, gerekse Suriye savaşı bu gerçeği yeniden teyit etti. Erdoğan yönetimi, Kürtlere dair planlarının işe yaramadığını gördüğü noktada, şoven saldırıların düğmesine bastı. Yüzyıllardır süren katliamlara yenileri eklendi.

Kürt illeri yaklaşık bir yıl boyunca (2015'te 7 Haziran seçimleri sonrası) faşist abluka altına alındı. Bu süre içinde en vahşi saldırılar, katliamlar gerçekleşti. Saldırıları sadece Kürt illeriyle de sınırlı kalmadı. Türkiye'nin değişik bölgelerinden Kürt illerine giden yolcu otobüsleri çeteler tarafından durdurulup yakıldı, kimliklerinde doğum yeri Kürt şehirleri yazan insanlar dövüldü, hatta Kürtçe konuştuğu için öldürülenler oldu. HDP binaları basılıp ateşe verildi. Cezaevlerinde görüşe gelen ailelerin tutsaklarla Kürtçe konuşması dahi yasaklandı. Kürt basını, televizyon kanalı, dernekleri, birer birer kapatıldı. vb...

Sonuçta Kürt hareketi, "çözüm süreci"yle elde edilen hakların resmileşeceğini, yeni haklarla genişleyeceğini beklerken, varolanların da gaspedildiği bir döneme girildi. HDP'li belediyelerin parklara, caddelere, kültür merkezlerine koyduğu Kürtçe isimler kaldırıldı. "İki dilli belediyecilik" tümünden bitirildi. Bir çok Kürt kentinde fiilen başlayan

"özyönetim" uygulamalarından, yani "ikili iktidar" döneminden, seçimle kazanılmış belediyelerin kayyumla ellerinden alındığı bambaşka bir süreç başladı.

Kayyum darbesi

Faşist ablukanın ardından gelen kayyum darbesi, Kürt halkının yılların mücadelesiyle elde ettiği kazanımlara vurulan büyük bir darbe oldu. Kürt hareketi '80'li yılların sonlarından itibaren ve giderek artan oranda Kürt kentleri belediye başkanlıklarını kazanmıştı. (12 Eylül öncesi de Diyarbakır'da Mehdi Zana belediye başkanı olmuştu ve darbeyle görevine son verilmişti.) 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra ilk kez kayyum uygulamasıyla karşı karşıya kalındı. 2016 yılının Eylül ayından itibaren Kürt hareketinin kazanmış olduğu 101 belediyenin 95'ine kayyum atandı.

15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin ardından AKP hükümetinin saldırıları daha da arttı. 15 Temmuz'u "Allah'ın bir lütfu" ola-

arak niteleyen Erdoğan, OHAL yönetimine geçerek işçi ve emekçilere, Kürt halkına karşı büyük bir saldırı başlattı. HDP eşbaşkanlarının ve bazı HDP milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırıldı, hapse atıldı. Aynı zamanda belediye başkanlarını, belediye meclis üyelerini tutuklamaya başladılar. 4 Kasım 2016'da tutuklanan HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş başta olmak üzere o dönem tutuklanan milletvekilleri, belediye başkanları halen cezaevindedir. Üstelik farklı farklı cezaevlerine ve hücrelere koyularak; birbirleriyle ve aileleriyle iletişimlerini zorlaştırarak...

Bütün bunlar, faşist abluka ve katliamların devamı niteliğindeki saldırılardı. Kürt hareketinin yasal kazanımlarını da yok etmeyi amaçlıyordu. Ne var ki, bu saldırılara ciddi bir karşı koyuş gerçekleşmedi. En azından "kazanılmış mevzileri direnmeden terketmeme" tavrı izlenmedi. Belediyelerin önüne halkı yığmak, başkanların odasından çıkmaması, zorla çıkartmaya kalktıklarında direnmesi gibi, savunmaya dönük pasif biçimler dahi gösterilmedi. Kimi yerlerde gerçekleşen protesto eylemleri de çok cılız kaldı. İlk andaki tepkiler giderek azaldı, adeta bu durum kabullenildi.

Mart 2019'daki yerel seçimlere HDP, kayyum atanan belediyeleri yeniden kazanma hedefiyle girdi. Fakat kazanılan yerlere bir kez daha kayyum atandığında ne yapacaklarına dair bir politika üretmediler. Bu koşullarda kitleleri sandığa çağırarak anlamsızdı. Çünkü verilen oyların arkasında durulmuyor, kayyum tehlikesine karşı bir önlem alınmıyordu. Buna rağmen kayyumlardan kurtulmak isteyen halk, yine HDP'ye oy verdi. Abluka döneminde kendilerini yalnız bırakan HDP'ye öfkeliydiler, fakat devletin baskılarına karşı partiyi sahiplenme duygusuyla hareket etmişlerdi.

Mart 2019 seçimlerinde estirilen teröre, yapılan hilelere rağmen HDP 69 belediyeyi yeniden kazandı. (Öncesinde 101 belediyeye sahiptiler.) Kazanılan belediye sayısı ve oy oranında belli bir düşüş olmuştu, fakat o koşullarda bunu elde edebilmek bile başarı sayılırdı. Ne var ki, seçimlerin hemen ardından 6 belediye başkanı, KHK'lı oldukları gerekçesiyle görevlerinden alındı. 15 Temmuz sonrası çıkarılan Kanun Hükmünde

Kararname (KHK) ile işten atılmış olmak, "suç" sayıldı. Hem de bu kişiler aday olmadan önce YSK'ya başvurdukları ve onay aldıkları halde. Yani önceden hazırlanmış bir kumpas sözkonusuydu. HDP'li başkanları görevden alıp, onlardan çok düşük oy alan AKP'li adayları başkan yaptılar. Sonrasında bu tür oyunlara da gerek duymadan diğer belediyelere kayyum atamaya devam ettiler.

HDP bu defa ilkinden daha fazla tepki göstermeye, protestolar örgütlemeye çalıştı. Fakat saldırıların boyutuna denk düşecek, AKP yönetimini zorlayacak biçimlere yükseltemedi. Örneğin **belediyelerden birer birer atılmaktansa, toplu istifaya etmek; hatta belediyelerde sınırlı kalmayıp meclisten tümünden çekilmek gibi önerileri yaşama geçirmedi. Oysa bunların gündeme gelmesi, tartışılması bile egemenleri ürküt-müştü.** HDP ilk kez kendisine yapılanları protesto ile yetinmeyip karşı hamle geliştirecekti. Meclisten çekildiğinde "erken seçim" gündeme gelecek, AKP-MHP yönetimi zora girecekti. Burjuva medya "HDP sine-i millete mi dönüyor" manşetiyle uzun bir aradan sonra ilk kez HDP'den söz etmeye başladı. Fakat HDP bu beklentiye boşa düşürdü. Mecliste kalacaklarını, orayı bir "mücadele alanı" olarak değerlendirmeye devam edeceklerini söylediler. Sanki ortada bir meclis ve bir "mücadele alanı" kalmış gibi!...

Kayyumlar, göstermelik seçimlerin de hiçleştiği bir noktaydı artık. Öncele-ri "sandık demokrasisi" olarak adlandırılan turnak içindeki "demokrasi" de ortada kalkmıştı. Değişen bir şey yokmuş gibi düzen kurumlarına, kanunlara sadık kalarak, kayyumlara ve diğer saldırılara karşı konulamayacağı açıktı. Hal böyleyken HDP, muhalif partilere yükleniyor, CHP gibi partilerden destek bekliyordu. Oysa **saldırının asıl muhatapları olarak kendileri harekete geçmeden başkalarından destek beklemek boş bir hayaldi.** Nitekim başlangıçta kayyumla atılan belediye başkanlarına destek veren CHP'li yöneticiler, "kayyumlara karşıyız ama, teröre bulaşmışsa..." diye başlayan cümlelerle AKP'nin yalan ve demagojilerine ortak oldular.

Buna karşın **HDP, saldırılara karşı kitleleri harekete geçirmek yerine, emperyalistlere ve işbirlikçilerine çağrılar yapmaya devam etti.** Türkiye'yi NATO'ya şikayet etmek, ABD'nin "arabulucu" olmasını, AB'nin baskı yapmasını istemek gibi yollara başvurdu. Diğer yandan savaşa karşı içi boş "barış" çağrılarını yineleyip durdu; işe yaramayan "barış blok"ları oluşturdular, bunlar da birkaç

açıklama ve mitingle görev savdılar.

Kayyumlar, çoğunlukla vali ve kaymakamlardan oluşuyordu. Yani yerelerde devleti temsil eden en üst yetkili olarak belediyelerin de başına geçirildiler. Bu vali ve kaymakamların -özellikle 15 Temmuz sonrası- AKP veya MHP'ye yakınlığına göre atandığını gözönüne alırsak; belediyelerin gerici-faşist blok tarafından gaspedildiği kendiliğinden anlaşılır. Nitekim **kayyum olarak atanmaların ilk yaptıkları iş, Kürtçe tabelaları indirmek, Kürtleri temsil eden heykel, büst vb. her şeyi kaldırmak oldu.** Sadece soven saldırılarla yetinmediler; açılan onlarca kadın yaşam merkezi, sığınma evi, kreş ve bakımevleri, kültür-sanat kurumları kapatıldı. Diyarbakır başta olmak üzere şehir tiyatrolarında çalışan sanatçıların işlerine son verdiler. Kayyum atanmış tüm belediyelerde büyük bir işçi kıyımı yaşandı. Binlerce işçi, işsiz kaldı. DİSK'e bağlı Genel İş üyesi 2 bin 200 kişi, ilk atılanlardan oldu. Buna karşı direnişler de yaşandı, bir kısmı yeniden işlerine dönebildi, ama genel olarak büyük bir hak gaspı yaşandı.

Kayyumla AKP, sadece Kürt illerinde seçilen belediyeleri gaspetmekle kalmadı, Kürt işbirlikçilerini palazlandırdı; "bal tutan parmağını yalar" misali kayyum sisteminden nemalanan Kürtleri kendine bağlayarak sistemini sağlamlaştırmaya girişti. Zaten başından beri dini duyguları kullanarak Kürt-İslamcı kesimleri yedeklemeye çalışmıştı. **Kayyumlarla beraber kapatılan kurumların yerine onlarca kuran kursları açıldı, dinci gericiliğin güçlenmesi için önlerine her tür olanak serildi.**

Esasında ABD'nin "ılımlı İslam" projesi, Kürtler için de geçerliydi. Sadece Türkiye'de değil, Kürdistan'ın diğer parçalarında da dinci gericiliği yaygınlaştırdılar. **ABD'nin işgalinden sonra Irak'ın Kürt bölgesinde arka arkaya Fetullah Gülen okulları açılmıştı** mesela. Keza radikal İslamcı örgütler güçlenmişti. Kürdistan İslami Birlik Partisi (KİP), Kürt yerel meclisinde 11 milletvekili bulunduyordu. Kürt-İslam sentezini savunan KİP'in Türkiye ile ilişkilerinin çok eskiye dayandığı, son dönemde ise AKP'yi desteklediği söyleniyordu. AKP'nin HDP'den sonra bölgede ikinci parti olmasında, bu desteğin önemli bir rolü vardı. Kayyum darbesiyle birlikte Kürt illerinde dinci-gericiliği arttırmak, HDP'yi bölüp parçalayarak güçsüzleştirmek, PKK'nin kitle tabanını eritmek ve devletin Kürt bölgesindeki hakimiyetini güçlendirmek gibi birçok amacı içeren bir planı yaşama geçirmiş oldular.

ABD'nin "ılımlı İslam" projesi, Kürtler için de geçerliydi. Sadece Türkiye'de değil, Kürdistan'ın diğer parçalarında da dinci gericiliği yaygınlaştırdılar. ABD'nin işgalinden sonra Irak'ın Kürt bölgesinde arka arkaya Fetullah Gülen okulları açılmıştı mesela. Keza radikal İslamcı örgütler güçlenmişti. Kürdistan İslami Birlik Partisi (KİP), Kürt yerel meclisinde 11 milletvekili bulunduruyordu. KİP'in Türkiye ile ilişkilerinin çok eskiye dayandığı ve AKP'yi desteklediği söyleniyordu. AKP'nin HDP'den sonra bölgede ikinci parti olmasında, bu desteğin önemli bir rolü vardı. Kayyumlarla beraber kapatılan kurumların yerine onlarca kuran kursları açıldı, dinci gericiliğin güçlenmesi için önlerine her tür olanak serildi.

Fakat kayyumların yolsuzlukları ay-yuka çıkınca, halkın tepkisi de artmaya başladı. **31 Mart 2019 seçimlerinde kayyum atanmış belediyelerin çoğunu HDP'nin yeniden kazanmasında, bu yolsuzlukların da payı vardı.** Kayyumdan devralınan belediyelerde, tuvaletlerin bile altın kaplama yapıldığı, milyonlarca liranın lüks yaşama ve yandaşlara harcandığı, bu şekilde belediye kasasının boşaltıldığı görüldü. Yeni seçilen belediye başkanlarına, borçlanmış bir belediye bırakıldı; öyle ki, işçilerin ücretlerini bile ödeyemez durumdaydılar. Yeni başkanları başarısızlığa mahkum etmek gibi bir amaç güttükleri de ortadaydı. Sonrasında yapılanlarla bunu pekiştirdiler. Belediyelerin başlıklarla topladıkları paralara el koymaktan, bankalardan kredi almalarını engellemeye kadar her yola başvurdular. Kaybettikleri her yerde belediyelerin yetkilerini kısmaya ve iş yapamaz hale getirmeye uğraştılar.

Sonuçta kayyumlar yolsuzluklarıyla da teşhir olmasına rağmen, seçilmişleri yeniden görevden alıp kayyumları atamaya devam ettiler. Bu asıl olarak HDP'li belediyelere yapıldı, fakat CHP'li belediyeler de bundan nasibini aldı. Kayyum sistemi belediyelerden işletmelere ve üniversitelere kadar her yerde uygulanmaya başlandı. **"Seçilmişler" güzellemesiyle işbaşına gelen AKP, ülkeyi tamamen "atanmışlar" ile yönetmeye başladı.**

Ekonomik sömürü ve talan

Kürt halkına dönük saldırılar sadece siyasi-demokratik alanla sınırlı değildir. Esas olarak ekonomik sömürü ve talan ağırlaşıyor, sürüyor. Ne var ki, Kürt hareketinin en az ilgilendiği alan da burasıdır. Görmezden gelmenin ötesinde, bu sömürüyü adeta teşvik eden yaklaşımları vardır. (Çözüm sürecinde TÜSİAD heyetini memnuniyetle karşılamaları hatırlansın.) **Bu durum, Kürt ulusal hareketinin sınıfsal olarak Kürt burjuvalarına, toprak ağalarına dayanmalarıyla bağlantılıdır** kuşkusuz.

Bilindiği gibi Kürt illeri, Türkiye'nin diğer bölgeleriyle kıyaslandığında en geri kalmış bölgedir. Bu rastlantısal, ya da "bölgenin coğrafi yapısı"ndan kaynaklanan bir durum değildir. Bilinçli bir tutumdur; ulusal ayrımcılığın ekonomik alandaki yansımasıdır.

Bu bilinçli tutum AKP döneminde de sürdü. **Kürt bölgesi "Türkiye'nin Çin'i" olarak adlandırıldı. Böylece Kürt işçi ve emekçilerini "ucuz işgücü" olarak gördüklerini, diğer bölgelere kıyasla daha ağır sömürüye tabi tuttuklarını açıkça itiraf etmiş**

oldular. Dahası, Kürt bölgesi için “düşük ücret” demek olan “bölgesel asgari ücret” gündeme geldi. Uygulamaya geçme de, fiyiyatta Kürt illerindeki ücretler zaten belirlenen asgari ücretin çok altındaydı.

AKP döneminde sürdürülen bir diğer devlet politikası ise, “Güneydoğu Anadolu Projesi” GAP oldu. Erdoğan, Diyarbakır’da gerçekleştirdiği bir miting (27 Mayıs 2008) şaşalı gösterilerle GAP’ı canlandırma ve geliştirme programını açıkladı. GAP’la ekonomik eşitsizliğin ortadan kaldırılacağı, işsizliğin son bulacağı, halkın refah düzeyinin artacağı gibi bildik yalanları tekrarladı. **GAP’ın yeniden parlatılması, tam da ABD’nin Irak işgali sonrasında, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi’nin kurulma aşamasına denk getirilmişti.** ABD’nin o dönemki büyükelçisi Robert Pearson, “Kürdistan’ın tümünün tek bir ekonomik pazar olarak ele alınması gerektiğini” söylüyordu. GAP bölgesinin Irak ve Suriye ile sınırdaş olması, bu projenin ABD Büyükelçisi’nin belirttiği gibi “Kürdistan’ın tümünü” hedeflemesi yönüyle de çakışıyordu. “Verimli Hilal” veya “Yukarı Mezopotamya” olarak adlandırılan bu bölge; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Antep, Kilis, Mardin, Siirt, Urfa ve Şırnak olmak üzere toplam 9 ili kapsıyordu.

GAP’ın yeniden gündemleşmesi Irak işgali sonrası olduysa da, tarihi TC’nin kuruluş yıllarına dayanıyor. 1936 yılında “Elektrik İşleri Etüd İdaresi” adıyla başlayan ve Keban Barajı ile start alan bu proje, ’77 yılından itibaren GAP adını almış. ’80’lerde çok sektörlü bir kalkınma planına dönüşmüş. Türkiye’nin en büyük, dünyanın ise 8. büyük projesi haline gelmiş.

Böyle bir projeye emperyalist tekellerin ilgisiz kalması düşünülemez tabi. Başta ABD olmak üzere, İtalya, Almanya, Fransa, Kanada, Japonya vb. birçok emperyalist ülkenin girişimleri bulunuyor. AB, OECD, BM, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar da kredi ve yardımlarla bölgede etkinlik kurmuşlar. Yanı sıra İsrail’in GAP bölgesinde yaklaşık 500 bin dönüm toprağa “aracılar” vasıtasıyla sahip olduğu söyleniyor. İsrail’in sadece tarımda değil, enerji ve sanayi alanına da yatırımları var. Ayrıca **Koç, Sabancı, Çukurova, Uzan, Yaşar Holding gibi “yerli” tekeller de bölgeye üşüşmüş durumda.** Sabancı, Çukurova ve Yaşar Holding’in yıllar öncesinden ‘aracılar’ ile yüz binlerce dönüm sulanabilir arazileri kapattıkları biliniyor. Kürt burjuvazisi de bunlardan nemalanmaya çalışıyor. Zaten TUSİAD, Antep ve Diyarbakır’dan kimi

GAP gibi, dünyanın en büyük projelerinden birine emperyalist tekellerin ilgisiz kalması düşünülemez tabi. Başta ABD olmak üzere, İtalya, Almanya, Fransa, Kanada, Japonya vb. birçok emperyalist ülkenin girişimleri bulunuyor. AB, OECD, BM, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar da kredi ve yardımlarla bölgede etkinlik kurmuşlar. Yanı sıra İsrail’in GAP bölgesinde yaklaşık 500 bin dönüm toprağa “aracılar” vasıtasıyla sahip olduğu söyleniyor. İsrail’in sadece tarımda değil, enerji ve sanayi alanına da yatırımları var. Ayrıca Koç, Sabancı, Çukurova, Uzan, Yaşar Holding gibi “yerli” tekeller de bölgeye üşüşmüş durumda.

işverenleri kendi bünyesine kattı. GAP bölgesine yatırım yapanların içinde 69 ortaklı “Doğu Holding” de bulunuyor.

Esasında **GAP, başından itibaren emperyalist tekellerin elinde şekillenen bir proje. Keban barajının inşasını İtalyan firması, Karakaya barajını ise İtalyan-İsviçre müteahhitlik firması üstlenmiş. Atatürk barajının türbinleri, EJVA adlı uluslararası bir konsorsiyum tarafından yapılmış.** Bu konsorsiyum, Alman, İtalyan ve İsviçreli firmalardan oluşuyor. Barajda yer alacak elektrik santrali ihalesini de Alman Siemens firması kazanmış. Pek çok emperyalist ve işbirlikçi tekelin yatırımları bulunuyor.

Özellikle ABD, tekelleri aracılığıyla bölgeyi denetimi altında tutmaya çalışan ülkelerin başında geliyor. Irak işgali ile birlikte ABD’nin GAP’a olan ilgisi daha da arttı. **Ortadoğu’nun petrol rezervlerinin korunması açısından GAP, stratejik bir noktada duruyordu çünkü.** ABD, “Büyük Ortadoğu Projesi” kapsamında AKP hükümeti eliyle birçok adım attı ve GAP için Antep’te “özel büro” kurdu. Bu büronun, Nitelikli Sanayi Bölgeleri (NSB) için veri tabanı oluşturma gibi bir görevi de bulunuyor. Keza **“tarımsal işbirliği” adı altında emperyalist tekellerin yerleştirdikleri mühendis, danışman, askeri yetkili, diplomatlar ile CIA’dan MOSSAD’a istihbarat kuruluşları bölgede cirit atıyorlar.**

İşgal sonrasında Irak, GAP Bölgesi’nden en fazla ihracat yapılan ülke oldu. Irak’a çeşitli gıda ve temizlik maddelerinin yanı sıra büyük oranda çimento satıldı. Elbette bunlar GAP bölgesinde bulunan tekelleri ihya etti. ABD’nin bombalarıyla yıkılan, aç ve açıkta bırakılan Irak halkı, bu tekellerin gıda maddelerine muhtaç bırakılmıştı. Aynı durum Suriye savaşı sonrası Suriye halkı için de geçerli olacaktı.

GAP gündeme geldiği günden bu yana Kürt bölgesinin geri kalmışlıktan kurtulacağı, halkın ekonomik ve sosyal refah seviyesinin artacağı, işsizliğin önüneceği söylenmişti. Ama hiç öyle olmadı. Örneğin “GAP Master Planı”nda yaklaşık üç buçuk milyon kişiye iş olanağı yaratılacağı belirtiliyordu. Tamamlandığı kadarıyla bile, bu amaca hizmet etmediği görüldü. **Atatürk Barajı, Urfa Tüneli gibi büyük projelerin inşaatlarında 14 bin civarında işçi çalıştığı halde, bu işçiler daha çok Karadeniz’den getirildi.** Trabzon ve Toroslardan yüzbinlerce kişinin bölgeye göç etme

başvuruları olumlu karşılanmış, küçük üreticiler lehine kullanılması gereken Ziraat Bankası Fonları’ndan yararlanmaları özendirilmişti. Buna karşılık **barajın sular altında bıraktığı Kürt yerleşim yerlerinden yüzbinlerce kişiye farklı bölgeler adres gösterildi. (Aydın-Söke gibi) Köylülerin bunu reddetmesi üzerine tazminat da ödenmedi.** Bu köylülerin çoğu Urfa’da amele pazarında iş beklemek zorunda kaldı. Zaten köylüye toprağını satıp işçi olmak dışında başka seçenek bırakmayan sistem, onları istihdam da etmeyince, işsizlik sorunu iyice depreşmişti.

Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası’nın yaptığı bir araştırmaya göre, bölgenin en önemli sorunu işsizliktir. **GAP’ın halkın refah seviyesinde bir değişim yaratmadığı, aksine toprak sahipleri ile yoksul halk arasındaki gelir adaletsizliğini arttığı, araştırmanın bir diğer sonucudur.** Küçük bir azınlık dışında çok büyük bir çoğunluk bolluk içinde kılığı yaşamaktadır. GAP bölgesinden ülkenin dört bir yanına elektrik, su ve gıda giderken, Kürt halkı elektriksiz, susuz ve açlık tehlikesiyle yüz yüzedir. Yol ve kanalizasyon sorunları devam ettiği ve temiz su bulamadıkları için, birçok hastalığa yakalanıyorlar. Yani **GAP’tan Kürt emekçilerinin panyına düşen; işsizlik, açlık, hastalık olmuştur, bir de ucuz işçilik...** Bölgedeki işletmelerde, işçiler sendikasız, sigortasız olarak ve çok düşük ücretle günde 12 saat çalıştırılıyor. Özellikle kadın işçilere ragbet ediliyor, çünkü kadınları daha fazla ve kolay sömürüyorlar.

Kısacası **GAP’la amaçlanan; bir yandan tekellere yeni pazar alanları açmak ise, bir yandan da kırdan kente göçü hızlandırarak ucuz işgücü yaratmak, Kürt halkının kültürel özelliklerini yitirmesini, daha hızlı asimile olmasını sağlamaktır.** Yanısıra demografik yapısını değiştirmek ve bütün bunların sonucu olarak, Kürt ulusal hareketini boğmaktır. GAP’ın “köye dönüş”, “istihdam”, “emek yoğun” olmak üzere üç temel projesi bulunuyor. Ayrıca “toplu konut” projesi var. GAP bölgesinde bulunan 3551 köy ile 1538 daha küçük yerleşim birimi merkezi köylerde toplanıyor. Keza GAP kapsamında yapılan işlere başta Karadeniz olmak üzere değişik bölgelerden işçilerin getirilmesi, bölgeye yerleşmelerinin teşvik edilmesiyle, bölgenin demografik yapısını değiştirmeyi hedefliyorlar.

Ekonomik saldırı ve talan GAP’la sınırlı değil kuşkusuz. Esasında “geri

kalmışlığı aşma" amaçlı tüm projeler, öncelikle Kürt sorununun inkârı, sonra da bölgenin ekonomik, siyasi ve askeri bakımdan farklı hesaplarla kullanılması anlamını taşıyor. GAP bir prototip olduğu için onun üzerinde duruyoruz. **Ve GAP, başlangıcından bu yana yaklaşık 70 yıl geçmesine rağmen bir türlü bitmeyen, sürekli ertelenen bir proje oldu.** En son Erdoğan, bitiş tarihini 2012 olarak vermişti, tabi ki ne o yıl ne de sonrasında bitirildi. Üstelik GAP'a yatırım yapacak tekelere "işsizlik fonu"ndan teşvik verdikleri halde... Resmi açıklamalara göre GAP'a bugüne dek 19 milyar dolar harcanmış; tamamlanması için 13 milyar dolar daha gerekiyor. Elbette bu paralar işçi ve emekçilerin vergilerinden ödeniyor. Bu yetmiyormuş gibi, "işsizlik fonu" da GAP'a yatırım yapan burjuvalara akıtılıyor. Yani GAP, Türk Kürt tüm işçi ve emekçilerin sırtından yükselen, ama ona hizmet etmeyen bir proje olarak 70 yıldır sürdürülüyor.

Geldiğimiz noktada (2019 yılı itibarıyla-nba) projenin tamamlanması şöyle dursun, iyice tavsadığını hatta darbelendiğini söyleyebiliriz. **Özelleştirme ve rant ekonomisini ifrada vardiyan AKP hükümetleri, GAP kapsamındaki kamu yatırımlarını da özelleştirme yolu ile satarak tasfiye etmeye başladı.** Diğer yandan yılda dört ürün verebilecek verimli ovalar, tarım alanları arsaya dönüştürdü; yeni imar planlarıyla ranta açıldı. GAP'ın en verimli arazileri üzerinde şimdi fabrikalar, siteler yükseliyor.

2015-16 yılları arasında Kürt illerinin yakılıp yıkılmasının ardından başlatılan "yeniden inşa" süreci de emperyalist ve işbirlikçi tekelere yaradı; onlara yeni kar ve rant alanları açıldı. Öyle ki, Diyarbakır'ın Sur ilçesi tamamen yıkılıp yeniden yapılıyor. Cizre, Şırnak, Hakkari, yerle bir edilen bütün Kürt illeri başta TOKİ olmak üzere AKP yandaşı tekelere açılmış durumda. Yani sadece GAP bölgesiyle sınırlı olmayan tüm Kürt bölgesini kapsayan bir yağma sözkonusu.

Özcesi AKP dönemi, yalnızca artan baskı ve terörle değil, ekonomik sömürü ve talan yönüyle de diğer hükümetlere rahmet okutan bir dönem oldu.

Sorun ne sadece ekonomik, ne sadece kültürel

Hal böyleyken Kürt hareketi, "ekonomik kalkınma" adına bölgenin emperyalist tekelere açılmasını destekleyen açıklamalar yaptılar, yapıyorlar.

2008 yılının Mayıs ayında Diyarbakır'da Erdoğan, GAP'ı yeniden

canlandırma sözü verirken, dönemin Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir, emperyalist ve işbirlikçi tekelere şöyle sesleniyordu: *"Eğer bir fabrikamız varsa, biz bunun on olması için ne yapmamız gerekiyorsa onu yapmanın iddiası içindeyiz. Önümüzdeki on yıllık zaman dilimi içerisinde kentimiz Diyarbakır, bölgenin motor gücü olacaktır. Tam da bu noktada bugün kentimize gelecek olan sermaye, on yıl sonrasının devi olacaktır. Onun için biz biz olalım bu zaman dilimini kaçırmayalım."* Konuşmasının devamında; *"Türkiye dışında İran, Irak ve Suriye'deki Kürt nüfus düşünüldüğünde Kürt bölgesi, taze pazar ve büyük bir potansiyel taşıyor"* diyerek, sadece Türkiye'deki Kürt bölgesini değil, diğer Kürt bölgelerini de içine katıyordu.

Bu yaklaşım Baydemir'e özgü ve onunla sınırlı değil tabi ki. Kürt hareketinin "siyasi çözüm" kulvarına girdiği '90'lı yılların ortalarından itibaren giderek artan bir eğilimi ifade ediyor. **Bu eğilim, Kürt sorununu ekonomik gerilik ve bölgesel farklılıkla açıklayan resmi propagandayı güçlendiriyor. Fakat asıl vurgu "kültürel haklar" üzerine oldu.** Kimi Kürt siyasetçileri *"Anadolu'da herhangi bir şehir ile Kürt şehirleri arasında bir fark olmadığını"* söyleyerek, esas sorunun Kürt dili ve kültürünün önüne dikilen engeller olduğunu savundu. Bu engeller kaldırıldığında Kürt sorunu çözülecekmiş gibi bir hava yaratıldı. AB'nin "Kopenhag kriterleri" referans alındı, vb...

Sorunun "kültürel haklar"la çözüleceğine dair görüşler yeni değildi. Kürt reformistleri yıllar öncesinden bu görüşleri savunmuştu. Onlara göre ulusal faktörlerden kaynaklanan ekonomik-sosyal eşitsizliklerden söz edilemezdi; bunlar varsa bile, coğrafi etkenlerden ve kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasından kaynaklanıyordu! Türk halkı ile Kürt halkı arasındaki eşitsizlik, siyasal-hukuki alanla sınırlıydı! Bu yönde düzenlemeler yapıldığında sorun çözülecekti! Dolayısıyla devrime gerek yoktu, reformlarla Kürt sorununu çözmek mümkündü!

Egemen ideologlar, Kürt sorununu "ekonomik gerilik" ve "bölgesel farklar"la açıklarken, Kürt reformistleri de "kültürel" alanla, "siyasal-hukuki" düzenlemelerle sınırladılar. Tek yanlı ve indirgemeci bu yaklaşımlar, ters yönlerden hareket ediyor görünse de parçayı bütünden, nedeni sonuçtan, ekonomiyi siyasetten koparan eklektik yaklaşımlardı. Sonuçta her ikisi de Kürt sorununun düzen-içi iyileştirmelerle çözüleceği noktasında buluşuyordu. PKK kurulduğu ilk yıllarda bu görüşlerle ideolojik mücadeleyi başlattığı

Egemen ideologlar, Kürt sorununu "ekonomik gerilik" ve "bölgesel farklar"la açıklarken, Kürt reformistleri de "kültürel" alanla, "siyasal-hukuki" düzenlemelerle sınırladılar. Tek yanlı ve indirgemeci bu yaklaşımlar, ters yönlerden hareket ediyor görünse de parçayı bütünden, nedeni sonuçtan, ekonomiyi siyasetten koparan eklektik yaklaşımlardı. Sonuçta her ikisi de Kürt sorununun düzen-içi iyileştirmelerle çözüleceği noktasında buluşuyordu. PKK kurulduğu ilk yıllarda bu görüşlerle ideolojik mücadeleyi başlattığı için farklı olmuş ve halkın ilgisini çekebilmişti. Ne var ki sonrasında, egemen ideolojiden apartılmış bu görüşleri tekrarlayan bir noktaya geldiler.

in için farklı olmuş ve halkın ilgisini çekebilmişti. Ne var ki sonrasında, egemen ideolojiden apartılmış görüşleri, Kürt reformistlerinin yanlış savlarını tekrarlayan bir noktaya geldi.

Oysa sorun, ne sadece ekonomik-sosyal ne de sadece kültürel-siyasaldı. Böyle niteleyenler, sorunun gerçek boyutlarına gizlemekte, dolayısıyla onu çözme niyetine ve iradesine sahip olmadıklarını göstermekteydi. Çünkü **gerçekte tüm alanları kapsayan ulusal bir baskı ve sömürü sözkonusuydu. Ve devrim olmadan bunların değişmesi mümkün değildi.** Bu görüşlerimizi yıllar öncesinde legal, illegal yayınlarımızda ifade etmiştik. (Bkz: Emperyalist savaş ve Kürt Sorunu- Yediveren Yay.)

Özetleyecek olursak; Kürt bölgesinin ekonomik, sosyal ve kültürel geriliğinde kapitalizmin eşitsiz ve dengesiz gelişim yasasının da payı vardır. Kapitalist bir toplumda kent ile kır, sanayi ile tarım, çeşitli sektörler ve bölgeler arasında eşitsizlikler her zaman olacaktır. Ama **ulusal baskının altında yatan ekonomik çıkarları yok saymak, egemen sınıfların yapısından hiç bir şey anlamamak demektir. Çünkü hiçbir sınıf, hiçbir devlet, belli bir amacı ve çıkarı olmaksızın, baskı olsun diye baskı yapmaz.** Türk egemen sınıflarının da devlet olarak örgütlenme hakkı üzerinde kurdukları tekelin altında yatan dürtü, Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü kaynaklarını yağmalamaktır. Türkiye'deki bölgeler arasında yapılan bir karşılaştırmada, ulusal ayırmacılığın izlerini yaşamın her alanında görmek mümkündür. Sanayiden tarıma, ticaretten bankacılığa, sağlıktan eğitime kadar uzanan eşitsizlikler vardır. Zaten Kürdistan'ın 'mahrumiyet bölgesi' sayılıp, buraya tayin edilen memurlara 'zorunlu hizmet' getirilmesi ve ek ücret verilmesi de bundan kaynaklanır.

Örneğin **kötü ve dengesiz beslenmeden, susuz ve elektriksiz barınaklardan, kirli içme sularından dolayı salgın hastalıkların en yaygın olduğu yer Kürt bölgesidir. Keza çocuk ölümleri, Türkiye ortalamasının çok üzerindedir.** Sağlık hizmetlerinin az ve yetersiz olması, bu durumu ağırlaştırmaktadır. Kürt illeri Türkiye'de hekim, hemşire, ebe, sağlık ocağı, eczane başına düşen insan sayılarının en yüksek rakamlara ulaştığı yerlerdir. Benzer bir durum eğitim alanında da geçerlidir. Okullaşma ve okuma oranı, Türkiye ortalamasının çok altındadır. Kürt bölgesindeki nüfusun yaklaşık yarısı ya ilkökul mezunu, ya da hiç okumamış durumda. **Halkı cehalet içinde bırakma; ağaların, şeyhlerin,**

aşiret reislerinin gerici-dini ideolojilerin bombardımanına açık hale getirme politikasıyla uyumludur. Cehaletin sürmesinden ve eğitim düzeyinin en alt seviyede kalmasından büyük yarar sağlamışlardır çünkü. Türkçe eğitim yapan okulların işlevi ise, asıl olarak asimilasyon sürecini hızlandırmaktır.

Kısacası, Türk egemenlerinin Kürt halkı üzerindeki vantuzlarını yaşamın her alanına uzattığı, ulusal baskı ve soygun sistemi sözkonusudur. Bu durum Kürdistan'ı bir hapishaneye çevirmiştir. **Bu hapishane temelinden yıkılmadıkça, Kürdistan'ın siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel hiç bir alanı düzelmeyecektir.**

Sonuç yerine

Kürt ulusal hareketi 2000'li yılların başından itibaren çok zikzaklı bir çizgi izledi. Milat olarak 1999'da Öcalan'ın tutuk düştüğü yılı baz alırsak, o günden bu yana yaklaşık 20 yıldır birbiriyle çelişen pek çok şeyin savunulduğunu görürüz. İdeolojik-politik hattın yüzsekse derece değiştiği, sonra rötüşlendiği, son dönemlerde ise eski hedeflerin yeniden dillendirildiği önemli bir kesittir bu. Örneğin "bağımsız-birleşik Kürdistan" hedefinden vazgeçip AB'nin "kültürel haklar"ına kadar gerileyen bir döneme şahit olduk. Keza "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" (UKKTH) dahil olmak üzere en temel ML tezlerden, Kemalizm, sömürgecilik gibi politik çizgilerinin esaslarını oluşturan görüşlerin değiştirildiği, bunların yerini burjuva liberallerden apartılmış teorilerin aldığı bir dönemi yaşadık. Bu ideolojik-siyasi savruluşa paralel bir şekilde örgütsel yapılanmalarını, isimlerini de değiştirdiler.

Sonra yeniden aynı isme dönmeleri, ya da "kültürel haklar"dan "özyönetim"e sıçramaları, hatta yeniden "bağımsız Kürdistan"ı telaffuz etmeleri, UKKTH'nı savunmaya başlamaları, tabi ki eski çizgiye döndükleri anlamına gelmiyor. Bir ulusal hareket olarak PKK'nin ne kadar pragmatik olduğunu, amaca giden her yolu "mübah" saydığını, bu doğrultuda her tür ilkeyi rahatlıkla çiğneyebildiğini gösteriyor.

'99'dan bugüne bir U dönüşü sözkonusudur ama başlangıç noktasından çok farklı bir yere gelinmiştir. **Küçük-burjuva devrimci bir hareketten, emperyalistlerle ve işbirlikçileriyle uzlaşan, yer yer işbirliği yapan reformist bir harekete dönüşmüştür.** Bu süre zarfında birçok kez "ateşkes" yapmış, hatta silahları bırakma noktasına varmışsa da, nesnel gelişmeler buna engel olmuştur.

"Emperyalist çelişkilerinden yararlanma" adına, bir o emperyaliste bir bu emperyaliste yaslanma çizgisi, bir yerde tıkanmaya mahkumdur. Kürt hareketi asıl olarak ABD ile zaman zaman da Rusya ve diğer emperyalistlerle uzlaşarak bir yere kadar geldi. Ama bu şekilde daha fazla gidilemeyeceği açıktır. Elbette doğru yaklaşım, bir bütün olarak emperyalizme karşı durmak, kendi gücüne dayanan bağımsız bir politika izlemektir. Ancak PKK'nin bugüne dek izlediği çizgi, bizi bu konuda umutvar olmaktan alıkoyuyor.

Kürt sorununun çözümünü devrim ve sosyalizmde gören bir yaklaşım, Kürt halkının gerçek kurtuluşunu sağlayacaktır.

Barış görüşmeleriyle tasfiye edilen küçük-burjuva hareketlerden biri durumuna düşmemesini, bu gelişmelere, Kürdistan'ın jeo-stratejik konumuna borçludur. Fakat silahlı mücadeleyi halen sürdürüyor olması veya Suriye'de önemli başarılar imza atması, yaşadığı ideolojik-siyasi savruluşa ortadan kaldırmıyor.

Silaha sarılmanın, tek başına devrimcilik, militanlık ve 'olumluluk' sayılmayacağı, dünya devrimleri tarihinde sayısız örneklerle ispatlanmış durumda. **Silahın pekala reformist çizgiyi kamufle aracına dönüştürüldüğü ya da 'silahlı reformizm' yapılabildiği kimse için sır değil artık.** Önemli olan, silahların hangi hedefe yöneldiği ve hangi amaç doğrultusunda kullanıldığıdır. Namlusunun emperyalizme ve işbirlikçilerine çevirmediği koşulda, emperyalistler ve egemen klikler arasındaki çekişmelerin aleti olmaktan kurtulamaz; halklar da köle olarak kalmaya mahkum olur.

AKP hükümetleri döneminde (2002 Kasım'ından bugüne) Kürt sorununun çözümünü doğrultusunda birbiriyle çelişen pek çok politika uygulandı. AKP, kendinden önceki hükümetlerin Kürtlere bakışını sürdürmekle birlikte, resmi devlet politikasının dışına çıkan adımlar da attı. Bunda en önemli faktör, bölgeimizde süren emperyalist savaşın yarattığı sonuçlardı. **Savaşın asıl olarak Kürt coğrafyasında yaşanıyor olması, Kürt sorununun uluslararası niteliğini büyütürken, Kürt örgütlerinin önemini de arttırmıştı.** ABD, Kürt sorununu kendi amaçları doğrultusunda kullanmak için işbirlikçilerini harekete geçirdi. Bunların başında da Türkiye geliyordu.

AKP'nin kurulması ve 6 ay gibi kısa sürede tek başına hükümet olması, ABD'nin Ortadoğu savaşıyla doğrudan bağlantılıdır. AKP, gerek Irak'ta gerekse Suriye'de ABD'nin çıkarları doğrultusunda pek çok adım attı. Bunların içinde Kürt sorunu en başat olanıydı. Fakat ABD'nin yaşadığı güç kaybı ve savaşı istediği şekilde sürdürememesi, Türkiye'deki işbirlikçilerin manevra alanını genişletti. Diğer yandan Kürt hareketinin Suriye'de elde ettiği kazanımlar, Türk egemenlerinin korkularını iyice büyüttü. Bütün bunlar uzlaşma ve yumuşama politikalarından yeniden şoven saldırganlığa, baskı ve şiddet politikasına geçişi getirdi.

Sonuçta AKP'li yıllarda, Kürt sorununda o güne dek ulaşılabilen en geniş hakların kullanıldığı, fiili kazanımların özerklik ilanlarına kadar genişlediği; bununla birlikte en büyük yıkımın, baskı ve şiddetin, sömürü ve yağmanın

gerçekleştiği bir dönem olduğunu söyleyebiliriz. Kürt hareketi açısından ise, arka arkaya "ateşkes"ler, "barış görüşmeleri", "silahlara veda" söylemleri ve yasal alanda büyüyen yapısıyla, daha fazla düzen içine çekilen; bununla birlikte savaşın yarattığı fırsatları değerlendirip Suriye'de fiilen "devlet" kurabilen, kuruluşundan itibaren en büyük kazanımları elde eden, emperyalist devletler tarafından "muhatap alınan" bir hareket haline geldiği bir dönem oldu. Kürt halkı çok büyük sevinçleri de yaşadı, çok korkunç acıları da... Umud ve beklentiden hüsrana ve hayal kırıklığına, duyguların bir uçtan diğer uca hızla savrulduğu günleri yaşadı.

Elbette Kürt halkının en büyük sevinç kaynağı, Kürt hareketinin ise en büyük kazanımı Rojava oldu. Ne var ki **Rojava'daki kazanımların ne kadar kalıcı olacağı ve halkın yaşamını ne oranda düzeltereceği halen belirsizdir. Rojava'nın kuruluşundan bugüne geçirdiği evre, bu yöndeki kaygıları arttırmaktadır.** Bunun nedenlerini "Rojava devrimi" başlığı altında ele alacağız.

Rojava da dahil yaklaşık son on yıllık gelişmeler, Kürt hareketini bir kavşağa, bir yol ayrımına getirmiştir. "Emperyalist çelişkilerinden yararlanma" adına, bir o emperyaliste bir bu emperyaliste yaslanma çizgisi, bir yerde tıkanmaya mahkumdur. Bugüne dek asıl olarak ABD ile zaman zaman da Rusya ve diğer emperyalistlerle uzlaşarak bir yere kadar gelindi. Ama bu şekilde daha fazla gidilemeyeceği açıktır. Elbette doğru yaklaşım, bir bütün olarak emperyalizme karşı durmak, kendi gücüne dayanan bağımsız bir politika izlemektir. Ancak PKK'nin bugüne dek izlediği çizgi, bizi bu konuda umutvar olmaktan alıkoyuyor. Ya emperyalist güçlerden birini tercih edecektir; (ki bunun ABD olma ihtimali yüksektir) ya da kendi içinde bölünme yaşayacaktır. Bu bölünmenin; şu ya da bu emperyalistin tercihi şeklinde değil de, halkın gerçek kurtuluşundan yana olması umut edilendir.

Kürt sorununun çözümünü devrim ve sosyalizmde gören bir yaklaşım, Kürt halkının gerçek kurtuluşunu sağlayacaktır. Çünkü kapitalist-emperyalist sistemde, diğer tüm ezilen uluslarda olduğu gibi Kürt ulusal sorunu da şu ya da bu emperyaliste dayanarak ve reformlarla çözülemez.

Emperyalizmle birlikte gericileşen burjuvazinin ulusal sorunu çözme gücü kalmamıştır. Ondan dolayıdır ki, **ulusal sorunun çözümü de proletaryanın önderliğinde gerçekleşecek devrimlerle mümkün olacaktır.**

Rojava, Kürtçe "Bati" demek. Dört parçaya ayrılmış olan "Kürdistan'ın Batısı" anlamına geliyor. Bu da Suriye'nin kuzeyine denk düşüyor. Kürtler, bu bölgeye kendi dilleriyle Rojava diyorlar, orada gerçekleşen devrime de "Rojava Devrimi" dediler. (Suriye savaşının başladığı dönemde, Kürt nüfusun Suriye'de 3.5 milyon olduğu söyleniyor.)

Suriye'de ABD emperyalizminin kışkırttığı gerici iç savaş, 2011 yılında başladı. Kürt nüfusunun yoğun olduğu Rojava'da ise, 19 Temmuz 2012 tarihinde bir devrim gerçekleşti. Lenin'in "ya devrimler savaşları önlüyor, ya da savaşlar devrimlere yol açar" öngörüsü, yeni emperyalist savaşta Rojava Devrimi'yle bir kez daha doğrulandı.

Rojava Devrimi, ilk andan itibaren birçok tartışmayı da beraberinde getirdi. En başta bunun bir devrim olup olmadığı üzerine sert tartışmalar yaşandı. Sonrasında devrimin niteliği, özellikleri, geleceği tartışma konusu oldu. **Kürt hareketi ve onun kuyruğundan gidenler, Rojava Devrimi'ni Ekim Devrimi'nden bile üstün görerek abartılı değerlendirmeler yaptılar; devrimi sadece "sosyalist devrim"den ibaret gören ve o kıstaslara vuran bir kesim ise, -Suriye yönetiminin bu duruma gözyummak zorunda kalmasını da kullanarak- Rojava'da bir devrim olmadığını ileri sürdü.**

Biz başından itibaren ML devrim teorisine sadık kalarak değerlendirme-yi esas aldık. Çünkü devrim, son yıllarda içi en fazla boşaltılan, çarpıtılan kavramlardan biri olmuştu. O yüzden önce "devrim" kavramını yerli yerine oturtmak, nesnel verileri ortaya koymak ve nereye denk düştüğünü belirlemek gerekiyordu. Öyle de yaptık.

En özet haliyle devrim, egemen sınıfların ve devletin yıkılması, "ezilen" halkın veya sınıfın iktidarı ele geçirmesiydi. Buna bağlı olarak eski sosyo-ekonomik sistemin yerine yeni sosyo-ekonomik sistemin geçmesi, yeni bir yönetim şeklinin, kültürün, ideolojinin hakim olmasıydı. Dolayısıyla niteliksel bir değişimi ifade ediyordu. **Rojava'da Baas rejimi yıkılmış, yeni bir yönetim kurulmuştu. Fakat üstyapıdaki değişim, ekonomik-sosyal tüm alanları kaplamış değildi. Dolayısıyla devrimin niteliği ve geleceği konusunda belirsizlikler sürüyordu. Onun için Rojava Devrimi'ni "tamamlanmamış bir devrim" olarak tanımladık.**

Suriye yönetimi altında ezilen bir ulus olan Kürt ulusu, kendi yaşadığı bir bölgede iktidarı ele geçirmişti. Bu onun "ulusal" özelliğini oluşturuyordu. Diğer yandan başta kadınlara getirdiği haklar olmak üzere, dinci-gericiliğe karşı laik uygulamaları, halkın iradesini yansıtan meclislerle yönetime geçilmesi gibi birçok yenilik de, demokratik yanını oluşturuyordu.

Ne var ki, devrimin önderliğini üstlenen **PYD (Demokratik Birlik Partisi) emperyalistlerin ve işbirlikçilerin hisşını üzerine çekmemek için, gerçekleşen devrimi resmileştirmekte ve ilerletmekte tutuk davrandı. Daha önemlisi, hazırlanan anayasada "özel mülkiyete dokunulmayacağı" sözünü verdi.** Esad yönetiminin el koyduğu topraklar kamulaştırılmayıp eski sahiplerine iade edilerek, bir demokratik devrimin en önemli yanını oluşturan **toprak devrimi** yapılmadı. Devrimin kapitalizmin sınırları içinde kalacağı ve emperyalistlerle ilişkilerin süreceği baştan ilan edilmiş oldu.

Diğer yandan başlangıçta bölgenin ve devrimin ismi, Rojava olarak tüm dünyaya duyurulmuş ve öyle anılır olmuştu. Fakat sonrasında ABD ile artan ilişkilerin etkisiyle isim değişikliğine gidildi. **Rojava ismiyle, yani Kürtçe adıyla anılmasına ABD işbirlikçileri karşı çıkınca, ABD de onları yatıştırmak için -özellikle de Türkiye'yi kaybetmemek adına- ismi dahil birçok alana müdahalelerde bulundu.** Rojava, önce "Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu" oldu, sonra "Kuzeydoğu Suriye Demokratik Federasyonu" adını aldı. PYD-YPG'nin PKK ile bağına gizlemek için de "Demokratik Suriye Güçleri" içinde kaybolmasını sağladı.

Elbette bunlar basit bir isim değişikliği olarak görülemez. Rojava Devrimi'ni unutturma, yok sayma, eritme girişimidir. "Kuzeydoğu Suriye

ROJAVA DEVRİMİ ÜZERİNE Genel bir bakış

Demokratik Federasyonu" ismiyle, Suriye devleti sınırları içinde ve savaşın sonucunda kurulacak yönetime tabi kalacağı baştan kabullenmiş, bu konuda güvence verilmiştir. Çünkü "federatif" de olsa, bir devletin sınırları içinde kalındığı

sürece, -yerelde bazı biçimsel farklar dışında- öz olarak o devletin yönetimi altında ve onun kurallarına uygun biçimde yaşanı.

Özcesi isimsel görünen bu değişiklik, devrime damgasını vuran Kürt ulusal yönü silinmekle kalmıyor, devrimci-demokratik içeriği de törpüleniyor; kurulacak yeni yönetime uyumlu hale getiriliyordu.

Bütün bunlar, emperyalistleri ve işbirlikçilerini rahatsız etmeden, hatta onların kabul edeceği sınırlar içinde bir değişim-dönüşüm yaratma çabasıydı. Tabi **bu kaygılar devrimi sürekli geriletken bir unsur oldu. Afrin gibi önemli bir kantonun kaybedilmesine yol açtı mesela.** Türkiye Afrin işgalini, ABD ve Rusya'nın onayıyla gerçekleştirmişti, Kürt hareketi de ABD'nin baskısıyla Afrin'den çekildi. Diğer yandan yine ABD'nin itirmesiyle Arap toprakları olan Rakka ve Der-yezor'a girdi.

Böylece Suriye'nin kuzeyini kapsayan Rojava, "Fırat'ın batısı"ndaki topraklarını kaybederken, petrol yataklarıyla zengin Doğu Suriye'ye, yani Arapların topraklarına uzandı. "Kuzey-Doğu Suriye Federasyonu" adını alması, bunun üzerine oldu.

Kürt hareketi bu gelişmeleri, Öcalan'ın "özyönetim" tarzının bir gereğiymiş gibi göstermeye çalışıyor. (Özyönetimi ve uygulayan ülkelerin durumunu önceki bölümde işlemiştik.) Keza **isim değişikliğini ve federasyon modelini, "ulus devlet"e karşı olmakla açıklıyor. Arapların topraklarına girişini ise, "İŞİD'e karşı mücadele" şeklinde sunuyor. -İŞİD'i yaratan ABD'yi de "İŞİD'le mücadele eden" bir emperyalistmiş gibi gösteriyor böylece.**

Kürt hareketi başlangıçta "Rojava Devrimi" diyerek -ki gerçek adı buydu- onun "ulusal" niteliğine özellikle vurgu yapıyordu. "Kuzey Suriye" denilmesine karşı çıkıyor, hatta bunu şovenizmle suçluyordu. Fakat sonrasında "Kuzey Suriye", hatta "Kuzey-Doğu Suriye" olarak anılmasını sorun etmedi. ABD'nin bu dayatmasını kabullendi.

Bağımsız bir devlet ilanından vazgeçip "federasyon" şeklini benimsemesi de ayrı sorunları barındırıyor. **"Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı" kapsamında federasyon, bir ülkenin bütününde devrim gerçekleştiğinde gündeme gelecek biçimlerden biridir.** Kaldı ki o zaman bile özerk, otonom, bağımsız vb. farklı biçimler alabilir. Oysa Suriye'nin bütününde gerçekleşen bir devrim sözkonusu değildir. Emperyalist bir müdahaleyle gerici bir iç savaş başlatılmış, Esad rejiminin yerine İhvan (Müslüman Kardeşler) ağırlıklı dinci-gerici bir rejim inşa edilmek istenmiştir. ABD'nin bu planı tutmamıştır, fakat **Esad'ın kalması veya gitmesinden bağımsız olarak Suriye'de halklar ayağa kalkmadıkça, demokratik bir devrimin olmayacağı da aşikardır. Bu durumda "federasyon"dan yana olmak, tıpkı Irak'ta olduğu gibi emperyalist müdahalelerle kurulmuş bir devlet yönetimine razı gelmek, o yönetim altında yaşamayı kabullenmek demektir ki, bu "UKKTH" değil, emperyalist bir çözümdür.**

Rojava Devrimi'nin en büyük handikapı ABD başta olmak üzere emperyalizme karşı olmaması, aksine ilişkilerini geliştirmesidir. Bu, devrimin geleceğini de tehdit eden bir zafiyettir.

Bütün bunlar Rojava Devrimi'ni "tamamlanmamış bir devrim" olarak nitelememizi doğrulayan gelişmelerdir. **Devrimin ilk yıllarında birer kaygı unsuru olarak belirttiğimiz noktalar, bugün kesinleşen gerçekler haline almıştır. Ve bunlar ne yazık ki, devrimi ileriye doğru değil, geriye doğru çekmektedir.**

Elbette süreç hala tamamlanmış değildir. Daha pek çok gelişme yaşanacak ve Rojava'nın geleceğine etkide bulunacaktır. Fakat 19 Temmuz 2012 tarihinde Rojava'da bir devrim olduğu gerçeğini değiştirmez. Sonuçta Rojava'da bir devrim olmuş ve tarihteki yerini almıştır.

Gezi Parkı bizimdir; gaspedilemez!

*Saraylar saltanatlar çöker
kan susar birgün
zulüm biter.
menekselerde açılır üstümüzde
leylaklarda güler.
bugünlerden geriye,
bir yarına gidenler kalır
bir de yarınlar için direnenler...*

Gerçek Direniş, tarihin sayfalarına ve halkın hafızasına kazanmıştır.

Hiçbir saldırı bunu silemez!